

Høgskulen på Vestlandet

ØMF190: Bacheloroppgave - Økonomi og administrasjon

ØMF190-MA1-2024-VÅR-FLOW assign

Predefinert informasjon

Startdato: 29-04-2024 12:00 CEST
Sluttdato: 13-05-2024 14:00 CEST
Eksamensform: Bacheloroppgave
Termin: 2024 VÅR
Vurderingsform: Norsk 6-trinns skala (A-F)
Flowkode: 203 ØMF190 1 MA1 2024 VÅR
Intern sensor: (Anonymisert)

Deltaker

Navn:	Mathilde Samuelsberg Thomassen
Kandidatnr.:	262
HVL-id:	600819@hvl.no

Informasjon fra deltaker

Antall ord *: 28161

Egenerklæring *:

Ja

Jeg bekrefter at jeg har registrert oppgavetittelen på norsk og engelsk i StudentWeb og vet at denne vil stå på vitnemålet mitt *:

Ja

Gruppe

Gruppenavn: gruppe 3
Gruppenummer: 6
Andre medlemmer i gruppen: Finn Arne Ellingsen, Casandra Tepstad Trohaug

Jeg godkjenner avtalen om publisering av bacheloroppgaven min *

Ja

Er bacheloroppgaven skrevet som del av et større forskningsprosjekt ved

Nei

Er bacheloroppgaven skrevet ved bedrift/virksomhet i næringsliv eller

Nei

Høgskulen
på Vestlandet

BACHELOROPPGAVE

Klimarapportering etter EUs bærekraftsdirektiv (CSRD) i olje- og gassnæringen

Climate reporting in accordance with CSRD in the oil and gas industry

**Finn Arne Ellingsen, Mathilde Samuelsberg
Thomassen, Casandra Tepstad Trohaug**

Bachelor i økonomi og administrasjon

FTMS, Handelshøgskulen HVL

Hilde Kinserdal

10/5/2024

Jeg bekrefter at arbeidet er selvstendig utarbeidet, og at referanser/kildehenvisninger til alle kilder som er brukt i arbeidet er oppgitt, jf. Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet, § 12-1.

Bacheloroppgave / Hovedprosjekt

Referanseside: Handelshøgskulen HVL - Campus Bergen

<p><i>Tittel (norsk og engelsk):</i> Klimarapportering etter EUs bærekraftsdirektiv (CSRD) i olje- og gassnæringen Climate reporting in accordance with CSRD in the oil and gas industry</p>	<p><i>Dato:</i> 10/5/2024</p>
<p><i>Forfatter(e):</i> Finn Arne Ellingsen Casandra Tepstad Trohaug Mathilde Samuelsen Thomassen</p>	<p><i>Antall sider u/vedlegg:</i> 86</p>
	<p><i>Antall sider m/vedlegg:</i> 105</p>
<p><i>Fordypning:</i> Regnskap og skatt</p>	
<p><i>Veileder(e):</i> Hilde Kinserdal</p>	
<p><i>Evt. Merknader (evt. konfidensiell):</i></p>	

<p><i>Navn Samarbeidende / Kontaktvirksomhet:</i></p>	
<p><i>Kontaktperson:</i></p>	<p><i>Telefon:</i></p>

Sammendrag:

Denne oppgaven skal belyse problemstillingen «Vil EUs bærekraftsdirektiv som skal implementeres i regnskapsloven føre til mer pålitelig og sammenlignbar informasjon om klimaforhold innen olje- og gassnæringen?». I oppgaven har vi sett spesifikt på selskapene Aker BP ASA, Vår Energi ASA og Equinor ASA, som er de tre største norske selskapene i olje- og gassbransjen. Vi har utført kartlegging av sentrale begreper, aktører, rapporteringsstandarder og lovverk før datainnsamlingen i oppgaven. For å belyse problemstillingen har vi benyttet kvalitativ innholdsanalyse og intervju med tre intervjuobjekter som jobber med bærekraftsrapportering i Equinor. Resultatet av den kvalitative innholdsanalysen tyder på noen forskjeller rundt tolkningen av bærekraftsbegrepet hos selskapene i studiet. I NOU 2023: 15 Bærekraftsrapportering er det foreslått en ny definisjon av begrepet «bærekraftig aktivitet». Dette kan føre til større klarhet, og felles forståelse rundt begrepet i fremtiden. Det er forskjeller på struktur i bærekraftsrapportene, blant annet at kun et av selskapene har bærekraftsrapporten i den integrert årsrapport. De andre selskapene har en egen bærekraftsrapport. Det er også forskjeller på GRI-rapporteringen i bærekraftsrapportene. De tre selskapene benytter en rekke forskjellige rapporteringsstandarder og anbefalinger i tillegg til GRI-standarden. Dette gjør at data er vanskelig å sammenligne. NOU 2023: 15 Bærekraftsrapportering legger krav om at alle må rapportere etter en felles standard, ESRS. Dette kan gjøre at dataene blir mer sammenlignbare i fremtiden. Da vi intervjuer Equinor vektla intervjuobjektene at det allerede er strenge krav om rapportering rundt klimagassutslipp til miljødirektoratet innenfor olje- og gassnæringen. Det er dermed liten sannsynlighet for at NOU 2023: 15 Bærekraftsrapportering vil øke klimadatas pålitelighet innen olje- og gassnæringen. Det er mulig at påliteligheten til bærekraftsdata vil øke, innen data som ikke inngår under klimakvotesystemet.

Stikkord:

Bærekraftsrapportering	Klima	Olje- og gassnæringen
------------------------	-------	-----------------------

Abstract:

This thesis aims to shed light on the issue "Will EU's sustainability directive, which is to be implemented in the Accounting Act, lead to more reliable and comparable information about climate conditions within the oil and gas industry?". In this thesis we specifically examine the companies Aker BP ASA, Vår Energi ASA, and Equinor ASA, which are the three largest Norwegian companies in the oil and gas industry. We conducted a survey on key concepts, actors, reporting standards, and legislations prior to data collection for this thesis. To address this issue, we utilized qualitative content analysis and conducted interviews with three individuals working with sustainability reporting in Equinor. The results of the qualitative content analysis revealed differences in the interpretation of the content of sustainability among the companies included in the study. NOU 2023: 15 Sustainability Reporting proposes a new definition of the term "sustainable activity" that may lead to greater clarity and a shared understanding of the term in the future. There are variations in the structure of the sustainability reports, with only one of the companies including the sustainability report in their integrated annual report. The other companies have separate sustainability reports. Moreover, differences in GRI-reporting were observed in the sustainability reports. The three companies utilize various reporting standards and recommendations in addition to the GRI-standard, making data comparison challenging. NOU 2023: 15 Sustainability Reporting requires that all companies report according to the reporting standard, ESRS, which may enhance data comparability in the future. During the interview with Equinor, the interviewees emphasized that there are already strict requirements for reporting greenhouse gas emissions to the Environment Directorate within the oil and gas industry. Therefore it is unlikely that NOU 2023: 15 Sustainability Reporting will increase the reliability of climate data within the oil and gas industry. However, an increase in the reliability of sustainability data may occur for data not included under the climate quota system.

Keywords:

Sustainability reporting	Climate	Oil and gas industry
--------------------------	---------	----------------------

Innholdsfortegnelse

1	Tema, motivasjon og valg av problemstilling.....	9
1.1	Introduksjon.....	9
1.2	Bærekraft og <i>bærekraftig utvikling</i>	9
1.3	Bærekraftsrapportering	11
1.4	Avgrensning av oppgaven	14
2	Kartleggingskapittel	16
2.1	Introduksjon.....	16
2.2	Bærekraft og klima.....	16
2.2.1	FNs bærekraftsmål.....	16
2.2.2	Klima.....	17
2.3	Internasjonalt bærekraftssamarbeid	20
2.3.1	FN	21
	Parisavtalen.....	21
2.3.2	EU	22
	Europas grønne giv	22
	EU-taksonomien.....	23
2.4	Oljebransjen.....	24
2.4.1	Nærings- og fiskeridepartementet.....	24
2.4.2	Equinor ASA.....	25
2.4.3	Vår Energi ASA.....	25
2.4.4	Aker BP ASA.....	25
2.4.5	Oljebransjen og bærekraft	25
3	Rapporteringsstandarder og lovverk	27

3.1	Regnskapsloven §3-3 c.....	27
3.2	Bærekraftsrapport	28
3.3	Bærekraftsrapporteringsstandarder.....	29
3.3.1	FN Global Compact	29
3.3.2	Global Reporting Initiative-standardene (GRI)	30
3.3.3	GHG-protokollen og olje- og gassnæringen.....	31
3.3.4	NFRD og CSRD	33
3.4	Forslag til nytt <i>regelverk</i>	34
3.4.1	<i>European Sustainability Reporting Standards (ESRS)</i> og EFRAG.....	36
3.4.2	Temaspesifikke standarder	39
4	Metode.....	41
4.1	Introduksjon.....	41
4.2	Metodetriangulering.....	41
4.3	Datainnsamlingsmetoder.....	42
4.3.1	Kvalitativ innholdsanalyse.....	42
4.3.2	Uformelt intervju	42
4.4	Case-studie og juridisk metode.....	44
5	Kvalitativ innholdsanalyse.....	45
5.1	Introduksjon.....	45
5.2	Definisjon av bærekraftsbegrepet og strategiske målsetninger.....	45
5.3	Bærekraftsrapportering	47
6	Kvalitativ innholdsanalyse av bærekraftsrapporter.....	50
6.1	Aker BP ASA.....	50
6.2	Vår Energi ASA	53

6.3	Equinor ASA	56
6.4	Innholdsanalyse	61
6.5	Drøfting av innholdsanalyse opp mot NOU 2023: 15 Bærekraftsrapportering.....	66
7	Intervju med Equinor og drøfting	69
7.1	Utvikling av intervjuguide	69
7.2	Drøfting av intervjuet.....	71
	Del 1: Bærekraftsbegrepet og strategiske målsetninger	71
	Del 2: Produksjon av bærekraftsinformasjon	72
	Del 3: Bærekraftsrapporteringen til Equinor	72
	Del 4: Generelt om bærekraftsrapportering i Norge	74
8	Konklusjon og forslag til videre forskning.....	75
9	Litteraturliste	79

Figur- og tabelliste

Figur 1.	Fra (UN enviroment programme, 2019)	19
Figur 2	Fra (Regjeringen, s. 85)	38
Figur 3	Fra (Equinor, 2022a, s. 254)	59
Tabell 1	Fra (Finansdepartementet, s. 11).....	35
Tabell 2	Fra (EFRAG).....	40
Tabell 3	Fra (Rekonstruksjon av Aker BPs tabell grunnet lesbarhet (Aker BP, 2023a, s. 45))	53
Tabell 4	Hentet fra (Vår Energi, 2022a, s. 90).....	56
Tabell 5	(Equinor, 2022a, s. 257)	61
Tabell 6	Fra (Egenlaget tabell)	63

Tabell 7 Fra (Egenlaget tabell)	64
Tabell 8 Fra (Egenlaget tabell)	65
Tabell 9 Fra (ESRS 1, s24)	68

1 Tema, motivasjon og valg av problemstilling

1.1 Introduksjon

Klimaendringer er et stadig økende problem, og vi ser allerede konsekvensene av disse. Temperaturen øker, polene smelter, økosystemer blir ødelagt og dyremangfoldet står i fare (FN, 2024a). Miljøkrisene, som er forårsaket av klimaendringer, har i økende grad satt fokus på bærekraft. Dersom det skal være håp for fremtidige generasjoner er det viktig at tiltak blir gjort i dag, og at vi ikke venter til det er for sent. Industrisektoren stod for 24 prosent av klimagassutslippene globalt i 2019, og selskap bør derfor bli holdt ansvarlige og delta i løsningene på problemet (FN, 2024a). Men hvordan skal samfunnet kunne holde selskapene ansvarlige?

Bærekraft defineres som “En utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge for mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov” (FN, 2023a). En måte å sikre en slik utvikling, er å etterstrebe sirkulærøkonomi. Det innebærer at ressurskretsløpet skal tenkes på som en sirkulær bevegelse, der ressursene vi har skal utnyttes på en mest mulig effektiv måte i et kretsløp hvor minst mulig ressurser går tapt (Miljødirektoratet, 2023a). For å kunne oppnå målet om å stoppe klimaendringene, er det viktig at selskapene jobber målrettet mot å utforme en sirkulærøkonomisk forretningsmodell. Samtidig er det flere selskap som beskyldes for å drive med grønnvasking.

Grønnvasking kan defineres som et bevisst forsøk på å gi inntrykk av at et produkt eller et selskap er mer bærekraftig enn det faktisk er (Halleraker & Grimstad, 2023). Selskapene må arbeide med å belaste samfunnets ressurser minst mulig, og gi et ærlig bilde på hvordan de arbeider med bærekraft.

Grønnvasking kan gjøre det vanskelig for både investorer, kreditorer, staten og samfunnet å få et riktig bilde av hvor godt eller dårlig et selskap arbeider med bærekraft. Det skaper et behov for regulering av informasjon som skal gis for å sikre pålitelig og sammenlignbar bærekraftsinformasjon. Et mulig svar for å bekjempe grønnvasking er derfor bærekraftsrapportering.

1.2 Bærekraft og bærekraftig utvikling

Norge har vært i fronten når det kommer til bærekraft og bærekraftsrapportering. Muligheten for å frede naturområder ble lovfestet i 1910, men gjennombruddet for naturvern kom i 1970 med naturvernloven. Der det tidligere bare hadde vært adgang for å verne natur av “vitenskapelig eller

historisk betydning” fastsatte naturvernloven at “Naturen er en nasjonalverdi som må vernes” (Lov om naturvern, 1970, §1 første ledd) og at “[...] naturens kvalitet skal bevares for fremtiden” (Lov om naturvern, 1970, §1 andre ledd).

I 1976 ble det innført krav i «Lov om aksjeselskaper» at selskap som «[...] forurensar det ytre miljøet» (Lov om aksjeselskaper, 1976, §11-12 femte ledd) skulle rapportere om dette i årsrapporten. Selskapene måtte også inkludere en redegjørelse av arbeidsmiljøet, og informere om tiltak iverksatt på begge områdene (Lov om aksjeselskaper, 1976, §11-12 femte ledd). Brundtlandkommisjonen, ledet av Gro Harlem Brundtland la i 1987 frem rapporten «Vår felles fremtid», også kjent som «Brundtlandrapporten», på vegne av FN. Begrepet bærekraftig utvikling ble brukt for første gang (Olerud, Tjernshaugen, & Andersen, Bærekraftig utvikling, 2023) og begrepet ble forklart slik: «En utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov» (FN, 2023a). Definisjonen er vag, treffer bredt og 178 land valgte å slutte seg til Agenda 21 i 1992 der definisjonen av bærekraft ble brukt (Sustainable development) og det internasjonale bærekraftsarbeidet startet. Den gang kan det tenkes at det taktisk ble lagt mindre strenge krav for å få landene med på et internasjonalt bærekraftssamarbeid.

To av de store gjennombruddene som har skjedd i nyere tid er FNs fastsettelse av bærekraftsmålene (Ravndal & Helleraker, 2023) og Parisavtalen (Jakobsen, Kallbekken, & Lahn, 2024), som begge ble introdusert i 2015. Bærekraftsmålene består av 17 mål, som er delt opp i flere delmål med indikatorer på måloppnåelse. Målene favner om tre dimensjoner: Klima og miljø, sosiale forhold og økonomiske forhold. Bærekraftsmålene har bidratt til en felles forståelse og konkretisering av bærekraft som begrep, samt etablert et felles språk om hva bærekraft innebærer. Parisavtalen er en konkretisering av klima- og miljømålene og hensikten med avtalen er å sikre en bærekraftig fremtid for hele verdenssamfunnet. Målet er at verden skal bli klimanøytral innenfor tidsrommet 2050-2100 og 193 land har signert avtalen. Hovedfokuset i avtalen er å redusere utslipp av klimagasser i atmosfæren, spesielt karbondioksid. Utslipp av karbondioksid har en negativ påvirkning på klima, og hvis vi ikke reduserer utslippene vil temperaturene på kloden øke og det vil ha store ringvirkninger. EU som organisasjon har bundet seg til Parisavtalen, og har lansert strategien Europas grønne giv (Miljødirektoratet, 2021) for å iverksette Parisavtalen og har standardisert bærekraftig aktivitet gjennom EU-taksonomien.

Norge er ett av 194 land som har sagt ja til å følge retningslinjene i Parisavtalen, og å jobbe mot et klimanøytralt samfunn innen 2050 (FN, 2023b). Det tar tid for klimatiltak å virke, derfor må tiltakene gjennomføres nå. Det å forutsette at selskapene vil gjøre sin del for å bidra til klimanøytralitet, uten statlig regulering, er naivt. Det er på bakgrunn av Europas grønne giv og FNs bærekraftsmål at direktiv EU/2022/2464 har blitt fremlagt (NOU: 2023: 15, s. 5). Gjennomføring av direktivet er sendt på høring under navnet: «2023: 15 Bærekraftsrapportering - Gjennomføring av direktiv om bærekraftsrapportering (CSRD)». Både EU og FN som organisasjoner vil være viktige aktører i utvikling av en mer bærekraftig klode. De setter retningslinjer og formelle krav for å oppnå klimanøytralitet innen 2050 i henhold til Parisavtalen. Disse aktørene er helt sentrale i å etablere vedtak og avtaler om klima, og er nødvendige for å få en god bakgrunnsforståelse for EUs bærekraftsdirektiv. NOU-en viser også til at «Norge har støttet aktivt opp om både FNs og EUs initiativer for å oppnå en mer bærekraftig utvikling og har vært pådriver i deler av arbeidet» (NOU: 2023: 15, s. 20).

1.3 Bærekraftsrapportering

Selv om det har vært vesentlig å gi store frihetsgrader innen bærekraftsrapportering for å få land og selskap med på en mer bærekraftig utvikling, er klimaendringene nå såpass alvorlige at det er nødvendig å stramme inn kravene (NOU: 2023: 15, s. 26). EU-kommisjonen fastsatte et nytt direktiv om bærekraftsrapportering, og implementering av direktivet i Norge har blitt utredet under navnet: «NOU:2023 15 Bærekraftsrapportering - Gjennomføring av direktiv om bærekraftsrapportering (CSRD)». EU-kommisjonen har pekt på en rekke problemer med dagens rapportering av bærekraftsinformasjon, både fra perspektivet til de som rapporterer og fra brukerne av informasjonen. I utredningen peker utvalget på at:

«Markedet har imidlertid ikke samlet seg rundt én standard, og det er ikke tilstrekkelig samsvar mellom standardene. Dette kan bidra til å øke byrdene for foretakene som rapporterer, samtidig som det bidrar til å redusere nytten og relevansen av informasjonen som rapporteres» (NOU: 2023: 15, s. 26).

I tillegg til at det benyttes ulike standarder peker utvalget på kvaliteten på informasjonen i bærekraftsrapportene: «Det er også identifisert svakheter ved norske foretaks bærekraftsrapportering. Svakheterne ved rapporteringen kan dels tilskrives manglende etterlevelse av kravene til rapportering og

dels at reglene åpner for varierende rapporteringspraksis.» (NOU: 2023: 15, s. 26). Oppsummert peker NOU-en på at informasjonen i bærekraftsrapportene per i dag ikke dekker behovet markedet, beslutningstakere, og brukere av bærekraftsinformasjon har.

Formålet med EU-direktivet om bærekraftsrapportering er å legge til rette for omstilling til en mer bærekraftig økonomi, og å gi brukere av bærekraftsinformasjon tilgang til pålitelig og relevant informasjon om virksomhetenes klima- og miljøpåvirkning (NOU: 2023: 15, s. 10). NOU-en som er avgitt til Stortinget inneholder forslag til lovendringer og nye reguleringer for bærekraftsrapportering, og håpet er at disse reguleringene vil styrke den grønne omstillingen. Når informasjonen om bærekraft er sammenlignbar er det lettere for investorer og kreditorer å indentifisere de som er gode innen bærekraft, og å kunne motivere de selskapene som er dårligere til dette til å bli flinkere.

"Dersom kapital skal kunne kanaliseres til virksomheter som er best rustet til å håndtere omstillingen til en lavutslippsøkonomi, er rapportering av relevant og sammenlignbar informasjon om klima- og miljørelaterte forhold fra foretak avgjørende. Pålitelig og sammenlignbar informasjon er også viktig for andre interessenter som ønsker å forstå hvordan foretaks virksomhet påvirker klima og miljø, og hvordan endringer i klima og miljø påvirker foretakene» (NOU: 2023: 15, s. 13).

Målet er at det skal lønne seg å være bærekraftig, og bærekraftsrapportering skal gi et realistisk og rettviseende bilde for alle interessenter. Det gir også eksterne interessenter som myndigheter og ideelle organisasjoner som arbeider med klima bedre innsyn i selskapene, og dette kan være en pådriver for skjerpede lovkrav og varsling. Utvalget peker på at «Forretningsforbindelser, ansatte, myndigheter, politikere, forbrukere, frivillige organisasjoner og det øvrige sivilsamfunnet, har behov for relevant og pålitelig bærekraftsinformasjon for å kunne ta velinformerte valg og påvirke i retning av en grønn omstilling.» (NOU: 2023: 15, s. 8). Bærekraftsrapportering har tidligere blitt omtalt som «ikke-finansiell rapportering». Det er et misvisende begrep, da bærekraftsforhold som for eksempel klimaendringer faktisk har en finansiell påvirkning på selskapene (NOU: 2023: 15, s. 28).

"Dersom kapital skal kunne kanaliseres til virksomheter som er best rustet til å håndtere omstillingen til en lavutslippsøkonomi, er rapportering av relevant og sammenlignbar informasjon om klima- og miljørelaterte forhold fra foretak avgjørende. Pålitelig og

sammenlignbar informasjon er også viktig for andre interessenter som ønsker å forstå hvordan foretaks virksomhet påvirker klima og miljø, og hvordan endringer i klima og miljø påvirker foretakene» (NOU: 2023: 15, s. 13).

Målet er at det skal lønne seg å være bærekraftig, og bærekraftsrapportering skal gi et realistisk og rettviseende bilde for alle interessenter. Det gir også eksterne interessenter som myndigheter og ideelle organisasjoner som arbeider med klima bedre innsyn i selskapene, og dette kan være en pådriver for skjerpede lovkrav og varsling. Utvalget peker på at «Forretningsforbindelser, ansatte, myndigheter, politikere, forbrukere, frivillige organisasjoner og det øvrige sivilsamfunnet, har behov for relevant og pålitelig bærekraftsinformasjon for å kunne ta velinformerte valg og påvirke i retning av en grønn omstilling.» (NOU: 2023: 15, s. 8). Bærekraftsrapportering har tidligere blitt omtalt som «ikke-finansiell rapportering». Det er et misvisende begrep, da bærekraftsforhold som for eksempel klimaendringer faktisk har en finansiell påvirkning på selskapene (NOU: 2023: 15, s. 28). Bærekraftsrapportering synliggjør selskaps tiltak innen bærekraft, men for at bærekraftsrapporteringen skal kunne være nyttig er det viktig at informasjonen er sammenlignbar, pålitelig og strukturert. I dag er kravet om bærekraftsrapportering for store foretak regulert i regnskapsloven §3-3 c. Bestemmelsen ble innført i 2013 og gir store frihetsgrader i hvordan bærekraftsinformasjon skal utformes. Frihetsgradene kan gi uoversiktlig og lite sammenlignbar informasjon. Formålet med et nytt regelverk er at: «Endringene skal gi et regelverk som bidrar til en konsistent og sammenhengende flyt av informasjon om bærekraft gjennom hele den finansielle verdikjeden» (NOU: 2023: 15, s. 8). Fra regnskapsåret 2024 vil det nye regelverket om bærekraftsrapportering gjelde 2100 selskap, og antall selskap som omfattes av kravene vil øke i 2025 og 2028 (NOU: 2023: 15, s. 9).

Et begrep som er nevnt ofte i NOU-en om bærekraftsrapportering er dobbel vesentlighet. Dobbelt vesentlighet handler om hvordan selskapene påvirker miljø og klima, men også hvordan miljø og klima påvirker selskapene. Økte konsekvenser av klimaendringene kan skape endringer eller problemer for selskaps virksomhet, og det er dermed relevant informasjon for alle eksterne aktører. I den nye NOU-en er dette noe som blir implementert i kravene om hva som skal rapporteres om (NOU: 2023: 15, s. 8).

Det er positivt for samfunnet at det kommer innstramninger og standardiserte krav til bærekraftsrapportering, men en viktig problemstilling er da hvordan disse innstramningene kommer til å fungere i praksis. Hvordan vil det bli for selskapene å forholde seg til disse nye rapporteringskravene,

og vil disse nye kravene faktisk ha ønsket effekt i å fremme bærekraft og skape mer sammenlignbar rapportering? Kan kostnadene selskapene må påta seg for å følge disse nye rapporteringskravene bli for store? Kan det bærekraftsrapporteringen dermed ende opp med å virke negativt på næringslivet? Vi har valgt å undersøke en bransje som har stor klimapåvirkning og vil se på olje- og gassnæringen. På bakgrunn av dette stiller vår oppgave følgende forskningsspørsmål:

«Vil EUs bærekraftsdirektiv som skal implementeres i regnskapsloven føre til mer pålitelig og sammenlignbar informasjon om klimaforhold innen olje- og gassnæringen?».

1.4 Avgrensing av oppgaven

Oppgaven omhandler hvordan bærekraftsrapportering vil kunne endre seg når EUs bærekraftdirektiv implementeres i regnskapsloven i Norge. Vi har valgt å se på selskap innenfor olje og gass, som utgjør den største eksportnæringen i Norge (NHO, 2023). Olje- og gasselskapene er noen av de største selskapene i Norge, og olje- og gassnæringen har stor påvirkning på klimaet. Tiltakene som må på plass ved implementering av EUs bærekraftsdirektiv vil ramme de største selskapene først, og vi har derfor valgt å se nærmere på de tre største aktørene innenfor olje og gass i Norge i denne oppgaven.

Bærekraft er et bredt og til dels vagt begrep. For å begrense omfang har vi valgt å se på klimadelen av begrepet. Videre begrenses oppgaven til olje- og gassnæringen, da dette er en næring med stor klimapåvirkning. Vi har valgt å se på de tre høyest verdsatte olje- og gasselskapene på Oslo Børs: Equinor ASA, Aker BP ASA og Vår Energi ASA (Største selskaper på Oslo Børs, 2023).

Vi har valgt to metoder for å besvare oppgavens problemstilling: Intervju og kvalitativ innholdsanalyse. Vi bruker også elementer fra case-studie og juridisk metode. Når det kommer til selskapene, skiller Equinor seg fra Aker BP og Vår Energi ved at staten er en majoritetseier i selskapet, noe som kan påvirke hvordan selskapet jobber med bærekraft. Dette inngår ikke som del av problemstillingen, men er en faktor vi er bevisste på under arbeidet med oppgaven. Vi har valgt å utføre en dokumentanalyse av selskapenes bærekraftsrapporter fra 2022, og sammenligner innholdet i rapportene. For å legge grunnlag for analysen har vi valgt å først kartlegge informasjonen som gis i rapportene per i dag. Videre utarbeider kriterier for dokumentanalysen på grunnlag av NOU-ens kritikk av dagens standarder. Dette vil vi se i sammenheng med problemstillingen, og undersøke om selskapene har valgt en proaktiv holdning i henhold til fremtidige reguleringer.

Oppgaven består av 8 kapitler. Kapittel 2 omhandler begreper relatert til bærekraft og klima, og presenterer viktige aktører. Kapittel 3 kartlegger lovverk og standarder for bærekraftsrapportering. Kapittel 4 omhandler metode, og redegjør for kvalitativ innholdsanalyse og intervju, samt juridisk metode og case-studie som brukes videre i oppgaven. Kapittel 5 drøfter og etablerer kriterier for analyse av bærekraftsrapportene til de tre selskapene vi ser på. Kapittel 6 tar for seg gjennomførelsen dokumentanalysen og drøfter funnene. Kapittel 7 drøfter intervjuet med Equinor. Avslutningsvis, i kapittel 8, sammenligner dataene vi har samlet inn gjennom kvalitativ innholdsanalyse og intervju opp mot NOU-en, og fremlegger en konklusjon på problemstillingen ut fra disse dataene. Vi kommer også med forslag til videre forskning.

Neste kapittel, kapittel 2, begynner med kartlegging. Grunnet kompleksitet og omfang av temaet bærekraft, og bærekraftsrapportering, vil kartleggingen være sentralt. Kartleggingen tar for seg viktige begreper, aktører, rapporteringsstandarder og lovverk som man må generell kjennskap til for å kunne besvare problemstillingen.

2 Kartleggingskapittel

2.1 Introduksjon

Bærekraft er begrep som omfatter mange forhold, og det er derfor viktig å definere hva bærekraftig aktivitet er. For å kunne svare på problemstillingen: «Vil EUs bærekraftsdirektiv som skal implementeres i regnskapsloven føre til mer pålitelig og sammenlignbar informasjon om klimaforhold innen olje- og gassnæringen?» begynner vi med å gjøre rede for bærekraft og klima i del 2.2. I del 2.3 gjør vi rede for de ulike aktørene som setter agendaen for bærekraft og bærekraftig aktivitet, FN og EU. Videre ser vi på oljebransjen og de ulike selskapene vi undersøker i del 2.4.

2.2 Bærekraft og klima

I 2.2 ser vi på bærekraftsbegreper. FN har vært ledende i arbeidet for et globalt bærekraftssamarbeid, og bærekraftsmålene har skapt et felles språk om hvordan vi forstår begrepet «bærekraft». Vi gjør derfor kort rede for FNs definisjon av bærekraftsbegrepet i 2.2.1, før vi i del 2.2.2 går videre til å gjøre rede for en dimensjon av bærekraftsbegrepet: Klima.

2.2.1 FNs bærekraftsmål

FNs definisjon av bærekraft er som tidligere nevnt «En utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov» (FN, 2023a). Dette handler om forvaltning og begrensning av bruken av naturressurser, og fokuset på at vi bare har én klode. FN fastsatte i 2015 17 bærekraftsmål, og 169 delmål som skal sette kurs for arbeidet mot en bærekraftig verden (FN, u.d.). FN deler bærekraftsmålene inn i tre kategorier: Klima og miljø, økonomi, og sosiale forhold. Disse kategoriene tar for seg ulike aspekter av bærekraft og det er summen av disse som avgjøre om en virksomhet er bærekraftig eller ikke (FN, 2023a).

Klima og miljø

Første kategori er klima og miljø. Klima er: “[...] det dominerende værmønsteret på et gitt område” (UOI, 2015). Klimapåvirkning i sammenheng med bærekraft handler om å redusere de påvirkningene vi mennesker har på værforhold (FN, 2023c). Klimapåvirkningene handler overordnet om å begrense temperaturstigning ved å senke klimagassutslipp globalt. “Å være miljøvennlig betyr at man handler på

en måte som i minst mulig grad belaster miljøet.” (Ungt entrepenørskap, u.d.). Miljødelen handler om å bevare naturen og de ressursene naturen gir oss. Klima og miljø er to forskjellige forhold, men de påvirker hverandre. Når vi har høyt utslipp av klimagasser vil dette føre til endringer i vær og temperatur, som igjen vil påvirke naturen og miljøet. Klimagassutslipp stammer i hovedsak av brenning av olje, kull og gass (Olerud & Lahn, 2023), og dette har ledet oss inn i en klimakrise. Konsekvensene av global oppvarming og klimaendringer er alvorlige. Global oppvarming og klimaendringer gir mer ekstremvær og ødelagte økosystemer, og dette er et problem som må løses.

Økonomi

Den andre kategorien bærekraft deles inn i er økonomi. De siste årene har forskjellen på fattige og rike nasjoner blitt mindre, men fortsatt lever 8,2 % av verdens befolkning i ekstrem fattigdom (FN, 2022). Andelen er kraftig redusert fra 1999 da 36 % av verdens befolkning levde i ekstrem fattigdom. Den økonomiske delen av bærekraftsmålene handler om å minske forskjellen mellom land, men den handler også om hvordan å forvalte naturressursene på en bedre måte. FNs bærekraftsmål legger til grunn at det er mulig å ha både økonomisk vekst og en bærekraftig utvikling, og dette blir blant annet operasjonalisert i bærekraftsmål nr. 8 «Anstendig arbeid og økonomisk vekst» (FN, 2023d).

Sosiale forhold

Siste kategori er sosiale forhold. Denne kategorien dekker rettferdighet og at fastsetter at alle skal ha en sjanse til å ha et godt liv. Kategorien «sosiale forhold» er tett knyttet opp mot FNs grunnleggende menneskerettigheter (FN, 2024b). Målet er å utrydde sult, fattigdom og å gi alle tilgang på livsnødvendige fasiliteter som for eksempel et helsetilbud til alle, men også skjerme mennesker fra dårlig arbeidsforhold og slaveri. Det handler også om rettferdighet og likestilling i samfunnet, og at alle skal ha like muligheter uansatt bakgrunn, etnisitet og kjønn.

2.2.2 Klima

Klima i bærekraftssammenheng er knyttet til å redusere den menneskelige påvirkningen på klima. I det følgende redegjøres det for hva klimagasser er. Begrepet «klimanøytralitet» diskuteres sammen med mulige løsninger på hvordan klimanøytralitet oppnås. Det pågår mye forskning og utvikling knyttet til hvordan man oppnår klimanøytralitet, men det blir også gjennomført politiske tiltak som klimavoter. I den forbindelse er begrepene «carbon offsetting» og klimavoter viktige.

Klimagasser

Klimagasser nevnes ofte i sammenheng med global oppvarming. Klimagasser defineres som “gasser som påvirker klimaet ved å virke inn på Jordens og atmosfærens strålingsbalanse” (Bryhni, Olerud, & Mamen, 2022). Noen av disse gassene kalles drivhusgasser fordi de bidrar til drivhuseffekten ved at de absorberer langbølget stråling fra jorden. Drivhusgasser som blant annet vanndamp (h₂o), karbondioksid (co₂), metan (ch₄) og lystgass (n₂o). Det har også forkommet utslipp av «f-gasser» som ikke finnes naturlig i atmosfæren. Disse er med på å forsterke drivhuseffekten. «KFK-», «HKFK-» og «HFK- gasser» er fluorholdige drivhusgasser som også bryter ned ozonlaget, men disse er det begrenset bruk av i dag. Når det var utstrakt bruk av disse gassene ble ozonlaget svekket, men reduksjon av disse gassene har bedret ozonlaget betraktelig over tid (Aksnes & Holtet, 2022). Andre fluorholdige gasser som SF₆ og PFK-gasser er svært sterke klimagasser som kan bli værende i atmosfæren i 50 000 år fremover (Bryhni, Olerud, & Mamen, 2022). Menneskeskapte utslipp som i hovedsak kommer fra kull, olje, gass og avskoging er roten til klimakrisen vi ser i dag (Mamen & Benestad, 2023). Mongstad-raffineriet utenfor Bergen hadde i 2021 alene et utslipp på 2 millioner tonn co₂-ekvivalenter, for andre år på rad. Dette utgjorde 4% det totale co₂ utslippet i Norge i 2022 (Finansavisen, 2022). Av alle drivhusgassene er det co₂ som bidrar mest til drivhuseffekten, og er der vi bør starte i kampen mot klimakrisen (Bryhni, Olerud, & Mamen, 2022).

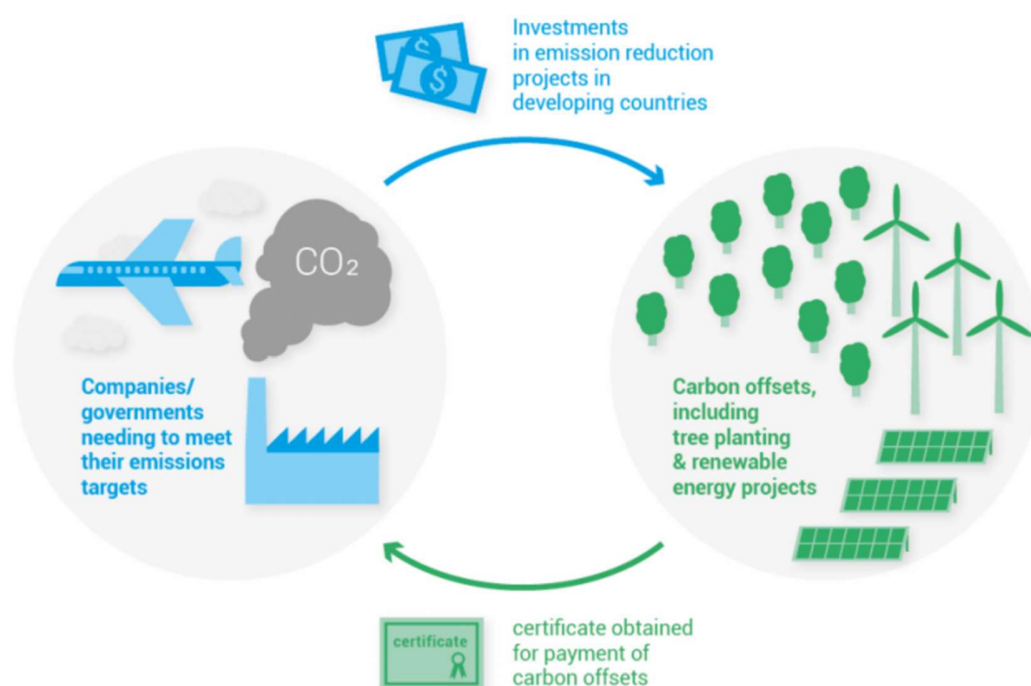
Klimanøytralitet

Begrepet klimanøytralitet er beskrevet som at vi ikke skal «[...] slippe ut mer klimagasser i atmosfæren enn det man klarer å fange opp eller fjerne» (FN, 2023b). Mye av klimagassutslippene i dag knytter seg til produksjon av energi ved hjelp av brennbart fossilt materiale. Mulige tiltak for å oppnå klimanøytralitet er å skifte om energiproduksjonen fra ikke-fornybar til fornybar energi, samt fange og lagre klimagasser slik at de ikke slipper ut i atmosfæren.

Carbon offsetting

“Carbon offsetting” er å utligne eget utslipp ved å etablere prosjekter som enten reduserer klimagasser i atmosfæren eller å investere i grønne prosjekter. Der det i dag ikke finnes noe grønt alternativ å investere i kan selskapene kjøpe “carbon credit” som investeres i grønne prosjekter, i påvente av at teknologien skal utvikle seg innenfor bransjen. Planting av trær er et eksempel på en «carbon credit»-investering, fordi trær absorberer co₂ og reduserer mengden co₂ i atmosfæren. Siden trær ikke

nødvendigvis vokser fort nok til å utligne alt utslipp, er dette bare en del av løsningen. Dette kan kombineres med andre «carbon offsetting»-tiltak som for eksempel: Tiltak som reduserer co2-utslipp fra produksjon eller «karbonlagring». Karbonlagring er å fange og lagre co2 før det slipper ut i atmosfæren. De ulike tiltakene er et godt supplement på vei mot, og for å få fart på det grønne skiftet. Vår Energi ASA satser på planting av trær, mens Equinor ASA velger å satse på karbonlagring. I prosjektet “Northern lights”, driver Equinor med co2-lagring. Dette går på å fange co2, for så å gjøre det om til flytende form og lagre det 2600 meter under havbunnen. (Northern Lights) Figur 1 under demonstrerer hvordan “carbon offsetting” fungerer.

Figur 1. Fra (UN environment programme, 2019)

Klimakvoter

For å regulere klimagassutslipp har flere land og regioner innført et klimakvotestystem. Klimakvotene setter et tak på hvor store utslipp som er tillatt innen en bransje eller sektor. Gjennom EØS-samarbeidet er Norge en del av det europeiske kvotestystemet som er administrert av EU. Klimakvotene kan kjøpes og selges av selskap, og hvert år skal antall klimakvoter reduseres med 4.3 %. Det vil si at antall klimakvoter som legges ut for salg hvert år skal reduseres, slik at den totale mengden co2 som slippes ut i landene

som er med i klimakvotesystemet blir redusert. Klimakvoter er et verktøy EU bruker for å nå målet om en reduksjon på 55% i klimagasser innen 2030. I tillegg til å betale for utslipp forplikter landene i avtalen seg til å øke opptaket av karbondioksid i skog- og arealbruk. Kvotesystemet i Norge er administrert av Miljødirektoratet, og klimagassutslipp blir regnet om til co2-ekvivalenter. Andre gasser enn co2 som har en klimapåvirkning blir regnet om til co2-verdier, slik at klimapåvirkningen blir sammenlignbar (Olerud & Lahn, 2020). I 2024 la direktoratet til grunn en utslippspris på 1 019,30 kr (Miljødirektoratet, 2024b) per tonn co2-ekvivalenter. (Miljødirektoratet, 2024a).

For å rapportere om klimagassutslipp innen olje- og gassnæringen har Miljødirektoratet utarbeidet «Retningslinjer fra petroleumsvirksomhet til havs» (Miljødirektoratet, 2023b). Formålet er å sikre en uniform rapportering og «Retningslinjene skal fungere som en mal for å sikre en konsistent utslippsrapportering fra alle lisenser. Det er derfor avgjørende at rapporteringen og senere bruk av selskapenes rapporter blir gjort innenfor visse felles rammer.» (Miljødirektoratet, 2023b). I tillegg til å rapportere etter retningslinjene fra Miljødirektoratet har interesseorganisasjonen «Offshore Norge» utarbeidet egne retningslinjer for utslippsrapportering, «044 – Offshore Norge anbefalte retningslinjer for utslippsrapportering» (Offshore Norge, 2023). Offshore Norge er interesseorganisasjon for selskap knyttet til olje- og gassvirksomhet, og har over 100 medlemmer, blant annet Equinor ASA, Aker BP ASA og Vår Energi ASA (Offshore Norge, 2022). Retningslinjene fra Offshore Norge skal sikre «[...] konsistent utslippsrapportering fra alle felt med entydige definisjoner i henhold til et entydig format» (Offshore Norge, 2023, s. 7) og er «[...] ment å være en veiledning og hjelp til å oppfylle kravene til utslippsformat gitt i "Retningslinjer for rapportering fra petroleumsvirksomhet til havs" fra Miljødirektoratet» (Offshore Norge, 2023, s. 7).

2.3 Internasjonalt bærekraftssamarbeid

Samme år som FN lanserte bærekraftsmålene, ble det internasjonal enighet om et samarbeid for å stoppe klimaendringene. Samarbeidet ble kalt «Parisavtalen», og avtalen har påvirket EU sitt arbeid for bærekraft: «Europas grønne giv». Som en del av «Europas grønne» giv har EU definert hva som er bærekraftig aktivitet gjennom EU-taksonomien. Del 2.3 redegjør for internasjonalt samarbeid gjennomført av FN og EU.

2.3.1 FN

Forente nasjoner, FN, er en global organisasjon som ble stiftet for å sikre fred og sikkerhet i verden (Knudsen & Ravndal, 2023). Organisasjonen ble stiftet i 1945, og som nevnt tidligere, vedtok FNs medlemsland i september 2015 17 mål og 169 delmål i en plan for å stoppe klimaendringene, utrydde fattigdom og bekjempe ulikhet innen 2030 (Statistisk Sentralbyrå, u.d.). I desember 2015 ble Parisavtalen vedtatt etter initiativ fra FN. Dette er en internasjonal avtale som omhandler klimapolitikk, og omtrent alle FNs medlemsland har sluttet seg til avtalen. Formålet med Parisavtalen er å begrense temperaturstigningen globalt til under 2 grader, og avtalen forplikter medlemslandene til å sette seg nye mål for å redusere sine klimagassutslipp hvert femte år. Avtalen etablerer også regler for hvordan landene skal rapportere om sitt klimaarbeid, og har vært en stor påvirkning på EUs bærekraftsdirektiv (Jakobsen, Kallbekken, & Lahn, 2024). Parisavtalen er en juridisk bindende avtale, og landene som har sluttet seg til denne er derfor forpliktet til å forholde seg til avtalen.

Parisavtalen

Parisavtalen er en juridisk bindende avtale som ble vedtatt i 2015 i Paris, og fastsatte 3 hovedmål:

- *«Å begrense global oppvarming til «godt under» 2 °C, og å «tilstrebe» å begrense den til 1,5 °C, sammenliknet med førindustriell tid.*
- *Å «øke evnen til å tilpasse seg skadevirkningene av klimaendringene».*
- *Å «gjøre finansstrømmene forenelige med en bane mot lavutslippsutvikling».* (Jakobsen, Kallbekken, & Lahn, 2024)

Som en del av denne avtalen skal hvert land lage en nasjonal plan for hvordan og hvor mye klimagassutslipp de skal kutte. Planen skal fornyes hvert femte år, slik at det enkelte land alltid har en oppdatert plan for hvor langt det har kommet. Målet er at det enkelte land skal lage mer ambisiøse planer når planen fornyes. Hvert enkelt land skal også levere en rapport på sitt utslipp hvert år. I tillegg til kravet om oppfølging av planen, skal Parisavtalen sikre at verden blir klimanøytral en gang mellom 2050 og 2100 (FN, 2023b).

Selv om Parisavtalen er juridisk bindende, er det ingen juridiske konsekvenser for medlemsland som eventuelt velger å trekke seg fra avtalen. I NOU 2023: 15 «Bærekraftsrapportering – Gjennomføring av

direktivet om bærekraftsrapportering (CSRD)» er det foreslått at referanser til Parisavtalen skal inn i regnskapsloven, blant annet i foretakenes forretningsmodeller og strategier: «[...] foretakets planer for å sikre at forretningsmodellen og strategien er forenlig med overgangen til en bærekraftig økonomi og med begrensning av global oppvarming til 1,5°C i tråd med Parisavtalen, målet om å oppnå klimanøytralitet innen 2050» (NOU: 2023: 15, s. 69). Eksempler på EUs påvirkning for å nå Parisavtalen synliggjøres blant annet i de ulike tiltakene som er iverksatt: «Europas grønne giv», og EUs direktiv for bærekraftsrapportering som NOU-en om bærekraftsrapportering er et svar på (NOU: 2023: 15, s. 5). Vi har også sett effekter av dette i den norske regnskapsloven. Regnskapsloven § 3-3 c. ble vedtatt i 2013 og er den aktuelle paragrafen i regnskapsloven for bærekraftsrapportering. Selv om rskl. §3-3c. fortsatt gir mye slingringsmonn innen bærekraftsrapportering for selskap, er det minimumskrav angående hva bærekraftsrapporteringen skal inneholde. selskapene skal blant annet gi informasjon om sin forretningsmodell, retningslinjer rundt miljø, arbeidsmiljø, sosiale forhold og likestilling, samt vesentlige risikoer forbundet med disse punktene innenfor selskap jf. rskl. § 3-3c. andre ledd.

2.3.2 EU

Den europeiske union, EU, består av 27 medlemsland i Europa og er en regional samarbeidsorganisasjon. EU-kommisjonen er et av styringsorganene i EU, og det er EU-kommisjonen som sender forslag til direktiver og forordninger til Europaparlamentet, hvor disse rettsaktene blir behandlet (Trondal & Knudsen, 2023). Beslutningene som blir tatt i EU former offentlig politikk angående blant annet økonomi, distriktpolitikk, arbeidsliv, innvandring, sosiale standarder og miljøpolitikk (Knudsen, Julsrud, Tvedt, & Trondal, 2024). Norge er ikke et av medlemslandene i EU, men er en del av EØS-avtalen sammen med EU-landene, Island og Liechtenstein. EØS-samarbeidet har som formål å styrke økonomiske forbindelser og handel mellom avtalepartene (Lovdata, 1994). Som en del av avtalen må Norge forholde seg til direktiver og forordninger gitt av EU.

Europas grønne giv

«Europas grønne giv» er en strategi som ble lagt frem av EU-kommisjonen i 2019, og er en omfattende strategi for å sikre et mer bærekraftig og konkurransedyktig Europa. Strategien ble utviklet som et svar på Parisavtalen, for å lage en mer konkret handlingsplan for å nå målene i avtalen (Miljødirektoratet, 2021). Ambisjonen er at EU skal bli klimanøytralt innen 2050, og ett av verktøyene som er tatt i bruk er EU-direktivet om bærekraftsrapportering, kalt Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Som

følge av EØS-avtalen må dette direktivet implementeres i norsk lov. Gjennomføring av direktivet er på høring under navnet «Høring om NOU 15: Bærekraftsrapportering – gjennomføring av direktiv om bærekraftsrapportering (CSRD)». Direktivet skal legge til rette for en mer bærekraftig økonomi i samsvar med EUs grønne giv og FNs bærekraftsmål. Direktivet skal gjelde fra og med regnskapsåret 2024. (NOU: 2023: 15, s. 5).

EU-taksonomien

I 2020 fastsatte EU forordningen: (EU) 2020/852 i 2020. Denne forordningen regulerer og definerer bærekraftig aktivitet, og kalles for EU-taksonomien. Taksonomiforordningen trådte i kraft i 2022 for EU-land. For Norge, som er et EØS-land, ble forordningen bindende i 2023. EU-taksonomien er en måte å klassifisere hva bærekraftig aktivitet er, og hva som skal til for å oppnå kravene om bærekraftig virksomhet. Meningen med taksonomien er å gi investorer og kreditorer innsikt i selskapenes bærekraftsarbeid, og gi dem et bedre beslutningsgrunnlag for hvilke selskap de vil investere i (NHO, u.d.). Miljømessig aktivitet skal oppfylle følgende kriterier:

«Bidra vesentlig til minst ett av seks klimamål:

- 1) Begrensning av klimaendringer
- 2) Klimatilpasning
- 3) Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og havressurser
- 4) Omstilling til sirkulær økonomi
- 5) Forebygging og bekjempelse av forurensing
- 6) Beskyttelse og gjenopprettelse av biologisk mangfold og økosystemer» (NHO, u.d.)

Vi ser også at EU-taksonomien har påvirkning på norsk regnskapslov. Regnskapsloven § 3-3 c. tiende ledd, forplikter store foretak som er nevnt i direktiv (EU), 2013/34 artikkel 19a og 29a, å rapportere etter taksonomiforordningen. Selskap som er nevnt i artikkel (EU), 2013/34 artikkel 19a er selskap og 29a er konsern. Det er selskap av allmenn interesse, har gjennomsnittlige 500 eller flere ansatte i regnskapsåret, og en balansesum på minst 20 millioner euro eller en omsetning på minst 40 millioner euro (Meland, 2023). Dette innebærer en rapportering av investeringer, inntekter og utgifter som dekkes av taksonomiens definisjon av bærekraftig aktivitet.

2.4 Oljebransjen

Lille julaften i 1969 ble Ekofisk-feltet oppdaget i Nordsjøen. Dette var starten på olje- og gassnæringen i Norge. I dag er olje og gass Norges største næring (Ryggvik, Smith-Solbakken, & Tollaksen, 2023). Olje- og gassnæringen har gitt store inntekter i form av skatter og avgifter til det norske samfunnet. I tillegg har næringen bidratt til mange arbeidsplasser og stor teknologisk utvikling. I dag står vi imidlertid ved et veiskille: Et etisk dilemma hvor nettopp denne næringen er den som står for store deler av klimagassutslippene våre. Næringen står for omtrent en fjerdedel av direkte utslipp av klimagasser i Norge. Disse utslippene kommer fra forbrenning av naturgasser og diesel i turbiner og motorer, samt ved sikkerhetsfakling, ventilering og diffuse utslipp av gass ved lasting og lagring av råolje. Disse utslippene består i stor grad av klimagasser som karbondioksid, nitrogenoksid, metan og svoveldioksid (Norsk petroleum, 2024). Del 2.4 omhandler viktige aktører innen den norske olje- og gassnæringen. Equinor skiller seg fra de andre selskapene ved at staten er majoritetseier i selskapet, og vi vil derfor kort gjøre rede for Nærings- og fiskeridepartementet som forvalter aksjene på veiene av staten i del 2.4.1. I del 2.4.5 gjøres det rede for hvordan oljebransjen arbeider med klimatiltak per i dag.

2.4.1 Nærings- og fiskeridepartementet

Nærings- og fiskeridepartementet forvalter aksjene i Equinor ASA på vegne av den norske stat med en eierandel på 67 %. I meld. St .6 (2022-2023), eierskapsmeldingen, "Et grønnere og mer aktivt eierskap- Statens direkte eierskap i bedrifter" uttrykker departementet at norske utslipp skal kuttes. Staten skal ta en aktiv rolle som selskapseier for å oppnå dette: "Det statlige eierskapet skal utøves mer aktivt for å fremme fellesskapets interesser knyttet til klima og bærekraft [...]" (Næring- og fiskeridepartementet, 2022, s. 5). Dette kan gjøre at selskap med statlig eierskap kan oppleve et politisk press for å arbeide særlig aktivt for det grønne skiftet: Et press som heleide private selskap ikke opplever i samme grad. Equinor ASA er i en konkurranseutsatt bransje og departementet har uttrykt at selskap innenfor konkurranseutsatte bransjer skal gi "[...] høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer [...]" (Næring- og fiskeridepartementet, 2022, s. 10). Departementet har mulighet til å vise at bærekraftig aktivitet ikke nødvendigvis må gå på bekostning av konkurransedyktighet. Under risikofaktorer i årsrapporten fra 2022, har Equinor blant annet oppført at statens eierskap *kan* være en risikofaktor. I årsrapporten står det: "Dersom Equinor ikke lykkes med å oppfylle brede samfunnsmessige, statlige og politiske forventninger, kan dette påvirke hvordan staten utøver sitt

eierskap av selskapet og beslutningene knyttet til norsk sokkel.” (Equinor, 2022a, s. 247). Equinor påpeker i rapporten at staten kan ha avvikende interesser fra andre aksjonærer, og at staten har “[...] dermed makt til å påvirke utfallet av enhver aksjonæravstemming, herunder å endre vedtektene og velge samtlige medlemmer til selskapssforsamlingen som ikke er ansattvalgt.” (Equinor, 2022a, s. 247).

2.4.2 Equinor ASA

Equinor er et norsk energiselskap som i hovedsak driver virksomhet innenfor olje og gass. Frem til 2001 var selskapet heleid av den norske stat, men etter delprivatisering eier staten i dag rundt 67 prosent av selskapet, og er dermed selskapets største eier. Selv om Equinor startet som et olje- og gasselskap, har Equinor i nyere tid også fokusert på fornybar energi og energilagring. I 2018 var Equinor verdens ellefte største olje- og gasselskap målt i omsetning, og er et stort selskap og relevant aktør (Tollaksen, Ryggvik, & Smith-Solbakken, Equinor, 2024). I denne oppgaven skal vi utføre intervju med ansatte som arbeider med bærekraftsrapportering i Equinor, og sammenligne Equinors årsrapporter med rapportene til Vår Energi og Aker BP i dokumentanalysen.

2.4.3 Vår Energi ASA

Vår Energi ble etablert i 2018 og er en sammenslåing av Eni Norge og Point Resources. Eni er et italiensk energiselskap og eier 63,1 % av aksjene i Vår Energi. I dag er Vår Energi Norges nest største petroleumsselskap, og i februar 2022 ble selskapet verdsatt til 70 milliarder kroner på Oslo børs (Tollaksen & Smith-Solbakken, Vår Energi, 2023).

2.4.4 Aker BP ASA

Aker BP ble i 2016 etablert ved sammenslåing av Det norske oljeselskap og BPs aktivitet i Norge gjennom BP Norge AS (Rosvold & Askheim, 2023). Aker BP er eid 40 prosent av Aker ASA, BP eier 30 %, og de resterende aksjene er eid av andre aksjonærer.

2.4.5 Oljebransjen og bærekraft

Selv om olje- og gassnæringen står for en stor andel av klimagassutslipp, både i Norge og i verden, har det vært et stort fokus på å utvikle miljøvennlig teknologi og tiltak for å minske utslippene. Et tiltak den norske stat har satt i gang er å innføre CO₂-avgifter, klimavoter, for å påvirke selskapene til å redusere

sine utslipp (Norsk petroleum, 2024). Det gir selskapene økonomiske incentiver til å kutte utslipp, fordi det blir kostbart å slippe ut klimagasser. Olje- og gassnæringen utvikler prosjekter og teknologi innenfor fangst og lagring av CO₂-utslipp. Tanken er å skape teknologi som kan fange opp CO₂-gass som gjør det mulig å lagre denne i stedet for at gassen slipper opp til ozonlaget. Dette vil hjelpe å bremse ned temperaturøkningene som kommer på grunn av klimagassutslipp. Denne teknologien er fortsatt under utvikling, og det er forskjellige meninger om når lagring og fangst av CO₂ faktisk kan være en effektiv løsning (Norsk petroleum, 2024). Mange olje- og gasselskap ser også på muligheten for ekspansjon innenfor mer miljøvennlig energiutvinning som et alternativ for å bli mer bærekraftige.

Dette kapitlet har redegjort for bærekraft og hva bærekraftig aktivitet er, og særlig sett på klima. Viktige tiltak og begreper knyttet til klimagasser innen olje- og gassnæringen er også blitt redegjort for. I kapittel 3 skal vi ta for oss standarder og lovverk knyttet til hvordan selskap rapporterer om bærekraft.

3 Rapporteringsstandarder og lovverk

I dag har selskaper stor grad av frihet til å velge hvilke standarder de bruker i bærekraftsrapporteringen. Del 3.1 til 3.3.4 inneholder kartlegging rundt lovverk og rapporteringsstandarder som er benyttet i bærekraftsrapportering i dag. Del 3.4 inneholder sentrale endringer som er foreslått i NOU 2023: 15 Bærekraftsrapportering til regnskapsloven. Til slutt, i del 3.4.1 vil vi kort gjøre rede for forslag til nytt standardverk, ESRS, European Sustainability Reporting Directive.

3.1 Regnskapsloven §3-3 c.

Store selskap av allmenn interesse må rapportere om bærekraft etter regnskapsloven. Den aktuelle paragrafen i regnskapsloven for bærekraftsrapportering er rskl. §3-3 c. Aker BP ASA, Vår Energi ASA og Equinor ASA er børsnoterte selskaper av allmenn interesse, og er rapporteringspliktige et regnskapsloven §3-3 c. I del 3.1 tar vi for oss sentrale momenter i regnskapsloven §3-3 c.

Sentrale elementer i regnskapsloven §3-3 c.

Store foretak skal redegjøre for sitt samfunnsansvar jf. rskl. §3-3 c. første ledd første punktum. Minstekravene til forholdene som skal gjøres rede for er: «miljø, sosiale forhold, arbeidsmiljø, likestilling og ikke-diskriminering, overholdelse av menneskerettigheter og bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser» jr. rskl. §3-3 c., første ledd. Dette samsvarer i stor grad med FNs bærekraftsmål, selv om ordet “bærekraft” ikke brukes i bestemmelsen. I redegjørelsen om samfunnsansvar skal selskapene gjøre rede for forretningsmodell og håndtering av forhold som knytter seg til bærekraft og virkningene av disse jf. rskl. §3-3 c. andre ledd a til c. Selskapene må også gjøre rede for risiko knyttet til bærekraftsforhold, og det skal opplyses om produktene/tjenestene fra selskapet kan ha en negativ påvirkning på bærekraftsforhold, gitt at det er vesentlig og relevant, jf. rskl. §3-3 c d. Selskapene må ha resultatindikatorer, måleinstrumenter, som kan brukes til å følge utviklingen over tid, jf. rskl. §3-3 c til e.

Utarbeidelsen *kan* gjøres i samsvar med et rammeverk som er «[...] fastsatt nasjonalt, av Den europeiske union eller av et annet organ.” jf. rskl. §3-3 c. sjetten ledd første punktum. Organ viser til offentlige instanser, og selskapene vi ser på velger å rapportere etter standarder som ikke er utviklet av et organ. Når EUs bærekraftsdirektiv trer i kraft må selskapene rapportere etter en gitt standard, ESRS, European Sustainability Reporting Directive. Bærekraftsrapporten skal gis i årsberetning eller annet offentlig

dokument, jf. rskl. §3-3 c. åttende ledd første punktum. I høringsutkastet NOU: 2023:15 «Bærekraftsrapportering» skal denne også gjøres tilgjengelig på selskapets hjemmeside (NOU: 2023: 15, s. 11).

Åttende ledd viser til forhold som er nevnt i rskl. §3-3 a. niende og tiende ledd kan utgis i eget dokument, men dette skal opplyses særskilt om i årsberetningen. Forholdene i rskl. §3-3 a niende og tiende ledd er forhold knyttet til arbeidsmiljø og forhold som har en “[...] ikke ubetydelig påvirkning av det ytre miljø” jf. rskl. §3-3 a. 9 og 10 ledd.

Tiende ledd referer til at foretak som inngår under «EU 2013/34 artikkel 19a. og 29a.» skal i tillegg til å rapportere etter regnskapsloven §3-3 c gi informasjon om hvordan de oppfyller kravene til EU-taksonomien. Artikkel 19a. referer til selskap, og 29a. referer til konsern. Det er selskap som er av allmenn interesse som omsettes på børs, har gjennomsnittlig 500 eller mer ansatte og har en balansesum på enten a) 20 millioner euro eller b) omsetning på minst 40 millioner euro (Meland, 2023).

3.2 Bærekraftsrapport

Begrepet bærekraftsrapport blir i dag brukt om redegjørelsen foretak må gjøre om samfunnsansvar. En slik redegjørelse har tidligere vært omtalt som «ikke-finansiell rapportering». Dette begrepet har blitt erstattet av «bærekraftsrapportering» som er et mer dekkende begrepet om redegjørelse av samfunnsansvar (NOU: 2023: 15, s. 8). Bærekraftsrapporten kan være en egen rapport, eller en del av årsberetningen jf. regnskapsloven §3-3 c. sjette ledd. Det er bare store foretak som må levere bærekraftsrapport, jf. regnskapsloven §3-3 c. første ledd. Per i dag er det ingen lovfestede standarder foretak må bruke for å utarbeide rapportene, og det er et stort sprik i hvordan foretak velger å rapportere om bærekraft. I Norge har selskap som skal levere årsrapport plikt til å gjøre, og redegjøre for, aktsomhetsvurderinger i henhold til åpenhetsloven. Aktsomhetsvurderingene dekker eksklusivt sosiale forhold, og er derfor noe vi ikke går nærmere inn på i denne oppgaven.

Det aktuelle lovverket for bærekraftsrapportering er regnskapsloven, men hvordan selskapene skal rapportere om bærekraft er ikke beskrevet i lovverket. Selskap benytter seg derfor av standarder som er utviklet av tredjeparter. Del 3.3 vil ta for seg noen av de mest brukte standardene innen olje- og gassnæringen

3.3 Bærekraftsrapporteringsstandarder

Equinor, Aker BP og Vår Energi er store selskap og må følge regnskapsloven §3-3 c. "redegjørelse om samfunnsansvar". Selskapene har store frihetsgrader i hvordan de velger å utforme redegjørelsen, jf. rskl. §3-3c. På grunn av stor frihetsgrad rundt utforming av bærekraftsrapportene, har vi valgt tre standarder som er mye brukt, og er viktige å ha kjennskap til. FN Global Compact er FNs rapporteringsstandard, Global Reporting Initiative (GRI) er den mest utbredte rapporteringsstandard i dag (Holden & Linnerud, 2021, s. 243) og Green House Gas-protokollen (GHG-protokollen) er en standard for å rapportere klimagassutslipp.

3.3.1 FN Global Compact

FN Global Compact ble lansert i 1999 og er FNs rapporteringsverktøy for bærekraftsrapportering. Grunnlaget for rapporteringen er de «ti prinsippene for ansvarlig næringsliv». De ti prinsippene skal veilede foretakene i bærekraftsarbeidet, og de er inndelt i:

«Menneskerettigheter: Prinsipp 1: Virksomheter skal støtte og respektere vern om internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, og Prinsipp 2: påse at de ikke medvirker til krenkelser av menneskerettigheter

Arbeid: Prinsipp 3: Virksomheter skal holde organisasjonsfriheten i hevd og sikre at arbeidstagers rett til å føre kollektive forhandling anerkjennes i praksis, og Prinsipp 4: avskaffe alle former for tvangsarbeid, og Prinsipp 5: sikre reell avskaffelse av barnearbeid, og Prinsipp: sikre at diskriminering i arbeidslivet avskaffes.

Miljø: Prinsipp 7: Virksomheter skal støtte en føre-var-tilnærming til miljøutfordringer, og Prinsipp 8: ta initiativ til å fremme økt miljøansvar, og Prinsipp 9: oppmuntre til utvikling og bruk av miljøvennlig teknologi

Antikorrupsjon: Prinsipp 10: bedrifter skal bekjempe enhver form for korrupsjon, inkludert utpressing og bestikkelser.» (United Nations Global Compact, u.d.)

En "FN Global Compact"-rapport utarbeides som Communication of Progress (COP), og rapporten skal som minimum inneholde "i) en bekreftelse fra ledelsen om at dette forplikter de seg til, ii) en detaljert

beskrivelse av hva selskapet har gjort for å implementere de ti prinsippene, og iii) målbare resultater av det de har gjort” (Holden & Linnerud, 2021, s. 239). Selskapet velger selv nivå på rapporten, fra nybegynner til avansert, og rapporten kan utarbeides i henhold til Sustainable Development Goals-kompasset (SDG). Kompasset har konkrete referanser til bærekraftsmålene og er et verktøy for å «[...] veilede bedrifter om hvordan de kan tilpasse til bærekraftsstrategi samt måle og administrere deres bidrag til FNs bærekraftsmål» (Holden & Linnerud, 2021, s. 241). Dette kompasset har fem trinn og det mest omfattende trinnet innebærer at selskapet selv skal definere sine prioriteringer. Selskapet skal undersøke hele verdikjeden og identifisere positive og negative innvirkninger fra selskapets virksomhet. Selskapene velger selv hvilke bærekraftsmål de vil prioritere og hvis de velger å utelate noen mål må de skrive en begrunnelse.

3.3.2 Global Reporting Initiative-standardene (GRI)

Global Reporting Initiative er en uavhengig organisasjon som ble stiftet i 1997. Målet var å fastsette en felles bærekraftstandard som skal kunne brukes på tvers av bransjer. Stiftelsen opprettet standarden Global Reporting Initiative (GRI) i 1999, som i dag er den mest brukte standarden for bærekraftsrapportering i Norge (Holden & Linnerud, 2021, s. 243).

Standarden består av to hovedkomponenter: «Universelle standarder» og «tema-spesifikke standarder». “Formålet med GRI-standardene er å skape et felles språk for virksomheter og virksomhetens interessegrupper, hvor de økonomiske, miljømessige og sosiale konsekvensene av virksomhetenes drift kan kommuniseres og forstås.” (Ellefsen, 2019). Rapporteringen skal enten inkluderes i den finansielle rapporten selskapet avgir, eller skje i form av en egen rapport. Selskapene velger mellom to ambisjonsnivå; «core», og «comprehensive», der «core» har krav til minimumsinformasjon og «comprehensive» har mer utfyllende krav. Kravene forteller hva en rapport skal inneholde, og kvaliteten på informasjonen. Innholdskravene hjelper selskapene å rapportere, mens kvalitetskravene skal gi interessenter et rettviseende bilde, slik at en kan ta informerte avgjørelser (Ellefsen, 2019). Kravene til kvalitet og innhold etter GRI er som følger:

«Innhold:

1. Hvem er interessentene til virksomheten i tilknytning til bærekraft?
2. Hva er virksomhetens bidrag til bærekraft i en større sammenheng?

3. Hvilket vesentlighetsnivå legges til grunn i rapporteringen, og hvilke avgrensninger er gjort?
4. Er rapporten dekkende for virksomhetens påvirkning på miljøet?

Kvalitet:

5. Er informasjonen nøyaktig?
6. Er positive og negative forhold adressert på en balansert måte?
7. Er informasjonen forståelig?
8. Er informasjonen sammenlignbar?
9. Er informasjonen til å stole på?
10. Er informasjonen rapportert tidsnok, slik at den er egnet til å påvirke avgjørelser hos interessentene?» (Ellefsen, 2019).

GRI-standarden, og også andre standarder som anvendes i dag, får mye kritikk i NOU 2023: 15 Bærekraftsrapportering: «Det eksisterende rammeverket for bærekraftsrapportering sikrer ifølge EU-kommisjonen ikke rapportering som gjør det mulig for interessenter å ta informerte beslutninger og å holde foretak ansvarlige for deres påvirkning på miljø og samfunn.» (NOU: 2023: 15, 2023, ss. 8-9). GRI tillater at selskap kan unnlate å rapportere informasjon i rapporten, så lenge de grunngir hvorfor:

«Bedrifter som ikke rapporterte på krav i en standard eller deler av krav i en standard, har likevel fått full score dersom de har fulgt GRIs regler for å begrunne hvorfor de ikke har rapportert. Årsaken er at selskapet da formelt har oppfylt standardens krav, selv om informasjonsverdien for interessenter kan være lav.» (Johansen & Christensen, 2022).

Dette kan føre til lite sammenlignbar og pålitelig informasjon når rapportering skjer i samsvar med GRI.

3.3.3 GHG-protokollen og olje- og gassnæringen

Green House Gas-protokollen (GHG-protokollen) er utviklet av World Business For Sustainable Development (WBCFSD) og World Resources Institute (WRI) og det er rapporteringsstandard for å gjøre rede for klimagassutslipp. GHG-protokollen deler opp utslipper i ulike "scopes". Protokollen har 3 nivåer for rapportering: Scope 1, 2 og 3.

Scope 1

Scope 1 omfatter direkte utslipp fra selskaps virksomhet, f.eks. industriprosesser og kjøretøy. Scope 1 dekker også rapportering av uønskede lekkasjer. Et eksempel på sistnevnte er utslipp fra kjøleelementer som kan ha en stor klimapåvirkning sammenlignet med utslipp av CO₂. I Scope 1 rapporteres bare egne utslipp, ikke utslipp knyttet til konsum av solgte produkter eller utslipp knyttet til kjøp av produkter/tjenester (Emisoft, 2024a).

Scope 2

Scope 2 inkluderer utslipp knyttet til energien selskapet bruker i sin virksomhet. Det er fire kategorier for energi i Scope 2: «Elektrisitet», «fjernvarme», «fjernkjøling» og «damp». Selskapene som rapporterer etter Scope 2 skal rapportere om hvor mye utslipp som er knyttet til produksjon av energi i virksomheten. Det er to ulike løsninger selskapene kan benytte, lokasjonsbasert eller markedsbasert (Emisoft, 2024b):

- Lokasjonsbasert tar hensyn til hvor energien er produsert. Norge har mye fornybar energi, og har lavere utslipp knyttet til produksjon av elektrisitet sammenlignet med mange andre land. Hvis et selskap velger denne løsningen «[...] baserer beregningene på i hvilket land strømmen er produsert og faktoren baseres på.» (Emisoft, 2024b).
- Markedsbasert åpner for at selskapene kan kjøpe opprinnelsegaranti for energien de har kjøpt, istedenfor å bruke lokasjonsbaserte beregninger. Det er særlig relevant når selskapene vil sikre seg at den andelen strøm de kjøper stammer fra fornybare kilder. (Emisoft, 2024b).

Scope 3

Scope 3 omfatter indirekte utslipp knyttet til selskapenes virksomhet, og er delt i to deler: «Oppstrøm» og «nedstrøm». Oppstrømsutslipp omfatter kjøp av produkter og tjenester fra eksterne aktører. Eksempler på dette kan være flyreiser, eller transport og produksjon av varer selskapet kjøper inn. Nedstrømsutslipp omfatter utslipp knyttet til bruk av tjenester og produkter selskapene selger. Det er spesielt relevant for olje- og gassnæringen, da konsumet av fossilt brennstoff har en stor klimapåvirkning. Selskapene vi analyserer i vår oppgave rapporterer etter Scope 3, som inkluderer konsumet av olje og gass de produserer (Emisoft, 2024c).

I del 3.3.4 gjør vi rede for EUs nye bærekraftsdirektiv og forgjengeren til direktivet, Non-Financial Reporting Directive (NFRD). Vi gjør også rede for de mest sentrale endringene som er foreslått til regnskapsloven i NOU 2023: 15 Bærekraftsrapportering.

3.3.4 NFRD og CSRD

I det følgende redegjøres det for de aktuelle regelverkene knyttet til bærekraftsrapportering. Norge var som tidligere nevnt tidlig ute med å implementere bærekraftsrapportering i årsberetningen i «Lov om aksjeselskap» i 1976, og senere i regnskapsloven §3-3 c. i 2013. For å forstå bakgrunnen for EUs bærekraftsdirektiv Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) redegjøres det kort for Non-Financial Reporting Directive (NFRD), som ble vedtatt i 2014. NFRD-direktivet ble starten på en felles rapportering om ikke-finansiell informasjon i EU/EØS-landene, og er forgjengeren til det nye samarbeidet om bærekraftsrapportering, CSRD.

Non-Financial Reporting Directive (NFRD)

I 2014 ble EU-direktivet EU/2014/95/EU “Non-Financial Reporting Directive”, forkortet NFRD (Sjåfjell, 2013) fastsatt. NFRD ble starten på en EU-regulering om ikke-finansiell rapportering, det vil si bærekraftsrapportering om ESG-forhold, “Environment, Social responsibilities and Governance” som skal publiseres sammen med årsregnskapet. NFRD trådte først i kraft for finansielle foretak, og var et EU-initiativ for å gi innsikt i selskapenes bærekraftige investeringer. Denne informasjonen kan gi eksterne interessenter muligheten til å kanalisere kapital til grønne investeringsmuligheter. NFRD ble implementert i regnskapsloven §3-3c tiende ledd da regnskapsloven ble endret i 2021 (KPMG, 2023). Det følger av rskl. § 3-3 c., tiende ledd, at alle store foretak av allmenn interesse skal rapportere etter NFRD og taksonomiforordningen. «Redegjørelsen skal minst omhandle miljøspørsmål, sosiale spørsmål og personalspørsmål samt spørsmål om respekt for menneskerettighetene og om bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser.» (NOU: 2023: 15, s. 27).

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

Den 5. januar 2023 ble Corporate Sustainability Reporting Directive (EU) 2022/2464, CSRD, vedtatt av EU og er en rettsakt som skal erstatte «Non-Financial Reporting Directive», NFRD. Direktivet ble utviklet for å modernisere og styrke regelverket knyttet til selskaps bærekraftsrapportering. Det er dette direktivet som er grunnlaget for NOU 2023: 15 Bærekraftsrapportering. I NOU-en er det foreslått at

selskapsformene «[...] AS, ASA, ANS og KS med selskapsdeltakere, banker, kredittforetak og noterte foretak uavhengig av foretaksform» (Vikane & Wilsgaard, 2024) skal bli rapporteringspliktige etter EUs bærekraftsdirektiv. Direktivet ble vedtatt for å gi eksterne aktører tilgang på informasjon som kan gi et rettviseende bilde av et selskaps påvirkning på miljø og sosiale forhold, samt å gi informasjon om selskapenes finansielle risiko og muligheter når det kommer til klimaendringer og bærekraft. I forslaget til ny lovendring vil selskapene pålegges å rapportere etter en spesifikk standard, European Sustainability Reporting Standards (ESRS) (European Commission, u.d.).

3.4 Forslag til nytt regelverk

«NOU 2023: 15 Bærekraftsrapportering» foreslår endringer i revisorloven, verdipapirhandelloven, finanstilsynsloven, aksjeloven, allmennaksjeloven, universitets- og høyskoleloven, finansfortaksloven, fagskoleloven, åpenhetsloven og arbeidsmiljøloven i tillegg til regnskapsloven (NOU: 2023: 15, ss. 152-168). I denne oppgaven fokuserer vi på endringene i regnskapsloven, da dette er det relevante regelverket for utforming av bærekraftsrapporter.

Regnskapsloven skiller mellom små og store foretak. Små foretak er foretak som ikke faller inn under rskl. §1-5 «Store foretak», og i tillegg ikke overskrider to av tre terskelverdier, jf. rskl. §1-6 første ledd:

- 1. Salgsinntekt, 70 millioner,
- 2. Balansesum 35 millioner
- 3 Gjennomsnittlige ansatte i regnskapsåret: 50 årsverk

Selskap som overskrider terskelverdiene, men som ikke oppfyller kravene i §1-5 «Store foretak» regnes som øvrige foretak.

Som følge av «Corporate Sustainability Reporting Directive», CSRD, har Finansdepartementet foreslått endringer i regnskapsmessige størrelser for små foretak: «Endringer i definisjonen av små foretak i regnskapsloven- gjennomføring av kommisjonsdirektiv som endrer størrelsegrensene i regnskapsdirektivet» (Finansdepartementet).

	<i>Regnskapsdirektivet (2013)</i>	<i>Endring fra 2024</i>
Mikroforetak	Balansesum: 350 000 euro Nettoomsætning: 700 000 euro	Balansesum: 450 000 euro Nettoomsætning: 900 000 euro
Små foretak og konsern	Balansesum: 4–6 mill. euro Nettoomsætning: 8–12 mill. euro	Balansesum: 5–7,5 mill. euro Nettoomsætning: 10–15 mill. euro
Mellomstore (under terskler) og store foretak og konsern (over terskler)	Balansesum: 20 mill. euro Nettoomsætning: 40 mill. euro	Balansesum: 25 mill. euro Nettoomsætning: 50 mill. euro

Tabell 1 Fra (Finansdepartementet, s. 11)

Høringsutkastet om endringer i terskelverdier for små foretak referer til NOU 2013:15

«Bærekraftsrapportering». Definisjonen av «foretak av allmenn interesse» skal endres til å stemme overens med EUs terskelverdier for «foretak av allmenn interesse». Finansdepartementet foreslår å øke terskelverdiene for små foretak, slik at disse også vil følge EU terskelverdier for små foretak. Det vil gi flere selskap tilgang til forenklet bærekraftsrapportering når CSRD trer i kraft (NOU: 2023: 15, s. 70). Det foreslås også å opprette en ny kategori for svært små foretak, «mikroforetak» (Finansdepartementet, s. 11). Mikroforetak blir unntatt rapporteringsplikten om bærekraft (NOU: 2023: 15, s. 13). Det er foreslått at når CSRD trer i kraft vil det i 2024 gjelde store foretak av allmenn interesse med flere enn 500 ansatte. Det er foreslått at rapporteringsplikten følger selskapsform, et av forslagene i høringsutkastet er at selskapsformene: «[...] AS, ASA, ANS og KS med selskapsdeltakere, banker, kredittforetak og noterte foretak uavhengig av foretaksform» (Vikane & Wilsgaard, 2024) blir rapporteringspliktige. Videre fremkommer viktige endringer i regnskapsloven som er relevante for oppgaven.

Det er foreslått endringer i regnskapsloven kapittel 1 som beskriver hvem som skal omfattes av rapporteringsplikten under «§1-2 a.» og størrelseorden for foretakene. Det er foreslått en ny paragraf: «§1-11 om bærekraftsforhold». Forslaget definerer bærekraftsforhold slik: «Med bærekraftsforhold menes miljømessige, sosiale og styringsmessige forhold, inkludert forhold som gjelder arbeidstakere, respekt for menneskerettigheter og bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser» (NOU: 2023: 15, s. 170).

Det er foreslått at kapittel 2 skal hete: «Årsberetning og bærekraftsrapportering» (NOU: 2023: 15, s. 170). Kapitlet tar for seg plikten til å levere årsberetning og bærekraftsrapporter. I NOU-en heter det:

«Regnskapspliktige som har plikt til å utarbeide bærekraftsrapportering, skal i årsberetningen både gi informasjon som er nødvendig for å forstå foretakets innvirkning på bærekraftsforhold og informasjon som er nødvendig for å forstå hvordan bærekraftsforhold påvirker foretakets utvikling, stilling og resultat» (NOU: 2023: 15, s. 174).

Bærekraftsrapporten skal være «[...] tydelig identifiserbar, og gis i en egen del av årsberetningen.» (NOU: 2023: 15, s. 154) og skal «[...] inneholde informasjon om foretakets egen virksomhet og verdikjede, inkludert foretakets produkter og tjenester, dets forretningsforbindelser og forsyningskjede [...]» (NOU: 2023: 15, s. 155). Ordlyden er forandret fra regnskapsloven §3-3 c. «[...] konsekvenser fra dets virksomhet» jf. rskl. §3-3 c. første ledd siste punktum til «[...] hvordan virksomheten påvirker omgivelsene» (NOU: 2023: 15, s. 155). Det kan tolkes som at selskapene har fått et utvidet ansvar for omgivelsene. Det er foreslått en paragraf i kapittel 2 om «§2-6 Standarder for bærekraftsrapportering» som gir:

«[...] Finansdepartementet hjemmel til å gjennomføre delegerte rettsakter fastsatt i medhold av regnskapsdirektivet artikkel 29b om standarder for bærekraftsrapportering, artikkel 29c om standarder for bærekraftsrapportering for små og mellomstore foretak og artikkel 40b om standarder for bærekraftsrapportering for foretak etablert utenfor EØS (tredjelandforetak). Det vises til omtalen i kapittel 4.3.3.» (NOU: 2023: 15, s. 156).

I høringsutkastet (NOU: 2023: 15, s. 29) er det foreslått at ESRS blir brukt som felles standard for bærekraftsrapportering. ESRS gjør vi rede for i neste del, 3.3.5.

3.4.1 European Sustainability Reporting Standards (ESRS) og EFRAG

I del 3.3.1 til 3.3.4 har vi gått gjennom regelverk, standarder og foreslåtte endringer i regnskapsloven. Der det før har vært adgang til å velge hvilke standarder selskapene rapporterer etter, er det foreslått at alle nå skal rapportere etter ett felles rapporteringssett. EU har pekt på organisasjonen European Financial Reporting Advisory Group, EFRAG, som sin utvikler av et felles rapporteringssett for bærekraftsrapportering. EFRAG har utviklet rapporteringssettet European Sustainability Reporting Standards, ESRS, som består av generelle vurderingsprinsipper og spesifikke standarder. Vi gjør derfor kort rede for hovedkategoriene i ESRS: Generelle vurderingsprinsipper, bransjespesifikke standarder og

sektorspesifikke standarder. En viktig del av det nye rapporteringssettet er «dobbel vesentlighet», og vi gjør derfor kort rede for dette.

EFRAG og bærekraftstandarden ESRS

European Sustainability Reporting Standards, ESRS, er standarder som gjelder alle selskap som skal rapportere etter Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD. ESRS er utviklet av EFRAG, European Financial Reporting Advisory Group, som er en privat organisasjon som er støttet av EU. EFRAG har blitt en viktig aktør innen bærekraftsrapportering og har utviklet rapporteringssettet ESRS for bærekraftsrapportering. ESRS skal bli det obligatoriske rapporteringssettet for bærekraftsrapportering og skal gjelde for alle EU/EØS-land fra og med regnskapsåret 2024. ESRS-rapporteringssettet ble sendt til EU-kommisjonen den 31.oktober 2022 (RISMA, u.d.), og ble vedtatt den 31.juli 2023 (European Commission, 2023).

European Sustainability Reporting Standards, ESRS, består av to standarder med generelle vurderingsprinsipper, ESRS 1 og 2. I tillegg er det ti temaspesifikke standarder og det er foreslått ca. 40 sektorspesifikke standarder (PWC, u.d.). De temaspesifikke standardene som inneholder rapporteringskrav om de tre bærekrafttemaene, miljø og klima, sosiale forhold, styring med undertemaer som skal være mer utfyllende for hvert bærekrafttema. De sektorspesifikke standardene er fortsatt under arbeid. I alle ESRS-standardene legges det stor vekt på dobbel vesentlighet. Hvis noe har enten en miljømessig eller økonomisk påvirkning på selskapet, eller at selskapet har en påvirkning på omgivelsene, skal det rapporteres.

ESRS 1

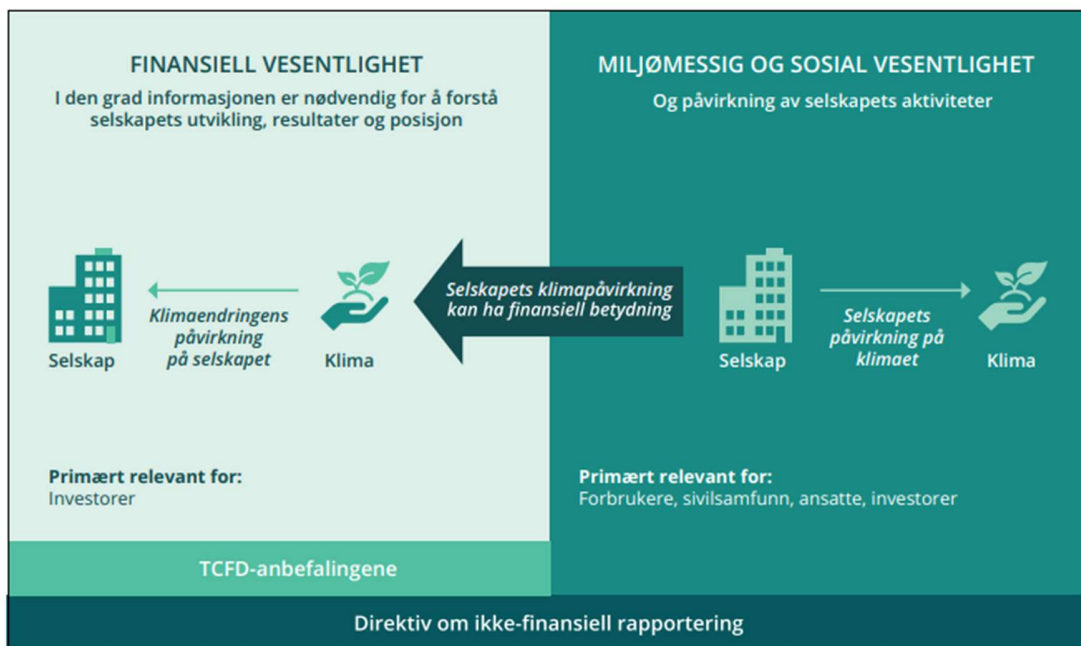
ESRS 1 forklarer grunnleggende konsepter og setter generelle krav for presentasjon og utarbeidelse av bærekraftsinformasjon. ESRS definerer begreper som blant annet dobbel vesentlighet, kriterier for når informasjon er vesentlig og verdikjede. Standarden setter også krav til informasjon som oppfylles i bærekraftsrapporten. Ved informasjonen fastsettes kvalitative karakteristika, som skal være en relevant og dekkende fremstilling, og den skal være sammenlignbar, verifiserbar og forståelig (ESRS 1, 2023).

Dobbel vesentlighet

Dobbelt vesentlighet, som blir definert i ESRS 1, betyr at selskapene må opplyse om hvordan deres aktiviteter påvirker ytre forhold, men også hvordan ytre forhold påvirker selskapet:

“Dette innebærer at foretakene både må rapportere om hvilken påvirkning foretakets virksomhet har på bærekraftsrelaterte forhold («inside-out perspective»), og hvordan bærekraftsrelaterte forhold påvirker deres mulighet til langsiktig verdiskaping («outside-in perspective»)” (NOU: 2023: 15, s. 25).

Dobbelt vesentlighet er en viktig del av de nye rapporteringskravene, og figuren under illustrere dobbel vesentlighet. (NOU: 2023: 15, s. 68).

Figur 2 Fra (Regjeringen, s. 85)

ESRS 2

ESRS 2 setter opplysningskrav til generelle bærekraftsspørsmål, innenfor virksomhetsstyring, strategi, påvirkning, risiko og mulighetsstyring i tillegg til mål og metode (DIB, 2024). Innenfor miljø- og klimadelen kreves det blant annet at selskapene rapporterer om tilpasninger de gjør mot klimaendringer, tilpassing av ressursbruk til en sirkulærøkonomisk forretningsmodell, forurensning, biologisk mangfold og økosystemer. Rapporteringskravene for sosiale forhold omfatter rapportering av lik lønn for likt arbeid, jevnfordeling av muligheter uavhengig av kjønn, like muligheter for personer med nedsatt funksjonsevne, arbeidsforhold og opprettholdelse av menneskerettigheter og urfolks rettigheter. Økonomidelen av bærekraft blir her omtalt som virksomhetsstyring og

rapporteringskravene rundt dette krever at selskap rapporterer om blant annet selskapenes administrasjon, ledelse og tilsynsfunksjoner med tilknytting til bærekraft, forretningsetikk, selskapskultur og internkontroll for å nevne noen sentrale punkter (PWC, u.d.).

3.4.2 Temaspesifikke standarder

EFRAG har utviklet temaspesifikke standarder innen miljø og klima, sosiale forhold og styring.

- Miljø og klima: E1 Klimaforandringer, E2 forurensing, E3 vann- og marineressurser, E4 biologisk mangfold og økosystemer, E5 ressursbruk og sirkulær økonomi.
- Sosiale forhold: S1 Egen arbeidsstyrke, S2 arbeidere i verdikjeden, S3 påvirkning på lokalsamfunn, S4 konsumenter og sluttbrukere
- Styring: G1 Forretningsadferd.

ESRS E1

Vi har valgt å fokusere på ESRS E1 siden dette er den mest relevante standarden for olje- og gasselskapene. Denne standarden går nærmere inn på klimagassutslipp, og det rapporteres etter både oppstrøms- og nedstrømsutslipp i verdikjeden, jf. ESRS E1 pkt. 16. «Nedstrømsutslipp omhandler klimapåvirkning fra bruk og behandling av varer og tjenester som virksomheten tilbyr til andre, for eksempel strømforbruk fra varer dere selger, eller sluttbehandling av disse.» (Emisoft, 2024c). Olje- og gassnæringen har spesielt høye nedstrømsutslipp, der forbruket av olje og gass har stor klimapåvirkning (ESRS E1, 2022).

ESRS E1 Klimaendring er en temaspesifikk standard som handler om hvordan selskapenes aktivitet påvirker klimaforandring, og bærekraftsrapporteringen skal utformes i sammenheng med ESRS 1 og 2, jf. ESRS E1 pkt.11. Klimagasser som ozon-ødeleggende gasser, nitrogenoksid (NOX) og sulfuroksid (SOX) er underlagt rapportering etter ESRS E2, «forurensing» jf. ESRS E1 pkt.8 (ESRS E1, 2022).

ESRS E1 omhandler GHG-gasser som blant annet CO₂ (karbondioksid) og metan, jf. ESRS E1 pkt.4. Standarden krever at selskap utarbeider en strategi for hvordan selskapet tilpasser produksjonen i henhold til klimaendringer, jf. ESRS E1, pkt.1 og pkt.14-17. Målet med rapporteringen er at selskapets strategi og forretningsmodell følger Parisavtalen jf. ESRS E1 pkt.15. Den økonomiske aktiviteten i selskapet som samsvarer med EU-taksonomien skal være med i rapporten, jf. ESRS E1, pkt.15 e. Hvis

selskapet ikke har en overgangsplan til å tilpasse strategien og forretningsmodell til klimaendringene, skal det komme frem om selskapet har lage en slik plan, og eventuelt når planen skal tre i kraft, jf. ESRS E1 pkt.17 (ESRS E1, 2022).

Bransjespesifikke standarder

EFRAG jobber også med å utvikle bransjespesifikke standarder for bærekraftsrapportering, men disse er ikke ferdig utviklet. For øyeblikket er det foreslått ca. 40 bransjespesifikke standarder. Disse forventes å bli vedtatt innen 30. juni 2026 (PWC, u.d.). Standardene ble sendt på høring i 2023, men høringen har blitt utsatt. Dette inkluderer de bransjespesifikke standardene for olje- og gassnæringen. Formålet med utsettelsen er å lette byrden for selskapene, med tanke på de omfattende regelendringene som nå er oppe til høring, og skal gjelde fra regnskapsåret 2024 (Regnskap Norge, 2024). Nedenfor viser figuren nåværende fremgangsplan for de bransjespesifikke standardene:

Sector	Current phase	Next step	Expected start of next phase
Oil and Gas	Early Draft - Approval	SRB discussion (TBD*)	Not scheduled
Coal, Quarries and Mining	Early Draft - Approval	SRB discussion (TBD*)	Not scheduled
Road Transport	Early Draft - Validating	Not scheduled	Not scheduled
Agriculture, Farming and Fisheries	Early Draft - Drafting	Not scheduled	Not scheduled
Motor Vehicles	Early Draft - Research	Not scheduled	Not scheduled
Energy Production and Utilities	Early Draft - Research	Not scheduled	Not scheduled
Food and Beverages	Early Draft - Research	Not scheduled	Not scheduled
Textiles, Accessories, Footwear and Jewellery	Early Draft - Research	Not scheduled	Not scheduled

* TBD- Date to be determined

Tabell 2 Fra (EFRAG)

I kapittel 2 ble det overordnede bildet knyttet til bærekraft, klima og olje- og gassnæringen kartlagt. I del 3 har vi gjort rede for standarder og regelverk knyttet til bærekraftsrapportering. Etter å ha gjort en grundig kartlegging går vi videre til kapittel 4 som omhandler metodene vi har valgt for hvordan vi ønsker å belyse problemstillingen: «Vil EUs bærekraftsdirektiv som skal implementeres i regnskapsloven føre til mer pålitelig og sammenlignbar informasjon om klimaforhold innen olje- og gassnæringen?»

4 Metode

4.1 Introduksjon

Vår oppgave reiser følgende problemstilling: «Vil EUs bærekraftsdirektiv som skal implementeres i regnskapsloven føre til mer pålitelig og sammenlignbar informasjon om klimaforhold innen olje- og gassnæringen?». Dette er en beskrivende studie og hensikten med en beskrivende studie er «[...] å avdekke og belyse faktiske forhold eller fenomener i samfunnet.» (Grønmo, 2016, s. 376). For å forsøke å svare på problemstillingen har vi valgt å bruke metodetriangulering, noe vi gjør rede for i del 4.2. Vi har valgt å benytte kvalitativ innholdsanalyse og uformelt intervju, som vi gjør rede for i del 4.3 datainnsamlingsmetoder. Oppgaven har også elementer fra case-studie og juridisk metode, som vi kort gjør rede for i del 4.4.

4.2 Metodetriangulering

Metodetriangulering går ut på å bruke kombinasjonen av flere metoder for å finne svar på en problemstilling. «I samfunnsvitenskapen innebærer triangulering at bestemte sosiale fenomener studeres ut fra ulike synspunkter og ulike synsvinkler» (Grønmo, 2016, s. 67). Metodetriangulering gir mulighet til å samle inn data fra flere forskjellige synsvinkler for å belyse problemstillingen. I denne oppgaven analyserer vi bærekraftsrapportene i en kvalitativ innholdsanalyse, for så å utføre et uformelt intervju med representanter fra Equinor som produserer bærekraftsrapporter. Metodetriangulering gir dermed en unik mulighet til å få en allsidig belysning på problemstillingen vi undersøker (Grønmo, 2016, s. 68).

Metodetriangulering bidrar til å gi flere synsvinkler på problemstillingen, men det kan også medføre noen utfordringer. Metodetriangulering kan føre til forskjellige typer data og resultater. Om disse dataene og resultatene ikke blir sett i sammenheng kan man ende opp med spredte og isolerte enkeltresultater, og dette kan føre til at problemstillingen kan oppleves uløst (Grønmo, 2016, ss. 369-370). Det er derfor viktig å være bevisst og målrettet på hva som undersøkes og hvilke faktorer man undersøker under både datainnsamling og analyse av dataene.

4.3 Datainnsamlingsmetoder

For å få innsikt i hvordan selskapene rapporterer om bærekraftsinformasjon, ser vi på bærekraftsrapportene til Equinor, Aker BP og Vår Energi gjennom en kvalitativ innholdsanalyse. Metoden som brukes i kvalitativ innholdsanalyse gjøres rede for i del 4.3.1. I del 4.3.2 gjør vi rede for metoden uformelt intervju, som vi videre i oppgaven bruker under intervjuet med Equinor.

4.3.1 Kvalitativ innholdsanalyse

Den kvalitative innholdsanalysen vi utfører er en analyse av bærekraftsrapportene til Equinor, Aker BP og Vår Energi. En kvalitativ innholdsanalyse går ut på å hente ut kvalitative data med eksisterende dokumenter som kilde. Fremgangsmåten for å utføre dette er å gjennomgå ulike dokumenter systematisk for å finne relevant informasjon for å belyse problemstillingen. Etter å ha gjennomgått dokumentet systematisk har vi bearbeidet, systematisert og registrert dataene slik at de gir et datagrunnlag til den aktuelle studien (Grønmo, 2016, s. 175).

4.3.2 Uformelt intervju

Uformelt intervju er en form for intervju der forskeren selv tar del i å utføre undersøkelsen. I vårt tilfelle vil det være bachelorgruppen som utfører intervjuet ved å ha en samtale med intervjuobjektene. En slik form for intervju gir kvalitative data, som må sees i sammenheng med tema og problemstilling. En alternativ metode til uformelt intervju er spørreundersøkelse, men vi har valgt å benytte et uformelt intervju da dette er mer fleksibelt. Selv om et uformelt intervju ikke er like strukturert som en spørreundersøkelse, er det viktig å ha struktur i form av en intervjuguide og informasjonsskriv. Intervjuguiden er et sett med spørsmål vi ønsker å stille intervjuobjektene, men i motsetning til en spørreundersøkelse gir uformelt intervju rom til å stille oppfølgingsspørsmål. Innsamling og analyse foregår parallelt, noe som gjør at vi i løpet av intervjuet vil gjøre tolkinger og styre intervjuet i en retning som gir interessante og relevante svar. I forkant av intervjuet har vi laget en intervjuguide som gir intervjuet retning, samt temaer vi skal innom. Da ser vi informasjonsbehovet, og hva vi ønsker å få svar på. (Grønmo, 2016, ss. 167-174).

I gjennomføring av intervjuet er det viktig se på kommunikasjonsform, altså hvordan det skal gjennomføres, og ha stor grad av åpenhet i spørsmålene. I et uformelt intervju er det også noen

fallgruver det viktig å ta hensyn til. Dersom vi intervjuer en enkelt person er det en sjanse for at det er den enkeltes mening, og ikke hva som oppleves generelt i bransjen som kommer frem. Det er derfor viktig å velge rett person å intervju. Vi må også vurdere hvor mye informasjon om studien vi skal dele med intervjuobjektene. Svarene kan bli farget av informasjonen vi har videreformidlet, og intervjuobjektene kan gi svar de tror vi ønsker å høre. Ved å unngå ledende spørsmål og ved å ha fleksibel form kan vi prøve å motvirke dette. Intervjuguiden bør derfor utvikles med dette i bakhodet (Grønmo, 2016, ss. 167-174).

Intervjuguide

I forkant av intervjuet har vi utarbeidet en intervjuguide og et informasjonsskriv. Intervjuguiden skal gi intervjuet retning og støtte underveis, men er åpen for fleksibilitet da metoden som er benyttet er uformelt intervju. Vi har i stor grad prøvd å ha åpne spørsmål som fokuserer på intervjuobjektens opplevelse av det nye regelverket og hvordan de jobber med dette. Vi har utviklet en intervjuguide som vil begrunnes og gjennomgås i kapittel 7 av oppgaven som omhandler intervju med Equinor.

Intervjuguiden er lagt ved som vedlegg 1.

Praktisk utførelse av intervju

For å få en produsent av bærekraftsrapporter sitt synspunkt på endringene som er foreslått i NOU 2023: 15 Bærekraftsrapportering, spurte vi Equinor om de ville stille til intervju med oss. Intervjuobjektene i Equinor formidlet via e-post at de var positive til å stille til intervju, men at det måtte skje i regi av sentrale retningslinjer i selskapet. Dette er på grunn av at selskapet ikke kan gi ut informasjon som kan være børssensitiv, samt at intervjuobjektet skulle undersøke om selskapet har systemer for slikt samarbeid. Vi møtte først intervjuobjektene fra Equinor for en uforpliktende prat, med det formål å kartlegge hvilken informasjon de trengte av oss for å utføre intervjuet. Under samtalen diskuterte vi intervjuguiden og bacheloroppgavens problemstilling. Etter samtalen og interne prosesser i Equinor for å få avklart forhold rundt intervjuet, fikk vi mulighet til å ta et felles intervju av tre personer som jobber med bærekraftsrapportering i Equinor. Intervjuobjektene fikk i forkant av intervjuet et informasjonsskriv, intervjuguiden og en samtykkeerklæring utarbeidet etter Sikt sine retningslinjer. Samtykkeerklæringen, (Vedlegg 2) ga intervjuobjektene mulighet til å velge om de tillot oss å bruke stillingstittel eller rolle i selskapet som kunne være identifiserende i bacheloroppgaven. Alle tre intervjuobjektene ville være anonyme. Intervjudelen av oppgaven inneholder derfor ikke identifiserende informasjon om intervjuobjektene for å sikre personvern. Intervjuet ble utført ved bruk av

intervjuguiden, men med fleksibilitet til å stille oppfølgingsspørsmål. Intervjuet ble dokumentert gjennom lydopptak. Lydopptaket blir slettet ved prosjektslutt for å sikre personvern for intervjuobjektene. Etter intervjuet ble opptaket transkribert om til tekst som deretter ble brukt som referanse i til et sammendrag av intervjuet.

4.4 Case-studie og juridisk metode

Kvalitativ innholdsanalyse og uformelt intervju er hoved metodene som benyttes i oppgaven, men det er også elementer av case-studie og juridisk metode. De sistnevnte gjøres rede for i dette delkapittelet.

Case-studie er en metode som baserer seg på en spesifikk analyseenhet. Hensikten med en case-studie er en helhetlig forståelse av den ene enheten som studeres, og å kunne utvikle begreper, hypoteser og teorier ut ifra en generalisering av tilfellene rundt enheten til en større populasjon. For å gjøre en slik generalisering er det viktig at enheten som studeres kan sees som en typisk enhet i det valgte universet. Det er også vanlig å gjøre komparative case-studier hvor man bygger på sammenligning av to eller flere enheter i et større analyseopplegg (Grønmo, 2016, s. 105). I denne oppgaven har vi elementer fra case-studie når vi ser på Equinor som enheten vi studerer. Vi vil også ta i betraktning om statens eierskap i Equinor påvirker hvordan selskapet leverer bærekraftsinformasjon. Dette vil ikke være hovedfokus i oppgaven, men det kan være relevant for studien da statlig eierskap er en faktor som i stor grad skiller Equinor fra resten av populasjonen i studien.

Juridisk metode handler om å finne og anvende en rettsregel. «Den juridiske metode (rettskildelære) består i å avveie relevante rettskildedefaktorer (lov, forarbeider, rettspraksis med videre) mot hverandre når et rettsspørsmål skal avgjøres. Rettsregelen er resultatet av denne tolkningsprosessen». (Gisle, 2023)

I dette kapittelet har vi gjort rede for de ulike metodene vi har brukt i oppgaven. I de kommende kapitlene skal vi bruke metodene i praksis, og analysere informasjonen vi har samlet inn. Vi skal drøfte funnene være opp mot NOU-en. Neste kapittel tar for seg hvordan vi har utarbeidet kriterier for analyse av bærekraftsrapportene.

5 Kvalitativ innholdsanalyse

Kapittel 5 angir hvilke områder vi ser på når vi sammenligner informasjon i bærekraftsrapportene. Vi har utarbeidet kriterier for sammenligning og skal gjøre rede for hvordan vi har laget kriteriene.

5.1 Introduksjon

For å utarbeide kriteriene begynner vi bredt med begrepet «bærekraft» for å videre se på klima og rapportering. Vi skal undersøke om det er en felles forståelse rundt begrepet «bærekraft» og selskapenes rolle knyttet til bærekraft og klima, før vi ser på hvordan selskapene rapporterer om bærekraft. De overordnende vi skal undersøke kategoriene er:

- Definisjon av bærekraftsbegrepet og strategiske målsetninger
- Bærekraftsrapportering

Under disse hovedkategoriene har vi laget flere kriterier for å finne mer detaljert informasjon om forholdene vi ønsker å undersøke. Kriteriene vi har valgt ut er:

- 1. Forklaring av begrepet bærekraft og omtalte bærekraftsmål
- 2. Utfordringer knyttet til klimaspesifikke bærekraftsmål innen olje- og gassbransjen
- 3. Strategiske målsetninger for å fremme bærekraft
- 4. Rapportering ved henvisning til standarder
- 5. Andre standarder og anbefalinger
- 6. EU-taksonomien
- 7. Egen bærekraftsrapport eller integrert årsrapport
- 8. Rapportens tilgjengelighet og anvendt språk
- 9. Rapporteringsstruktur

I neste del, del 5.2, gjør vi rede for og begrunner hvorfor vi har valgt akkurat disse kriteriene.

5.2 Definisjon av bærekraftsbegrepet og strategiske målsetninger

For å samle inn informasjon fra rapportene på en systematisk måte, er det viktig med tydelige kriterier for hvordan informasjon blir samlet inn. Bærekraftsrapportene inneholder et stort spenn av

bærekraftsinformasjon. Det er derfor viktig med tydelig kriterier for å samle den spesifikke informasjonen vi er på jakt etter.

1. Begrepet bærekraft og omtalte bærekraftsmål

Dersom bærekraftsrapporter fra ulike selskap skal være sammenlignbare er det relevant å se på hvordan selskapene definerer begrepet bærekraft. Vi ønsker derfor å kartlegge om selskapene har en felles forståelse av bærekraftsbegrepet. I høringsutkastet kommer det frem at formålet er å «[...] er å legge til rette for en mer bærekraftig økonomi, i tråd med EUs grønne giv og FNs bærekraftsmål.» (NOU: 2023: 15, s. 3). FNs bærekraftsmål er et felles rammeverk for bærekraftsbegrepet. Vi skal kartlegge om selskapene bruker denne definisjonen eller om de har andre elementer de ønsker å fremme i sin definisjon. Oppgaven begrenser seg til klimaendringer og det er derfor interessant å se hvordan selskapene forholder seg til internasjonale avtaler om klima. Vi skal på bakgrunn av dette undersøke hvordan selskapene omtaler og forholder seg til Parisavtalen i rapportene, som er en sentral avtale for å begrense klimaendringene.

EU-taksonomien er en måte å definere hva bærekraftig aktivitet er, og vi har derfor skilt dette som et eget kriterium. Selskapene er ikke pliktige å rapportere etter taksonomiforordningen i årsrapportene for 2022, men det er interessant å se om noen av selskapene har valgt å rapportere etter dette selv om de ikke er pliktige. Kriterium 1 ser på det generelle rundt bærekraftsbegrepet, og er utviklet som et forarbeid for kriterium 2 som ser spesifikt på klima.

2. utfordringer knyttet til klimaspesifikke bærekraftsmål innen olje- og gassnæringen

Oppgaven fokuserer på klima, og vi ønsker derfor å se nærmere på hvilke spesifikke bærekraftsmålene som kan knyttes til klima og klimaendringer innen olje- og gassnæringen. I NOU-en fremgår det at selskap må rapportere om «...de viktigste risikoene for foretaket knyttet til bærekraftsforhold» (NOU: 2023: 15, s. 11). Det er derfor av interesse å undersøke hvilke utfordringer selskapene velger å trekke frem, og om det er samsvar mellom disse.

3. Strategiske målsetninger for å fremme bærekraft

I kriterium 2 belyser vi hvilke utfordringer selskapene anser som utfordrende innen olje- og gassbransjen. I dette kriteriet vil vi belyse strategiske målsetninger selskapene setter seg for å løse utfordringene. I høringsutkast til bærekraftsrapportering skal det:

«[...] informeres om foretakets planer for å sikre at forretningsmodellen og strategien er forenlig med overgangen til en bærekraftig økonomi, med begrensning av global oppvarming til 1,5°C i tråd med Parisavtalen og målet om å oppnå klimanøytralitet innen 2050.» (NOU: 2023: 15, s. 11).

Vi ser på de konkrete strategiske målsettingene selskapene velger å trekke frem i rapportene, og om det er samsvar mellom strategiske målsetninger mellom selskapene. Dette kan gi innblikk i om selskapenes ser de samme løsningene på å redusere klimapåvirkning, eller om det er forskjell på hvordan de skal løse utfordringene knyttet til dette.

5.3 Bærekraftsrapportering

4. Rapportering: GRI, FN Global Compact og GHG-protokollen

Regnskapsloven §3-3 c. sjette ledd åpner for at selskapene selv kan velge hvilken standard de ønsker å rapportere etter. Vi har beskrevet de vanligste standardene i del 3.2, tidligere i oppgaven, og standardene vi ser på er Global Reporting Initiativ (GRI), FN Global Compact og GHG-protokollen (Green House Gas). Vi ser nærmere på om selskapene rapportere etter disse, og på hvilket nivå de rapporterer etter dersom dette er oppgitt. Dette kan gi innblikk om det er samsvar mellom standarder og rapporteringsnivå mellom selskapene da dette påvirker sammenlignbarhet.

5. Andre standarder og anbefalinger

En del av kritikken mot det eksisterende rammeverket for rapportering er at det «[...] sikrer ifølge EU-kommisjonen ikke rapportering som gjør det mulig for interessenter å ta informerte beslutninger og å holde foretak ansvarlige for deres påvirkning på miljø og samfunn.» (NOU: 2023: 15, s. 8). En grunn til dette kan være at aktører bruker ulike standarder og NOU-en peker på at: «Markedet har imidlertid ikke samlet seg rundt én standard, og det er ikke tilstrekkelig samsvar mellom standardene.» (NOU: 2023: 15, s. 26). Vi vil derfor undersøke hvilke andre standarder og anbefalinger selskapene rapporterer etter. Å rapportere etter ulike standarder og anbefalinger reduserer sammenlignbarhetene mellom rapporter, og det vil gi et dårligere beslutningsgrunnlag for eksterne interessenter.

6. EU-taksonomien

Selskapene er ikke pliktig å rapportere etter EU-taksonomien for regnskapsåret 2022. Vi ønsker å undersøke nærmere om selskapene har begynte frivillig tidlig rapportering, selv om dette ikke er påkrevd, eller om selskapene har unnlatt å rapportere etter taksonomiordningen. Dette vil være relevant for å vurdere hvordan rapporteringen vil endres i fremtiden. Om selskapene rapporterer etter EU-taksonomien eller ikke, vil dette også være relevant for å vurdere sammenlignbarheten til rapportene.

7. Egen bærekraftsrapport eller integrert årsrapport

I NOU-en er det forslått at bærekraftsrapporten skal være en tydelig og identifiserbar del av årsrapporten (NOU: 2023: 15, s. 11). Vi skal sammenligne om selskapene frivillig inkluderer bærekraftsrapporten som en del av årsrapporten, eller om dette er en separat rapport.

8. Rapportens tilgjengelighet og anvendt språk

Vi skal å belyse hvor tilgjengelig bærekraftsrapportene er for ulike brukere. Med tilgjengelighet menes hvordan man finner frem til rapporten, og hvilket språk rapporten er tilgjengelig på. I NOU-en fremgår det at:

“Forretningsforbindelser, ansatte, myndigheter, politikere, forbrukere, frivillige organisasjoner og det øvrige sivilsamfunnet, har behov for relevant og pålitelig bærekraftsinformasjon for å kunne ta velinformerte valg og påvirke i retning av en grønn omstilling.” (NOU: 2023: 15, s. 8).

Brukergruppen av bærekraftsrapportene er bred, og rapportenes tilgjengelighet og anvendte språk er derfor relevant for å gjøre en vurdering av om dagens rapportering skaper barrierer for enkelte brukere (NOU: 2023: 15, s. 9).

9. Rapporteringsstruktur

For å vurdere om rapportene er sammenlignbare er det relevant å vurdere rapporteringsstrukturen. Om rapportene har sprikende struktur fra hverandre kan dette skape utfordringer for brukergruppen av rapportene når sammenligninger skal utføres. Det er interessant å undersøke om selskapene strukturerer rapportene sine likt, eller om det er forskjeller i strukturen som kan føre til vanskeligheter for sammenligning.

I kapittel 5 har vi gjort rede for kategoriene vi ønsker å undersøke i bærekraftsrapportene, og har utarbeidet kriterier ut fra kategoriene. I kapittel 6 skal vi fremstille informasjonen vi har funnet for hvert enkelt selskap.

6 Kvalitativ innholdsanalyse av bærekraftsrapporter

I dette kapitlet legger vi frem dataene fra bærekraftsrapportene til Aker BP, Vår Energi og Equinor. Vi har samlet dataene ut ifra kriteriene vi utarbeidet i kapittel 5 av oppgaven.

6.1 Aker BP ASA

1. Begrepet bærekraft og omtalte bærekraftsmål

Aker BP anerkjenner FNs bærekraftsmål, og bruker disse for å utvikle rammeverket for sitt eget bærekraftsarbeid. «Our company strategy acknowledges the United Nations sustainable development goals (SDGs) which have shaped the development of our sustainability framework». (Aker BP, 2023a, s. 10). Parisavtalen blir nevnt i bærekraftsrapporten, og Aker BP planlegger å støtte arbeidet med å begrense klimaendringene (Aker BP, 2023a, s. 16).

Aker BP deler opp ESG-området i 6 deler: «Responsible business, climate, environment, partnerships, people, safe operations (Aker BP, 2023a, s. 11) og knytter de ulike ESG-områdene opp mot FNs bærekraftsmål selskapet anser som relevante for området. De utvalgte målene for klima og miljø er 7, 8, 9, 13, 14. De utvalgte sosiale målene er, 3, 5, 8, 10 og mål 16 som mål på virksomhetsstyring. Vi går nærmere inn på de spesifikke bærekraftsmålene i del 6.4 av oppgaven. Sammen med målene, har selskapet satt seg parametere for å kunne sammenligne bærekraftsarbeidet over tid.

2. Utfordringer knyttet til klimaspesifikke bærekraftsmål innen olje- og gassnæringen

Aker BP indentifiserer klimagassutslipp som den største utfordringen innen olje- gassnæringen. Aker BP trekker frem «[...] ongoing transformation of the energy system» (Aker BP, 2023a, s. 15) som en utfordring for å nå målene satt i Parisavtalen og at transformasjonen må sikre «[...] affordable and reliable energy for people and societies» (Aker BP, 2023a, s. 15). Aker BP trekker frem at «carbon-offsettning» har en viktig rolle i å redusere klimagassutslipp, men trekker frem utfordring knyttet til at det vil kreve «[...] both regulatory and technical maturing through responsible and transparent efforts» (Aker BP, 2023a, s. 15). «Carbon-offsettning» er et alternativt til å kutte egne utslipp, ved å redusere klimagassutslipp ved alternative metoder. Eksempler på «carbon offsetting» er klimakvoter, karbonlagring eller alternative andre måter å redusere klimagassutslipp (Offset guide, u.d.). Dette er i tråd med klimamålet nr.13 om å stoppe klimaendringene.

3. Strategiske målsetninger for å fremme bærekraft

Aker BP hevder at bærekraft er kjernen i all deres virksomhet, og peker på tre hovedpunkter i deres 5 års strategi som skal bidra til bærekraft. De tre hovedpunktene er: Sikker produksjon uten alvorlig skader, lav co2 intensitet på produksjon av olje og gass og å skape den mest attraktive arbeidsplassen å jobbe (Aker BP, 2023a, s. 9). Aker BP presiserer at målet med deres virksomhet er å maksimere verdi for eierne og samfunnet og tiltak for å maksimere verdi er:

- «The taxes and dividends we pay to our shareholders and the government, which can be redeployed in green industries and the energy transition –
  - Reliable provider of energy produced with low CO2 intensity –
  - Contribution of knowledge, data and experience to support development of new industries»
- (Aker BP, 2023a, s. 9)

Aker BP har hovedfokus på å kutte klimagassutslipp, og har lagt frem en strategi med mål om å kutte 50% av klimagassutslippene i scope 1 og 2 innen 2030 uten å ha oppgitt referanseår. Aker BPs strategi innebærer at selskapet skal ha et netto null utslipp i scope 1 og 2 innen 2050 (Aker BP, 2023a, s. 17). Scope 1 er direkte utslipp fra egen virksomhet, og scope 2 er utslipp fra energibruk fra egen virksomhet. Aker BP vil prioritere å kutte egen utslipp, før selskapet tar i bruk «carbon-offsettning»-mekanismer (Aker BP, 2023a, s. 17).

4. Rapportering: GRI, FN Global Compact og GHG-protokollen

I bærekraftsrapporten fremgår det at Aker BP rapporterer etter GRI 2021 Oil and Gas, FN Global Compact og GHG-protokollen. Det fremgår ikke på hvilket nivå Aker BP rapporterer GRI eller FN Global Compact (Aker BP, 2023a, s. 3).

5. Andre standarder og anbefalinger

Anbefalinger fra Task Force on -Climate related Financial Disclosures (TCFD), Carbon Disclosure Project (CDP), Sustainability Accounting Standards Board (SASB), European Securities and Market Authority (ESMA) (Aker BP, 2023a, s. 3).

6. EU-taksonomien

Både i årsrapporten og bærekraftsrapporten blir det nevnt at Aker BP forbereder seg til å rapportere om EU-taksonomien i henhold til norsk lov.

7. Egen bærekraftsrapport eller integrert årsrapport

I årsrapporten fremgår det under "Other reporting requirements" at bærekraftsrapporten utarbeides i henhold til regnskapsloven §3-3 a. og c. (Aker BP, 2023b, s. 20) og at bærekraftsrapporten er en separat rapport. Årsrapporten henviser til nettsiden «akerbp.com» der rapporten er tilgjengelig.

8. Rapportens tilgjengelighet og anvendt språk

Hjemmesiden har en egen side for «bærekraft», og denne siden har en lenke til «bærekraftsrapporter». Denne siden har en oversikt over alle tilgjengelige bærekraftsrapporter, fra 2017 til 2022 og disse kan lastes ned som pdf-fil på engelsk. Siden inneholder også rapporter fra «Carbon disclosure project» (CDP). På samme siden ligger sammenligningstall under «Sustainability data» fra 2020 til 2022. Den inneholder to kategorier, «climate» og «occupational health and safety». Under «climate» ligger: «Energy», «Water and effluents», «Emissions» (scope 1,2 og 3), «Waste», «Environmental compliance» og «Supplier environmental assessments».

9. Rapporteringsstruktur

Aker BP oppgir «Sustainability data: Environment» som en tabell i rapporten. I tabellen fremgår sammenligningstall fra 2020 og 2021 sammen med de aktuelle tallene fra regnskapsåret 2022. Kategoriene som er oppgitt er «Energi», «Vann og avløpsutslipp», «Klimagassutslipp» og «Avfall». Klimagassutslippene blir rapportert etter scope 1, 2 og 3.

Table 4: Sustainability data: Environment

Category	2020	2021	2022
302.Energy			
Energy consumption			
Total fuel consumed from non-renewable sources	18,159,328	18,604,936	16,804,039
Energy consumption	16,282,438	16,201,143	15,288,587
Energy consumption	1,876,890	2,403,793	1,515,453
Total fuel consumed from renewable sources	-	-	-
Electricity consumption	422,585	417,001	417,144
Electricity sold	-	-	-
Total energy consumption from non-renewable fuels and el. Energy	19,680,633	20,106,139	18,305,758
Energy intensity ratio	0.130	0.134	0.115

Tabell 3 Fra (Rekonstruksjon av Aker BPs tabell grunnet lesbarhet (Aker BP, 2023a, s. 45))

6.2 Vår Energi ASA

1. Begrepet bærekraft og omtalte bærekraftsmål

I bærekraftsrapporten skriver Vår Energi at selskapet støtter FNs bærekraftsmål og bruker disse som rammeverk til sin bærekraftsutvikling: “[...] to create value for our stakeholders, while respecting the environment, people and the society.” (Vår Energi, 2022a, s. 8). Parisavtalen blir ikke nevnt i bærekraftsrapporten. I årsrapporten nevner Vår Energi at selskapet støtter målene i Paris-avtalen (Vår Energi, 2022b, s. 50).

Selskapet har valgt FNs bærekraftsmål 7, 13 og 14 som klima og miljømål, 3, 5, 8 og 10 som sosiale mål og 16 som mål for virksomhetsstyring. Vi går nærmere inn på de spesifikke bærekraftsmålene i del 6.4 av oppgaven. I rapporten står det at grunnlaget for valg av bærekraftsmål er ut ifra hvor selskapet selv mener de har størst innflytelse (Vår Energi, 2022a, s. 10). Strategien selskapet har valgt blir videre utdypet i forskjellige deler av rapporten.

2. Utfordringer knyttet til klimaspesifikke bærekraftsmål innen olje- og gassnæringen

I bærekraftsrapporten skriver Vår Energi at olje- og gassbransjen har store utslipp av klimagasser som må senkes for å nå nullutslippsmålene. Videre står det at olje- og gass er en stor energi ressurs som må

sikres, samtidig som man jobber mot lavere klimagassutslipp. Selskapet skriver at offshore innen olje- og gass står for mange arbeidsplasser og inntekt til den norske stat, og at det må være fokus på å skape erstatninger for disse arbeidsplassene og inntektene i skiftet til fornybar energi (Vår Energi, 2022a, s. 15). Dette er i samsvar med FNs bærekraftsmål 13, men også med fokus på sosiale bærekraftsmål.

3. Strategiske målsetninger for å fremme bærekraft

Vår Energi planlegger at nettoutslippene i både scope 2 og 3 skal nå nær null innen 2025. Det bemerkes at scope 2 her kun tar i betraktning «2 Location based emissions calculated using CO2 factor from NVE» og scope 3 kun «3 Supply vessels, standby vessels and shuttle tankers» (Vår Energi, 2022a, s. 15). Vår Energi skriver også om KonKraft som er en samarbeidsarena for Norsk offshore, og at selskapet bruker denne strategien for å senke sine utslipp (Vår Energi, 2022a, ss. 15-16). Tiltakene som blir nevnt innen KonKraft er offshore vindkraft, hydrogen og karbonlagring. Vår Energi planlegger å bruke «carbon-offsettning»-mekanismer for å oppnå målene satt i strategien om lavere utslipp (Vår Energi, 2022a, s. 16). Vår Energi har oppsatt en plan i rapporten hvor selskapet har som mål å redusere scope 1 utslipp med 50% innen 2030, og få scope 1 utslipp nær null innen 2050 (Vår Energi, 2022a, s. 7).

4. Rapportering: GRI, FN Global Compact og GHG-protokollen

Vår Energi rapportere etter GRI «GRI Oil and Gas Sector Standard 2021» (Vår Energi, 2022a, ss. 89-97). I bærekraftsrapporten skriver Vår Energi at selskapet ble en undertegner til FN Global Compact i 2022 (Vår Energi, 2022a, s. 4). Selskapet har utført rapportering i henhold til GHG-protokollen med scope 1, 2 og 3 (Vår Energi, 2022a, ss. 21-26).

5. Andre standarder og anbefalinger

Vår Energi benytter Carbon Disclosure Project (CDP), Sustainability Accounting Standards Board (SASB), Principal Adverse Impacts (PAI) og Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) (Vår Energi, 2022a, s. 10) i sin rapportering.

6. EU-taksonomien

EU-taksonomien blir ikke nevnt i bærekraftsrapporten. I årsrapporten nevner Vår Energi at selskapet arbeider med å forberede seg til å rapportere etter EU-taksonomien (Vår Energi, 2022b, s. 54).

7. Egen bærekraftsrapport eller integrert årsrapport

I årsrapporten til Vår Energi for 2022 viser selskapet til kategorien “sustainability”. Den beskriver bærekraft og strategi rundt bærekraft (Vår Energi, 2022b, ss. 37-39). Bærekraftsrapporten er ikke en del av årsrapporten, men ligger som en separat rapport på nettsiden. Bærekraftsrapporten blir nevnt i kapittelet «Directors reports, sustainability» i årsrapporten (Vår Energi, 2022b, s. 50). I årsrapporten fremgår det at Vår Energi forbereder seg til rapportering etter EU-taksonomiens reguleringer, men selskapet har ikke begynt å rapportere etter taksonomien (Vår Energi, 2022b, s. 54).

8. Rapportens tilgjengelighet og anvendt språk

På hjemmesiden til Vår Energi ligger en egen side for «sustainability», under siden finner man «sustainability reports» som en underkategori. Under “sustainability reports” på nettsiden får man tilgang til alle tidligere bærekraftsrapportene; årlig bærekraftsrapportering fra 2019 til 2022, kvartalsvis ESG rapportering fra starten av 2022 til slutten av 2023, en CDP rapport fra 2022 og en «payments to governments» rapport fra 2021. Selve nettsiden til Vår Energi, og bærekraftsrapportene, er kun tilgjengelig på engelsk.

9. Rapporteringsstruktur

I GRI-rapporten er det ikke tall, men det informeres om hvilken side i rapporten man finner disse tallene på. Det er heller ikke vedlagt referansetall fra tidligere år i GRI-rapporten. Tabellen under er hentet fra bærekraftsrapporten til Vår Energi, og viser hvor en finner GRI-tallene.

Gri standard/ Other source	GRI §	Description	Location	Omission			GRI sector standard ref. no.
				Requirement(s) Omitted	Reason	Explanation	
		GENERAL DISCLOSURES					
GRI 2: General Disclosures 2021	2-20	Process to determine remuneration	67				
	2-21	Annual total compensation ratio	67				
	2-22	Statement on sustainable development strategy	6				
	2-23	Policy commitments	74				
	2-24	Embedding policy commitments	75 - 77				
	2-25	Processes to remediate negative impacts	77 - 78				
	2-26	Mechanisms for seeking advice and raising concerns	78				
	2-27	Compliance with laws and regulations	81				
	2-28	Membership associations	87				
	2-29	Approach to stakeholder engagement	12, 13				
		2-30	Collective bargaining agreements	60			
		MATERIAL TOPICS					
GRI 3: Material Topics 2021	3-1	Process to determine material topics	9, 10				
	3-2	List of material topics	11				
		11.1 GHG emissions					
GRI 3: Material Topics 2021			15, 17, 18				11.1
GRI 302: Energy 2016	302-1	Energy consumption within the organization	20				11.12
	302-2	Energy consumption outside the organization			Not applicable	No energy consumption outside the organisation	11.13
	302-3	Energy intensity	20				11.14
GRI 305 Emissions 2016	305-1	Direct (Scope 1) GHG emissions	21, 22				11.15
	305-2	Energy indirect (Scope 2) GHG emissions	23				11.16
	305-3	Other indirect (Scope 3) GHG emissions	26	Base year, bio-genic emissions	Not applicable	Base year not set. No biogenic emissions	11.17
	305-4	GHG emissions intensity	17				11.18

Tabell 4 Hentet fra (Vår Energi, 2022a, s. 90)

6.3 Equinor ASA

1. Begrepet bærekraft og omtalte bærekraftsmål

Equinor skriver følgende om bærekraft:

“Bærekraft, både med tanke på energiomstillingen og økonomisk levedyktighet, krever at vi leverer energi med lavere utslipp samtidig som vi også tar hensyn til et ekstraordinært tap av natur og biologisk mangfold, og behovet for en rettferdig, inkluderende og åpen omstilling” (Equinor, 2022a, s. 27).

Equinor nevner Parisavtalen flere ganger, og skriver i årsrapporten at Equinor «Vi støtter Parisavtalen og ønsker å bli et klimanøytralt selskap innen 2050.» (Equinor, 2022a, s. 14).

Det fremgår i rapporten til Equinor at selskapet støtter alle 17 bærekraftsmålene, men velger å trekke frem noen mål som selskapet jobber spesifikt for. I tillegg skriver selskapet at de støtter synet om at næringslivet må bidra for å nå målene. Målene selskapet trekker frem er 4, 7, 8, 13, 14 og 17. (Equinor, 2022a, s. 27). Disse kan deles inn i sosiale mål; 4, 8, og klima- og miljømål: 7, 13 og 14. Mål nr. 17 er samarbeid for å nå målene.

2. utfordringer knyttet til klimaspesifikke bærekraftsmål innen olje- og gassnæringen

I rapporten skriver Equinor hvordan selskapet skal nå “netto null”, det vil si å bli klimanøytral. Med dette menes også bruken av produktene, i henhold til scope 3. Dette skal Equinor klare ved blant annet utslippsreduksjoner i produksjon og i bruk. “Equinor har betydelige utslipp av klimagasser, og det haster med å redusere utslippene i dette tiåret for å være i tråd med Parisavtalen.” (Equinor, 2022a, s. 24).

I rapporten påpeker Equinor at mye av utslippet kommer av bruken av energien selskapet produserer. Her nevner selskapet at det er direkte negative konsekvenser av deres virksomhet på klima (Equinor, 2022a, s. 84), men har også tidligere i rapporten kommet med aktiviteter selskapet mener kan redusere klimapåvirkningene.

“[...] tiltak som å redusere utslippene fra olje- og gassvirksomheten, øke fornybarkapasiteten, etablere verdikjeder for karbonfangst og -lagring og hydrogen, øke andelen ikke-brennbare produkter fra hydrokarboner og bruke effektive karbonsluk. På lengre sikt vil en nedgang i olje- og gassproduksjonen også gi reduksjoner i netto karbonintensitet på veien mot klimanøytralitet i 2050.” (Equinor, 2022a, s. 23).

Samtidig peker selskapet på politisk støtte dersom selskapet skal klare dette. “Equinors evne til å levere på ambisjonene sine om omstilling og netto null utslipp i 2050 vil fortsatt avhenge av tilrettelagt politikk og rammevilkår” (Equinor, 2022a, s. 12).

3. Strategiske målsetninger for å fremme bærekraft

Equinor viser til tre overordnede prioritering innen bærekraft: «(i) Bli et klimanøytralt selskap innen 2050, (ii) Gå fra prinsippet om «ingen skade» til å skape en positiv innvirkning på naturen, og (iii) Sikre rettferdig omstilling» (Equinor, 2022a, s. 27).

Equinor planlegger at en betydelig andel av fremtidige bruttoinvesteringer skal være innen fornybar energi og lavkarbonløsninger. Selskapet har også utarbeidet:

«[...] en omfattende energiomstillingsplan for å bli et klimanøytralt selskap innen 2050, inkludert utslipp fra produksjon og bruk av energi. Ambisjonen er å redusere netto karbonintensitet med 20 % innen 2030, og med 40 % innen 2035. Planen er å oppnå denne reduksjonen ved å bruke mer enn 50 % av brutto investeringer på fornybar energi og lavkarbonløsninger innen 2030, samtidig som vi fortsetter arbeidet for å redusere egne utslipp fra produksjonen av olje og gass.» (Equinor, 2022a, s. 21).

Med fornybar energi vil Equinor fokusere på havvind og solcelleparker (Equinor, 2022a, s. 12). Innen lavkarbonløsninger peker Equinor på hydrogen og karbonfangst og -lagring (Equinor, 2022a, s. 86).

4. Rapportering: GRI, FN Global Compact og GHG-protokollen

Equinor rapporterer etter GRI i et eget dokument, og det skjer etter «Core» nivå (Equinor, 2022b, s. 269). Equinor rapporterer også etter GHG-protokollen, og omtaler denne som «klimagassprotokollen» i rapporten. FN Global Compact er nevnt flere ganger i årsrapporten, og selskapet skriver følgende om FN Global Compact: “Rapporten viser vår fremdrift på bærekraftsområdet (Communication on Progress) i henhold til FNs Global Compact (avansert rapporteringsnivå) (Equinor, 2022a, s. 269).

5. Andre standarder og anbefalinger

Equinor skriver følgende om andre standarder og anbefalinger: Rapporteringsveiledning fra International Petroleum Industry Environmental Conservation Association (IPIECA) og anbefalinger fra Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) (Equinor, 2022a, s. 269).

6. EU-taksonomien

Equinor rapporterer etter taksonomiforordningen og skriver følgende om bærekraftige aktiviteter: “En aktivitet anses som bærekraftig i henhold til taksonomien hvis den bidrar vesentlig til minst ett av miljømålene, ikke er til vesentlig skade for noen av de andre miljømålene, og oppfyller fastsatte minstekrav.” (Equinor, 2022a, s. 253). Figuren under er hentet fra rapporten, og sier noe om hvilke aktiviteter selskapet har i henhold til taksonomien (Equinor, 2022a, s. 254). Rapporten gir en oversikt brutto inntekter, kostnader og investeringer innen områder omfattet av taksonomien, illustrerte i figur 3.

Måltall med resultater (i millioner USD)	2022		
	Omsetning	Investeringer	Driftskostnader
Miljømessige bærekraftige aktiviteter	0	157	0
Sum aktiviteter som er omfattet av taksonomien	0	245	0
Aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien	150.262	9.376	1.555
Sum	150.262	9.621	1.555
Miljømessige bærekraftige aktiviteter	0 %	2 %	0 %
Sum aktiviteter som er omfattet av taksonomien	0 %	3 %	0 %
Aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien	100 %	97 %	100 %
	2021		
Aktiviteter som er omfattet av taksonomien ¹⁾	0 %	2 %	0 %

1) Kriteriene for miljømessig bærekraft ble ikke vurdert i 2021.

Figur 3 Fra (Equinor, 2022a, s. 254)

7. Egen bærekraftsrapport eller integrert årsrapport

Equinor har valgt å bruke integrert rapportering slik at bærekraftsrapporten er en del av årsrapporten.

8. Rapportens tilgjengelighet og anvendt språk

Årsrapporten til Equinor finnes på nettsiden til selskapet. Under menyen finnes alternativet “bærekraft”. Her ligger underkategorien “Rapportering innenfor miljø, samfunnsforhold og selskapsstyring (ESG-rapportering)”. Den norske siden oss videre til den engelske siden. Den engelske siden inneholder mange linker til ulike rapporter og lengre ned på siden ligger “Annual rapport 2022”. For noen brukere kan det være hensiktsmessig å ha denne på norsk, den er bare tilgjengelig via den engelske siden.

9. Rapporteringsstruktur

Data om GRI-tallene ligger ikke i den integrerte rapporten, men i et eget dokument tilgjengelig på nettsiden. Rapporten i seg selv er lett å lese, og gir et oversiktlig bilde over hva og hvor selskapet ønsker å satse i fremtiden. GRI-rapporten har ikke med sammenligning fra tidligere år. Rapporten har heller ikke de konkrete tallene til punktene, men heller en referering til sidetall hvor man finner disse. Tabellen under er hentet fra årsrapporten til Equinor og viser selskapets GRI-rapportering.

GRI disclosure No.	GRI disclosure description	GRI 11: Oil and Gas Sector 2021 disclosure no.	WEF theme	WEF core metrics and disclosure	Equinor reference	Boundary	Assured by third party	Part omitted	Reason	Explanation
206. Anti-competitive Behavior 2016										
206-1	206-1 Legal actions for anti-competitive behavior, anti-trust, and monopoly practices	1119.2			SPD Governance	Equinor group	Yes, limited assurance			
207. Tax 2019										
207-1	207-1 Approach to tax	11 21.4			Equinor Tax Contribution Report on Equinor.com	Equinor group	Yes, limited assurance			
207-2	207-2 Tax governance, control, and risk management	11 21.5			Equinor Tax Contribution Report on Equinor.com	Equinor group	Yes, limited assurance			
207-3	207-3 Stakeholder engagement and management of concerns related to tax	11 21.6			Equinor Tax Contribution Report on Equinor.com	Equinor group	Yes, limited assurance			
207-4	207-4 Country-by-country reporting	11 21.7			Equinor Payments to governments report on Equinor.com	Equinor group	Yes, limited assurance			
	For oil and gas purchased from the state, or from third parties appointed by the state to sell on their behalf, report: - volumes and types of oil and gas purchased; - full names of the buying entity and the recipient of the payment; - payments made for the purchase.	11 21.8			IR pages 49, 180-181	Equinor group	Yes, limited assurance			
Equinor own disclosure	Environmental fees and taxes				SPD Climate SPD Environment	Operational control	Yes, limited assurance			
Equinor own disclosure	CO ₂ tax paid per field				SPD Climate	Operational control	No			
GRI 300 series (Environmental topics)										
301 - Materials 2016										
Equinor own disclosure	Hydraulic fracturing chemicals use				SPD Environment	Operational control	Yes, limited assurance			
302 - Energy 2016										
302-1	302-1 Energy consumption within the organization	11.1.2			SPD Climate b. Fuel consumption from renewable sources: 0 TWh d iii. Cooling sold: 0 TWh d iv. Steam sold: 0 TWh	Operational control	Yes, limited assurance	302-1 Energy consumption within the organization, c, iii cooling consumption	Information unavailable	Cooling consumption included in total

Tabell 5 (Equinor, 2022a, s. 257)

6.4 Innholdsanalyse

I del 6.4 skal vi sammenstille funnene fra bærekraftsrapportene til de tre selskapene. Dette kan blant annet skape innblikk i om det er en felles forståelse rundt begrepene «bærekraft» og «klima». NOU-en peker på at «[...] en utfordring at informasjonen som rapporteres ikke er sammenlignbar [...]» (NOU: 2023: 15, s. 26). I denne delen sammenligner vi også funnene vi har gjort rundt standarder og struktur i bærekraftsrapportene.

1. Begrepet bærekraft og omtalte bærekraftsmål

De tre selskapene uttrykker i rapportene at de støtter FNs bærekraftsmål. Selskapene har også nevnt Parisavtalen, enten i årsrapporten eller i bærekraftsrapporten, ut ifra hvilket format av rapportering selskapet har valgt. Hvert selskaps uttalte definisjon av begrepet “bærekraft” i rapportene varierer noe. Aker BP har blant annet nevnt i sin definisjon «[...] å skape den mest attraktive arbeidsplassen» (Aker BP,

2023a, s. 63) som bærekraftig aktivitet. Dette samsvarer i liten grad med bærekraftsmålene og de andre to selskaperes definisjon. Både Aker BP og Vår Energi nevner å skape verdi for investorer i sin definisjon av bærekraft, men legger også vekt på utvidet samfunnsansvar. Equinor i kontrast, nevner ikke profitt, men heller “økonomisk levedyktighet” i sin definisjon, og fokuserer på utvidet samfunnsansvar. Selskapet legger vekt på «energiomstilling» og at det vil kreve «[...] at vi leverer lavere utslipp samtidig som vi også tar hensyn til et ekstraordinært tap av natur og biologisk mangfold, og behovet for en rettferdig, inkluderende og åpen omstilling» (Equinor, 2022a, s. 14).

Alle selskapene viser til FNs bærekraftsmål i sine bærekraftsrapporter. Dette kan være av betydning for selskaperes syn på, og definisjon av, bærekraft. Vi har laget en tabell for å sammenligne hvilke mål hvert av selskapene velger å fremheve. Mål som er felles for alle selskapene er markert i grønt, mål to av selskapene har vektlagt er markert i blått, og mål kun ett av selskapene har vektlagt er markert i oransje. FNs bærekraftsmål er nummerert og navngitt i tabellen under. Alle tre selskapene vektlegger mål 7, 8, 13 og 14 som viktige. Aker BP og Vår Energi har også vektlagt mål 3, 5, 10 og 16, som er mål Equinor ikke har vektlagt. Tross forskjellig satsing kan målene som er felles for alle tyde på at selskapene har en felles forståelse om at ren energi til alle, anstendig arbeid og økonomisk vekst, stoppe klimaendringene og livet i havet er de viktigste satsingsområdene for olje- og gassnæringen.

Bærekraftsmål	Navn på målet	Aker BP	Vår Energi	Equinor
1	utrydde fattigdom			
2	utrydde sult			
3	god helse og livskvalitet	ja	ja	
4	god utdanning			ja
5	likestilling mellom kjønnene	ja	ja	
6	rent vann og gode sanitærforhold			
7	ren energi til alle	ja	ja	ja
8	anstendig arbeid og økonomisk vekst	ja	ja	ja
9	industri, innovasjon og infrastruktur	ja		
10	mindre ulikhet	ja	ja	
11	bærekraftige byer og lokalsamfunn			
12	ansvarlig forbruk og produksjon	ja		
13	stoppe klimaendringene	ja	ja	ja
14	livet i havet	ja	ja	ja
15	livet på land			
16	fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner	ja	ja	
17	samarbeid for å nå målene			ja

Tabell 6 Fra (Egenlaget tabell)

2. utfordringer knyttet til klimaspesifikke bærekraftsmål innen olje og gassnæringen

De tre selskapene uttrykker at klimagassutslipp er en stor utfordring innenfor næringen. Utfordringen ved å dekke markedets energibehov uten olje- og gassproduksjon kommer også frem i bærekraftsrapportene. Equinor viser til vanskeligheter ved å senke utslippene uten politisk støtte. Forbruket av produktet de leverer står for størst andel av deres utslipp, ikke direkte utslipp fra produksjon. Dette blir ikke vektlagt i bærekraftsrapportene til Aker BP eller Vår Energi. Vår Energi fremhever tap av arbeidsplasser og statlig inntekt fra deres virksomhet som en utfordring for en grønn omstilling. Dette er ikke vektlagt av Aker BP og Equinor i deres bærekraftsrapporter. Aker BP viser til at det er et modningsbehov rundt teknologi og regulering innenfor «carbon offsetting» mekanismer. «Carbon offsetting» er et tiltak Vår Energi og Equinor aktivt arbeider med, og viser til i bærekraftsrapportene.

3. Strategiske målsetninger for å fremme bærekraft

De tre selskapene skriver i rapportene at å kutte klimagassutslipp er et viktig tiltak for bærekraft innenfor bransjen. Det noen forskjeller når selskapene spesifikt omtaler tiltak for å kutte utslipp i

rapportene. Equinor og Vår Energi viser til karbonlagring og offshore vindkraft som viktige tiltak, mens Aker BP ikke nevner disse tiltakene i sin rapport. Vår Energi og Equinor velger å benytte «carbon offsetting», mens Aker BP ikke har valgt å bruke dette i sin strategi.

4. Rapportering ved henvisning til standarder (GRI, FN Global Compact og GHG)

Alle tre selskapene rapporterer etter de bransjespesifikke standardene for olje- og gassindustrien innenfor GRI, FN Global Compact og GHG-protokollen. Selskapene har oppgitt ulike rapporteringsnivåer innenfor disse standardene. Aker BP og Vår Energi har ikke oppgitt hvilket rapporteringsnivå selskapene benytter innen GRI i bærekraftsrapporten, mens Equinor har oppgitt «core» som sitt rapporteringsnivå.

Vår Energi og Aker BP har ikke oppgitt rapporteringsnivå for FN Global Compact. Equinor har oppgitt at selskapet rapporterer etter FN Global Compact på avansert rapporteringsnivå. Alle selskapene benytter både scope 1, 2 og 3 i GHG-protokollen. I tabellen under illustreres standarder hvor alle selskapene rapporterer på samme nivå markert i grønt, forskjellige rapporteringsnivå fra de andre selskapene er markert i blått, og ikke oppgitt rapporteringsnivå er markert i oransje.

Rapportering etter standard og nivå	Aker BP	Vår Energi	Equinor
GRI	Ikke oppgitt	Ikke oppgitt	Core
UN Global Compact	Ikke oppgitt	ikke oppgitt	Avansert rapporteringsnivå
GHG	Scope 1, 2 og 3	Scope 1, 2 og 3	Scope 1, 2 og 3

Tabell 7 Fra (Egenlaget tabell)

5. Andre standarder og anbefalinger

De tre selskapene oppgir Taskforce on Climate-Related Financial Disclosure (TCFD) og Carbon Disclosure Project (CDP) i sin rapportering. Informasjonen som rapporteres etter TCFD og CDP kan sees som sammenlignbar, da alle tre selskapene rapporterer denne informasjonen. Sustainability Accounting Standards Board (SASB) var kun benyttet av Aker BP og Vår Energi, European Securities and Markets Authority (ESMA) var kun benyttet av Aker BP og Equinor, Principal Adverse Impacts (PAI) var kun benyttet av Vår Energi. Bruk av forskjellige standarder og anbefalinger kan føre til bærekraftsinformasjon som ikke er sammenlignbar.

I tabellen under er det illustrert standarder og anbefalinger som er nevnt i bærekraftsrapportene. Standarder og anbefalingen alle tre selskapene benytter er markert i grønn, standarder to av selskapene benytter er markert i blått, og standarder kun et selskap benytter er markert i oransje.

Andre nevnte standarder og anbefalinger			
	Aker BP	Vår Energi	Equinor
TCFD	ja	ja	ja
CDP	ja	ja	ja
SASB	ja	ja	
ESMA	ja		ja
PAI		ja	

Tabell 8 Fra (Egenlaget tabell)

6. EU-taksonomien

Equinor og Aker BP nevner EU-taksonomien i selskapenes bærekraftsrapporter. Vår Energi har ikke vist til taksonomien i selskapets bærekraftsrapport, men selskapet har vist til taksonomien i årsrapporten. Equinor har begynt å rapportere etter EU-taksonomien. Aker BP og Vår Energi viser til at selskapene skal begynne å rapportere etter taksonomiforordningen fra og med neste år da det blir lovpålagt.

7. Egen bærekraftsrapport eller integrert årsrapport

Equinor var den eneste av de tre selskapene som hadde bærekraftsrapporten som en del av årsrapporten. Både Aker BP og Vår Energi nevner bærekraftsrapporten i årsrapporten og hvor den ligger tilgjengelig.

8. rapportens tilgjengelighet og anvendt språk

De tre selskapene har bærekraftsrapporten tilgjengelig på nettsiden. Equinor sin rapport var vanskeligst å finne, men Equinor er det eneste selskapet som hadde rapporten tilgjengelig på norsk. Aker BP og Vår Energi hadde kun rapporten tilgjengelig på engelsk. Dette kan gjøre rapportene mindre tilgjengelig for enkelte brukere, da språket kan skape en barriere for leseren av rapporten.

9. rapporteringsstruktur

GRI-rapporten samler all klimadata selskapene rapporterer på i en rapport. Aker BP valgt å bruke tall GRI-rapporten. I GRI-rapporten har selskapet en tabell med sammenligningstall fra de to foregående årene. Vår Energi har valgt å ikke legge ved tallene i GRI-rapporten. Selskapet referer til sidetall med henvisninger til hvor tallene ligger i rapporten. Equinor har GRI-rapporten i et eget dokument utenfor bærekraftsrapporten som er tilgjengelig på selskapets nettside. I likhet med Vår Energi har Equinor ingen tall i selve tabellen, men heller henvisning til hvor tallene finnes. Disse forskjellene i struktur gjør det utfordrende å sammenligne tallene i rapportene.

I del 6.4 har vi sammenlignet funnene fra bærekraftsrapportene opp mot hverandre. I del 6.5 skal vi drøfte disse funnene mot de foreslåtte endringene i NOU-en.

6.5 Drøfting av innholdsanalyse opp mot NOU 2023: 15

Bærekraftsrapportering

I NOU 2023: 15 Bærekraftsrapportering fremgår det en rekke endringer i regnskapsloven. Blant annet en annerledes definisjon av «bærekraftsforhold», bruk av bærekraftsrapporteringsstandarder, tilgjengelighet på rapporten og språk. I del 6.5 skal vi drøfte noen av funnene vi har gjort i bærekraftsrapportene opp mot de foreslåtte lovendringene i regnskapsloven i NOU-en.

Bærekraftsdefinisjon

Equinor omtaler bærekraftsbegrepet forskjellig fra de to andre selskapene. Aker BP og Vår Energi har “profitt” med i sin definisjon av bærekraftsbegrepet. Equinor nevner “økonomisk levedyktighet”, men viser også til blant annet biologisk tap og behovet for rettferdighet. Alle selskapene viser til og vektlegger mål 7, 8, 13 og 14. Av de fire felles nevnte bærekraftsmålene er mål 7, 13 og 14 miljø- og klimamål, mens mål 8 er relatert til sosial og økonomisk bærekraft. Dette kan tyde på en felles forståelse for miljø- og klimadelen av bærekraftsbegrepet, men selskapene vektlegger forskjellig mål innen sosiale og økonomiske bærekraftsmål.

Bærekraftsrapportene tyder på forskjeller mellom selskapene når det kommer til strategi og syn på klimautfordringer innenfor olje- og gassbransjen. Dette kan støtte opp behovet for en felles definisjon rundt begrepet bærekraftsforhold, som nevnt i NOU-en: «Utvalget foreslår også en ny definisjon av

bærekraftsforhold» (NOU: 2023: 15, s. 11). I NOU-en er det foreslått at bærekraftsforhold skal defineres som: «[...] miljømessige forhold, sosiale forhold og menneskerettigheter, og styringsmessige forhold, inkludert bærekraftsfaktorer som definert i offentliggjøringsforordningen [...].» (NOU: 2023: 15, s. 17). Forslaget til ny definisjon bærekraftsforhold i NOU-en kan føre til en felles forståelse rundt begrepet.

Rapporteringsstandarder, struktur og tilgjengelighet

De tre selskapene rapporterer etter GRI, FN-Global Compact og GHG-protokollen, men på grunn av svært varierende rapporteringsstruktur i rapportene er informasjonen lite sammenlignbar. Som nevnt i del 3.1 er det stor frihet rundt valg av standard og hvordan selskaper velger å rapportere etter disse standardene. For å skape bedre sammenlignbar heter peker NOU-en på: «[...] ønske om å bruke én felles rapporteringsstandard. Både brukere og rapporterende mente dette ville løse problemene med sammenlignbarhet.» (NOU: 2023: 15, s. 27). Ett av forslagene til lovendring i NOU-en er at alle selskap som må rapportere om bærekraft blir pålagt å rapportere etter et felles EU-godkjent rapporteringssett, European Sustainability Reporting Directive (ESRS). Dette kan føre til mer uniform og sammenlignbar rapportering i fremtiden.

Tabellen under viser hvordan en bærekraftsrapport skal presenteres etter kravene i ESRS 1. Etter kravene i ESRS 1 skal tabellen inneholde tall. I rapportene fra Vår Energi og Equinor er ikke tallene vist i GRI-rapporten. Det er referanser til hvor tallene står i rapporten, men etter ESRS 1 er det pålagt å bruke tall i rapporten: «[...] quantitative metrics and monetary amounts disclosed in the current period.» (EFRAG, 2023, ss. 13, pkt.83).

Topical ESRS	Sustainability matters covered in topical ESRS		
	Topic	Sub-topic	Sub-sub-topics
ESRS E1	Climate change	<ul style="list-style-type: none"> • Climate change adaptation • Climate change mitigation • Energy 	
ESRS E2	Pollution	<ul style="list-style-type: none"> • Pollution of air • Pollution of water • Pollution of soil • Pollution of living organisms and food resources • Substances of concern • Substances of very high concern • Microplastics 	
ESRS E3	Water and marine resources	<ul style="list-style-type: none"> • Water • Marine resources 	<ul style="list-style-type: none"> • Water consumption • Water withdrawals • Water discharges • Water discharges in the oceans • Extraction and use of marine resources

Tabell 9 Fra (ESRS 1, s24)

Det er ikke foreslått nye krav til språk hvilket rapporten skal ha i NOU-en. I NOU-en er det foreslått at bærekraftsrapporten skal ligge gratis tilgjengelig på nett. (NOU: 2023: 15, s. 66). Et av forslagene i NOU-en er at bærekraftsrapporten skal være en del av årsrapporten. «I tråd med CSRD, foreslår utvalget at bærekraftsrapporteringen må tas inn i foretakets årsberetning.» (NOU: 2023: 15, ss. 10-11). Equinor har allerede tatt bærekraftsrapporten inn i den integrerte årsrapporten, i motsetning til Aker BP og Vår Energi.

7 Intervju med Equinor og drøfting

Denne delen av oppgaven tar for seg utarbeidelse av intervjuguide og drøfter sammendraget av intervjuet vi utførte med Equinor. Sammendraget av intervjuet ligger tilgjengelig som vedlegg 3. Intervjuguiden er strukturert i 4 deler som tar for seg ulike tema. Etter hvert tema drøfter vi sammendraget opp mot foreslåtte endringer i NOU-en samt funn fra dokumentanalysen i kapittel 6.

7.1 Utvikling av intervjuguide

Som beskrevet i del 4.3.2 har vi brukt uformelt intervju som metode og utarbeidet en intervjuguide. I denne delen skal vi redegjøre for formulering og valg av spørsmål i intervjuguiden. Representantene fra Equinor fikk tilgang på et informasjonsskriv og intervjuguiden i forkant i intervjuet. Intervjuguiden ligger tilgjengelig som vedlegg 1, og informasjonsskrivet ligger som vedlegg 2.

Struktur av intervjuguide

Før vi begynte å utforme spørsmålene i intervjuguiden gjorde vi en kartlegging over temaer vi ønsket å få svar på. Vi utarbeidet fire kategorier, og disse er basert på kriteriene vi utviklet i kapittel 5 av oppgaven. Vi har valgt en kronologisk rekkefølge på spørsmålene i intervjuguiden, der vi først kartlegger «nå-situasjonen» for å så gå videre til å stille spørsmål om fremtidige krav som er foreslått i NOU-en. Temaene vi valgte for å utforme intervjuguiden ble derfor utviklet med hensyn til dette. De fire delene i intervjuguiden er:

- Bærekraftsbegrepet og strategiske målsetninger
- Equinor: Produksjon av bærekraftsinformasjon
- Bærekraftsrapporteringen til Equinor
- Generelt om bærekraftsrapportering i Norge fremover

Del 1: Bærekraftsbegrepet og strategiske målsetninger

Del 1 av intervjuguiden er utviklet for å få videre innblikk i Equinors forståelse av bærekraftsbegrepet og selskapets strategiske målsetning. Spørsmålene i del 1 er laget for å få innblikk i Equinors synspunkt rundt kriterier 1, 2 og 3 som ble utarbeidet i kapittel 5 av oppgaven. Kriterium 1 er: «Begrepet bærekraft og omtalte bærekraftsmål», kriterium 2 er: «Utfordringer knyttet til klimaspesifikke bærekraftsmål innen olje- og gassnæringen» og kriterium 3 er: «Strategiske målsetninger for å fremme bærekraft». Bærekraftbegrepet og selskapets strategiske målsetninger er relevant å undersøke nærmere, da NOU 2023: 15 Bærekraftsrapportering foreslår en ny definisjon til begrepet «bærekraftsforhold». Denne lyder: «Bærekraftsforhold defineres i nr. 17 som miljømessige forhold, sosiale forhold og menneskerettigheter, og styringsmessige forhold, inkludert bærekraftsfaktorer [...]» (NOU: 2023: 15, s. 17).

Del 2: Equinor: Produksjon av bærekraftsinformasjon:

Del 2 av intervjuguiden inneholder spørsmål angående bærekraftsrapportering i Equinor per i dag, om antall ansatte og om eventuelle behov for ny kompetanse på området som følge av den nye reguleringen. Det fremgår av NOU-en at det forventes at nye rapporteringskrav medfører en økt økonomisk byrde på selskapene. De nye kravene medfører at mer utfyllende informasjon og også ny informasjon må gis:

“EU-kommisjonen har anslått at kostnadene for et ikke-finansielt foretak knyttet til rapportering etter taksonomiforordningen vil være i størrelsesordenen 400 000–1,4 millioner kroner (40 000–125 000 euro) det første året, og 200 000–450 000 kroner (20 000–40 000 euro) påfølgende år.” (NOU: 2023: 15, s. 145).

Spørsmålene i del 2 er utformet for å få et innblikk i Equinors bærekraftsrapportering i dag, og synspunkter på EU-kommisjonens kostnadsestimat.

Del 3: Bærekraftsrapporteringen til Equinor

Spørsmålene i del 3 av intervjuguiden er utarbeidet for å få innblikk i Equinors arbeid med bærekraftsrapportering i dag. Som nevnt i del 3.3.2 av oppgaven er Global Reporting Initiative (GRI) en av de mest brukte rapporteringsstandardene per i dag. Det er likevel, slik vi gjorde rede for i del 3.3.2, en standard som har fått mye kritikk. Del 3 av intervjuguiden inneholder derfor spørsmål om hvordan Equinor har opplevd å utarbeide bærekraftsinformasjon etter GRI-standarden, og inkluderer spørsmål knyttet til estimater på bærekraftsdata.

Del 4: Generelt om bærekraftsrapportering i Norge fremover

Siste del av intervjuet tar for seg mer generelle spørsmål om bærekraftsrapportering i fremtiden. Hensikten er å gi intervjuobjektene mulighet til å snakke fritt om temaet og vi har her med åpne spørsmål. Spørsmålene har referanse til NOU-en, hvor det klart fremgår at lovendringene som fremmes med bakgrunn i EUs bærekraftsdirektiv har som formål å også påvirke selskapenes handlinger. I NOU-en fremgår det: "Direktivet skal bidra til å legge til rette for omstilling til en mer bærekraftig økonomi, i tråd med EUs handlingsplan «Europas grønne giv» og FNs bærekraftsmål." (NOU: 2023: 15, s. 8).

7.2 Drøfting av intervjuet

Delen av oppgaven drøfter av sammendraget av intervjuet med Equinor (vedlegg 3) opp mot NOU 2023: 15 Bærekraftsrapportering, og andre funn fra dokumentanalysen i kapittel 6 av oppgaven.

Del 1: Bærekraftsbegrepet og strategiske målsetninger

Intervjuobjektene viser til at definisjonen av begrepet «bærekraft», og hva det innebærer, blir definert av toppledelsen under «material topics» i den integrerte årsrapporten. Intervjuobjektene viser til både "klima og miljø" og "sosiale forhold" og at bærekraft påvirker nesten alt Equinor gjør. Forståelsen av begrepet "bærekraft" er i samsvar med den foreslåtte definisjonen av "bærekraftsforhold" i NOU-en. Equinor viser til at mange i selskapet arbeider med bærekraft, uten at det utgjør hovedaktiviteten av arbeidsoppgavene deres.

Intervjuobjektene viser til at Equinor har en proaktiv holdning og ønsker å være i forkant av statelig reguleringer, og at dette er naturlig for et så stort selskap som Equinor. I dokumentanalysen i kapittel 6 påpeker vi at Equinor rapporterer etter EU-taksonomien selv om dette ikke er lovpålagt. Equinor viser til at EU-taksonomien har hatt en skjerpene effekt på hva som kan defineres som “bærekraftig aktivitet”.

Del 2: Produksjon av bærekraftsinformasjon

Intervjuobjektene viser til at det er et omfattende arbeid å fremskaffe bærekraftsdata. Å fremskaffe bærekraftsdata innebærer alt fra prøvetaking, kvalitetssikring og det tekniske rundt å få dataflyten inn i bærekraftsrapporten. Det er derfor veldig mye arbeid som skal til for å kunne gi nødvendig informasjon i bærekraftsrapporteringen. Intervjuobjektene viser derfor til at kostnadene kan øke betraktelig om det pålegges krav til å rapportere ny data som krever etablering av nye målepunkter. Dette innebærer kostnader for å installere nytt utstyr. Det vil også være nødvendig med et bransjesamarbeid for at alle aktører skal rapportere likt. NOU-en viser til økte kostnader for å utvikle ny kompetanse innen European Sustainability Reporting Standards (ESRS) og at revisor vil kreve mer dokumentasjon for å attestere bærekraftsinformasjonen. Intervjuobjektene poengterer at dette er dokumentasjon de ofte har tilgjengelig, men det vil medføre mer arbeid å fremskaffe dokumentasjonen for attestasjon. Dette kan tyde på at kostnadene kan bli høyere for olje- og gasselskap, spesielt dersom selskapene må fremskaffe ny klimadata.

Del 3: Bærekraftsrapporteringen til Equinor

I NOU-en er det forslått at bærekraftsrapporten skal være en del av den integrerte årsrapporten. Intervjuobjektene i Equinor viser til at selskapet har inkludert bærekraftsrapporten i den integrerte årsrapporten, og at de også her har hatt en proaktiv holdning med ønske om å være i forkant av reguleringer. Intervjuobjektene viser til at European Sustainability Reporting Standards (ESRS) kan bringe mer tydelighet og klarhet i hva som skal rapporteres sammenlignet med rapportering som blir gjort i dag. Rapportering etter Global Reporting Initiative (GRI) gir større rom til at selskapene selv kan velge hva som er relevant. Dette medfører redusert sammenlignbarhet mellom ulike selskapers bærekraftsrapportering. Av dokumentanalysen i kapittel 6 fremgår det at de tre selskapene vi analyserer, Aker BP ASA, Vår Energi ASA og Equinor ASA bruker GRI-standarden, men måten de tre selskapene velger å presentere data er forskjellig. Intervjuobjektene viser til at begrepet “dobbel vesentlighet” i de nye kravene fra EU, kan være veldig viktig. GRI-standarden gjør bruk av begrepet

“impact”. Det innebærer at etter GRI-standarden, trenger selskapene bare å rapportere på hvordan de påvirker omgivelsene, ikke hvordan omgivelsene påvirker selskapet.

Intervjuobjektene viser også til at Equinor deltar i internasjonale fora med formål om å øke sammenlignbarhetene av bærekraftsdata på innen olje- og gassnæringen. Den sektorspesifikke standarden for olje og gass som EFRAG skal utarbeide, er enda ikke ferdigstilt. Dette kan tyde på at det er behov for et samarbeid mellom de ulike aktørene i næringen for å øke sammenlignbarhet, nå og i fremtiden. Intervjuobjektene viser til at mer rigide krav om hva som skal rapporteres kan føre til at selskapet må bruke mye ressurser på å rapportere om forhold som ikke er vesentlig. Her viser intervjuobjektene til et eksempel: Equinor må rapportere om hvor mye ferskvann selskapet tar ut av naturen og hvor mye ferskvann selskapet slipper ut. Plattformene produserer sitt eget ferskvann ut ifra saltvann i sjøen. Å rapportere om ferskvann i denne sammenhengen er ikke vesentlig, men intervjuobjektene viser til at det er noe det er krav å rapportere om. Å rapportere om uvesentlig informasjon kan føre til økte kostnader og at selskapene i mindre grad selv kan velge hva som er relevant å rapportere om. Selskapene kan bli pålagt å rapportere uvesentlig informasjon etter andre lovkrav, men ikke etter ESRS. ESRS 1 tillater at selskapene kan gjøre en «dobbel vesentlighetsanalyse» jf. ESRS 1 pkt. 24. og selskapet kan utelate uvesentlig informasjon.

Intervjuobjektene viser til at data som inngår i klimavotesystemet, som vi har redegjort for i kapittel 2 del 2.2.2, er strengt regulerte. Det kreves at selskapene rapporterer klimadata med en «betryggende sikkerhet», og at det da er foreskrevet lave feilmarginer på disse dataene. Data som gis med «moderat sikkerhet» kan inneholde større feilmarginer. Intervjuobjektene viser til at det ikke er krav om revisorattestering av bærekraftsrapporten per i dag. Klimadata selskapet rapporterer på under klimavotesystemet er allerede så strengt regulert og kvalitetssikret at Equinor har valgt å avgi disse dataene med «betryggende sikkerhet» i bærekraftsrapporten. Intervjuobjektene viser til at det i fremtiden vil bli krav om revisorattestering av bærekraftsrapporten og da med sikkerhetsnivået «betryggende sikkerhet». I denne oppgaven har vi ikke sett på revisors plikter og ansvar i bærekraftsrapporteringssammenheng, men krav om revisorattesterte bærekraftsrapporter må forventes å øke påliteligheten til bærekraftsrapportene. Det er likevel slik at klimadata allerede er strengt regulert gjennom klimavotesystemet. Det er dermed ikke sikkert at krav om revisorattestasjon vil ha en effekt på påliteligheten til klimadata innen olje- og gassnæringen.

Del 4: Generelt om bærekraftsrapportering i Norge

Intervjuobjektene viser til at Equinor ønsker å være i forkant av reguleringer, og at det er naturlig for selskapet å tilpasse seg endringer før det blir et lovkrav. Reguleringer i klimakvotesystemet og standarder bestemmer hvor stor usikkerhetsgrad det kan være på målinger av klimadata. Hvis det blir dyrere med klimavoter eller det kommer strengere lovkrav om usikkerhetsmarginer i ESRS kan dette dermed føre til endret handling. Intervjuobjektene viser til at forutsetningen for myndighetskrav i bærekraftsrapporteringssammenheng er bærekraftsrapportene fra selskapene. Strengere krav til bærekraftsrapportering kan dermed føre til nye krav fra myndighetene, da myndighetene får bedre innsyn i de faktiske bærekraftsforholdene selskapene rapporterer om.

Intervjuobjektene viser til at Non-Financial Reporting Directive (NFRD) har hatt en effekt på finansbransjen. Dette direktivet har vi kort gjort rede for i kapittel 3 del 3.3.4, og er et direktiv som hadde som formål å gi innsikt i selskapers bærekraftige investeringer. Det er mulig at krav om å rapportere etter EU-taksonomien kan ha den samme effekten ved å definere hva “bærekraftig aktivitet” innebærer. Dette kan bidra til å redusere “grønnvasking” i bærekraftsrapporter i fremtiden, med en tydeligere definisjon av hva bærekraftig aktivitet er.

8 Konklusjon og forslag til videre forskning

Vår problemstilling er: «Vil EUs bærekraftsdirektiv som skal implementeres i regnskapsloven føre til mer pålitelig og sammenlignbar informasjon om klimaforhold innen olje- og gassnæringen?».

Nedenfor gir vi en oppsummering av vår analyse strukturert rundt de to kravene til informasjon: “pålitelighet” og “sammenlignbarhet”.

Pålitelighet

I intervjuet med Equinor viser intervjuobjektene til at data som inngår i klimakvotesystemet allerede er strengt regulerte, og det er satt krav til rapporteringen med lave feilmarginer. Det er bare utslipp av klimagasser, som vi har gjort rede for i kapittel 2 del 2.2.2, som inngår i klimakvotesystemet. Det kan derfor være slik at gjennomføring av EUs bærekraftsdirektiv i norsk lov ikke vil øke påliteligheten til data som allerede inngår i klimakvotesystemet, fordi disse dataene allerede rapporteres med høy grad av pålitelighet. Intervjuobjektene viser også til at det vil bli krav om revisorattestering av bærekraftsrapporten, først med «moderat sikkerhet» og senere med «betryggende sikkerhet». Det vil trolig øke påliteligheten til bærekraftsrapportene for alle selskapene i bransjen. Intervjuobjektene viser til at Equinor allerede gir klimadata med «betryggende sikkerhet». Det er grunn til å tro at andre aktører i samme næring har tilsvarende sikkerhetsnivå på klimadata da kravene i klimakvotesystemet gjelder alle selskapene i næringen. Det er derfor grunn til å tro at påliteligheten til spesifikt klimadata som allerede er strengt regulerte, ikke vil øke med nye krav til regulering.

Intervjuobjektene fra Equinor viser til at EU taksonomiens definisjon av «bærekraftig aktivitet» kan ha en effekt på olje- og gassnæringen, på samme måte som Non-Financial Reporting Directive (NFRD) hadde en effekt på finansbransjen. Å ha en felles og tydelig definisjon av hva som er bærekraftig aktivitet, kan bidra til en felles forståelse av hva bærekraftig aktivitet innebærer. Dette kan bidra til å motvirke “grønnvasking”, og øke påliteligheten til bærekraftsinformasjonen selskapene sier er bærekraftig.

Sammenlignbarhet

I kapittel 5 utarbeidet vi ulike kriterier, og vi skal gå igjennom utvalgte kriterium som kan belyse om informasjonen i bærekraftsrapporten er sammenlignbar. I kriterium 1 “Begrepet bærekraft og omtalte

bærekraftsmål” viser vi til at selskapene bruker FNs bærekraftsmål som en felles måte å beskrive bærekraft på, og bruker FNs bærekraftsmål i bærekraftsrapportene. Selskapene vi har analysert, Aker BP ASA, Vår Energi ASA og Equinor ASA viser til en del felles bærekraftsmål. De felles målene vi vi fant i dokumentanalysen i kapittel 6 del 6.4 er: «Ren energi til alle», «anstendig arbeid og økonomisk vekst», «stoppe klimaendringene» og «livet i havet». Det kan vise til en felles forståelse av hvilke bærekraftsområder som er de største utfordringene for olje- og gassnæringen. I kriterium 2 “Utfordringer knyttet til klimaspesifikke bærekraftsmål innen olje- og gassnæringen” viser selskapene en felles forståelse for at det er utfordrende å dekke markedets energibehov uten olje og gass. I kriterium 3 “Strategiske målsetninger for å fremme bærekraft” viser selskapene til ulike løsninger om hvordan problemene innenfor olje og gass-produksjon kan løses. Selskapene synes å ha felles forståelse av hva bærekraft er, innen klimadimensjonen av begrepet, og hvilke utfordringer næringen står ovenfor. Dette kan være med til å øke sammenlignbarheten bærekraftsinformasjonen selskapene rapporterer om. Det er noe uenighet om hvordan man løser problemene næringen forårsaker, men det påvirker ikke nødvendigvis sammenlignbarheten mellom selskapenes bærekraftsrapportering.

I del 3.3.2 av oppgaven gikk vi gjennom kritikken dagens standarder for bærekraftsrapportering, og da spesielt GRI-standarden, har fått i NOU 2023: 15 Bærekraftsrapportering. Det fremgår at: Dagens rapportering ikke “[...] gjør det mulig for interessenter å ta informerte beslutninger og å holde foretak ansvarlige for deres påvirkning på miljø og samfunn.» (NOU: 2023: 15, ss. 8-9).

I kriterium 4 “Rapportering: GRI, FN Global Compact og GHG-protokollen” viser vi til at selskapene rapporterer etter felles standarder, men ulike nivå innen standardene. I kriterium 5 “andre standarder og anbefalinger”, viser vi at selskapene også brukte forskjellige standarder og anbefalinger på hvordan de rapporterer om bærekraft. At selskapene bruker forskjellige standarder og anbefalinger, og ulike nivå i standardene, i rapporteringen av bærekraftsdata, kan gjøre disse dataene lite sammenlignbare. Dette kan tyde på større grad av sammenlignbarhet hvis forslaget fra NOU-en om felles standard blir implementert i regnskapsloven.

I kriterium 7 “Egen bærekraftsrapport eller integrert årsrapport”, fant vi at de tre selskapene rapporterer om bærekraft på ulike måter: Som separat rapport eller som en del av årsrapporten. To av selskapene har en egen bærekraftsrapport, og ett av selskapene har bærekraftsrapporten i den

integreerte årsrapporten. I NOU-en er det foreslått at bærekraftsrapporten skal være en del av den integrerte årsrapporten, og dette kan øke sammenlignbarhetene mellom rapportene.

I kriterium 9 "Rapporteringsstruktur" sammenlignet vi struktureringen av innholdet i bærekraftsrapporteringen (som ble gjort ved følge GRI-standarden) til de tre ulike selskapene. Selskapene utarbeider rapportene på ulike måte, noe som gjorde det vanskelig for oss å sammenligne informasjonen i rapportene. Forslaget i NOU-en er at selskapene skal rapportere etter samme rapporteringsstandardsett, European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Dette kan bidra til å øke sammenlignbarhet. Fra 2024 skal selskapene innenfor EU rapportere etter de generelle standardene i ESRS. ESRS 1 pålegger selskapene å bruke tall i de tabellene som er påkrevd. Selskapene må også rapportere etter klimastandarden "ESRS E1" som er en felles standard som også dekker klimagasser. Dette kan øke sammenlignbarheten av rapportene og sammenlignbarheten av klimadata. Når den sektorspesifikke ESRS standarden for olje og gass er ferdig utviklet, forventes det at den ytterligere vil være med å til å øke sammenlignbarhet mellom de ulike selskapene innenfor olje- og gassnæringen.

I intervjuet viser Equinor til at selskapet deltar i internasjonalt bransjearbeid for å øke sammenlignbarhetene av data. Intervjuobjektene viser også til et bredt samarbeid i bransjeorganisasjonen Offshore Norge, som skal sikre at alle aktørene på norsk sokkel rapporterer på samme måte. Dette kan tyde på at det er en tydelig bevissthet for at bransjen må arbeide sammen for å rapportere på lik måte, og at de norske selskapene ikke bare blir drevet av rapporteringskrav fra myndighetene. Dette kan tyde på at det anses viktig i Norge at det er en felles forståelse innen bransjen og at klimadata skal være mest mulig sammenlignbare. Vi vet ikke om det er tilsvarende samarbeid og tilsvarende bevissthet i alle EU-landene. Er det ikke det, kan standardisering øke sammenlignbarheten til bærekraftsrapporteringen i hele olje- og gassnæringen innenfor EU og EØS-området. I intervjuet viser intervjuobjektene fra Equinor nettopp til at ESRS kan skape en større tydelighet og klarhet rundt hvilke data som skal rapporteres, sammenlignet med rapporteringsstandardene som blir benyttet i dag.

Konklusjon

Funnene fra intervjuet med Equinor viser at påliteligheten til klimadata innen olje- og gassnæring i dag allerede er svært pålitelige, grunnet strenge reguleringer i klimavotesystemet for bransjen. Vi konkluderer derfor at endringene til regnskapsloven, som er foreslått i NOU 2023: 15 bærekraftsrapportering, ikke kommer til å øke påliteligheten til klimadata innen olje- og gassnæringen.

Funnene i den kvalitative innholdsanalysen, viser til at dagens standarder gir lite sammenlignbare bærekraftsrapporter. Vi viser til at selskapene har fellesforståelse rundt begrepet «bærekraft» innen klimadimensjonen av begrepet. Vi ser allikevel at bærekraftsrapportene har forskjellig struktur og ulike rapporteringsnivåer i standardene som er benyttet. Funnene fra dokumentanalysen og intervjuet med Equinor viser til at ESRS kan skape en større tydelighet rundt hvilke data som skal rapporteres. Forskningen gjort i denne oppgaven viser til at forslaget om ESRS som felles standard, og strengere krav til lik rapportering kan føre til økt sammenlignbarhet inne klimadata.

Forslag til videre forskning

For å undersøke om påliteligheten til klimadata vil øke, viser vi til intervjuet med Equinor. Intervjuobjektene viste til at det vil bli pålagt krav om revisorattestering av bærekraftsrapporter. I intervjuet fremkommer det at det vil komme strengere krav til dokumentasjonen som kreves av revisor for å attestere klimadata. Kravene forventes å øke påliteligheten til de rapporterte dataene. For å forske videre på pålitelighet bør man se på revisorattestasjon av klimadata etter innføring av European Sustainability Reporting Directive (ESRS).

For å forske videre på sammenlignbarheten av klimadata er det relevant å se på hvordan rapportene blir utformet når selskapene rapporterer etter European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Det er forslått i NOU-en at store selskap av allmenn interesse skal bli pålagt å rapportere etter ESRS i årsrapporten for 2024. En dokumentanalyse av disse rapportene vil kunne svare på om sammenlignbarheten har økt.

Litteraturliste

Aker BP. (2023a, 15. Mars). *Sustainability report 2022*. Hentet fra Aker BP: <https://akerbp.com/wp-content/uploads/2023/03/aker-bp-sustainability-report-2022.pdf>

Aker BP. (2023b, 15. Mars). *Annual Report 2022*. Hentet fra Aker BP: <https://akerbp.com/wp-content/uploads/2023/03/aker-bp-annual-report-2022.pdf>

Aksnes, A., & Holtet, J. (2022, 6. April). *Ozonlaget*. Hentet fra SNL: <https://snl.no/ozonlaget>

Bryhni, I., Olerud, K., & Mamen, J. (2022, 14. Juni). *Klimagasser*. Hentet fra SNL: <https://snl.no/klimagasser>

DIB. (2024, 8. Januar). *ESRS-standarder*. Hentet fra Dib: <https://dib.no/esg/esrs-standarder/>

EFRAG. (2022, November). *ESRS E1*. Hentet fra EFRAG: https://www.efrag.org/Assets/Download?assetUrl=%2Fsites%2Fwebpublishing%2FsiteAssets%2FESRS%2520E1%2520Delegated-act-2023-5303-annex-1_en.pdf

EFRAG. (2023, 31. Juli). *ESRS 1*. Hentet fra EFRAG: https://www.efrag.org/Assets/Download?assetUrl=%2Fsites%2Fwebpublishing%2FsiteAssets%2FESRS%25201%2520Delegated-act-2023-5303-annex-1_en.pdf

EFRAG. (u.d.). *EFRAG Sector Specific ESRS*. Hentet fra EFRAG: <https://www.efrag.org/lab5?AspxAutoDetectCookieSupport=1>

Ellefsen, H. C. (2019, 19. Oktober). *Global Reporting Initiativ*. Hentet fra Regnskap Norge: <https://www.regnskapnorge.no/faget/artikler/regnskap/global-reporting-initiative---en-kort-innforing/>

Emisoft. (2024a). *Scope 1 - Direkte utslipp*. Hentet fra Emisoft: <https://portal.emisoft.com/faq/scope-1>

Emisoft. (2024b). *Scope 2 - Indirekte utslipp fra energi*. Hentet fra Emisoft: <https://www.emisoft.com/kunnskapscenter/ghg-protokollen/hva-er-scope-2/>

Emisoft. (2024c). *Scope 3 - Andre indirekte utslipp*. Hentet fra Emisoft:

<https://www.emisoft.com/kunnskapssenter/ghg-protokollen/scope3/>

Equinor. (2022a). *Integrert årsrapport 2022*. Hentet fra Equinor:

<https://cdn.equinor.com/files/h61q9gi9/global/47f04e04a5fbee3bd62654a1ebe62e5e9179102c.pdf?2022-aarsrapport-equinor.pdf>

Equinor. (2022b). *Global Reporting Initiative (GRI) and World Economic Forum's (WEF) Stakeholder Capitalism Metrics Content Index*. Hentet fra Equinor:

<https://cdn.equinor.com/files/h61q9gi9/global/53227169710f4d816a8f3f8b21664b4fa6dc3d6c.pdf?2022-gri-and-wef-index-equinor.pdf>

European Commission. (2023, 31. Juli). *European Commission adopts the European Sustainability Reporting Standards*. Hentet fra https://finance.ec.europa.eu/news/commission-adopts-european-sustainability-reporting-standards-2023-07-31_en

European Commission. (u.d.). *European Commission*. Hentet fra Corporate sustainability reporting:

https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en

Finansavisen. (2022, 13. Juni). *Mongstad-raffineriet er Norges klimaversting*. Hentet fra Finansavisen:

<https://www.finansavisen.no/nyheter/energi/2022/06/13/7881049/mongstad-raffineriet-star-for-mer-enn-4-prosent-av-norske-co2-utslipp?zephrossoott=cJdCKe>

Finansdepartementet. (u.d.). *Endringer i definisjonen av små foretak i regnskapsloven - gjennomføring av kommisjonsdirektiv som endrer størrelsegrenser i regnskapsdirektivet*.

FN. (2022, 5. September). *Fattigdom*. Hentet fra FN: <https://fn.no/tema/baerekraftig-utvikling-fattigdom-og-befolkning/fattigdom>

FN. (2023a, 28. Juni). *Bærekraftig utvikling*. Hentet fra FN: <https://fn.no/tema/baerekraftig-utvikling-fattigdom-og-befolkning/baerekraftig-utvikling>

- FN. (2023b, 7. Juli). *Parisavtalen*. Hentet fra FN: <https://fn.no/avtaler/miljoe-og-klima/parisavtalen#:~:text=Parisavtalen%20er%20en%20internasjonal%20avtale,at%20verdens%20land%20begrenser%20klimaendringene.&text=Per%207.,seg%20til%20%C3%A5%20f%C3%B8lge%20avtalen>.
- FN. (2023c, 18. September). *FNs bærekraftsmål*. Hentet fra FN: <https://fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal/stoppe-klimaendringene>
- FN. (2023d, 3. Februar). *Anstendig arbeid og økonomisk vekst*. Hentet fra FN: <https://fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal/anstendig-arbeid-og-oekonomisk-vekst>
- FN. (2024a, 17. Januar). *Klimaendringer*. Hentet fra FN: <https://fn.no/tema/klima-og-miljoe/klimaendringer>
- FN. (2024b, 9. April). *Menneskerettigheter*. Hentet fra FN: <https://fn.no/tema/menneskerettigheter/Menneskerettigheter>
- FN. (u.d.). *FNs bærekraftsmål*. Hentet fra FN: <https://fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal?lang=nno-NO>
- Gisle, J. (2023, 8. Desember). *Rettsregel*. Hentet fra SNL: [https://snl.no/rettsregel#:~:text=Den%20juridiske%20metode%20\(rettskildel%C3%A6re\)%20best%C3%A5r,%C3%A5%20komme%20frem%20til%20rettsregelen](https://snl.no/rettsregel#:~:text=Den%20juridiske%20metode%20(rettskildel%C3%A6re)%20best%C3%A5r,%C3%A5%20komme%20frem%20til%20rettsregelen).
- Grønmo, S. (2016). *Samfunnsvitenskapelige metoder*. Fagbokforlaget.
- Halleraker, J. H., & Grimstad, I. (2023, 28. Desember). *Grønnvasking*. Hentet fra SNL: <https://snl.no/gr%C3%B8nnvasking>
- Holden, E., & Linnerud, K. (2021). *Bærekraftig utvikling*. Universitetsforlaget.
- Jakobsen, I. U., Kallbekken, S., & Lahn, B. (2024, 4. Januar). *Parisavtalen*. Hentet fra SNL: <https://snl.no/Parisavtalen>

Johansen, E. B., & Christensen, H. (2022). GRI-rapportering – et misbrukt kvalitetsstempel? *Revisjon og Regnskap*, ss. https://www.revregn.no/journal/2022/7/m-1508/GRI-rapportering_%E2%80%93_et_misbrukt_kvalitetsstempel?

Knudsen, O. F., & Ravndal, E. J. (2023, 10. Oktober). *FN (forente nasjoner)*. Hentet fra SNL: https://snl.no/FN_-_Forente_nasjoner

Knudsen, O. F., Julsrud, O., Tvedt, K. A., & Trondal, J. (2024, 18. Januar). *Den europeiske union*. Hentet fra SNL: https://snl.no/EU_-_Den_europeiske_union

KPMG. (2023, 10. Februar). *Rapportering av ikke-finansiell informasjon*. Hentet fra KPMG: https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/no/pdf/2023/02/Rapportering%20av%20ikke-finansiell%20informasjon_1.pdf

Lov om aksjeselskaper. (1976). *Lov om aksjeselskaper (LOV-1976-06-04-59)*. Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NLO/lov/1976-06-04-59>

Lov om naturvern. (1970). *Lov om naturvern (LOV-1970-06-19-63)*. Lovdata. Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/dokument/NLO/lov/1970-06-19-63>

Lovdata. (1994, 1. Januar). *EØS-avtalen - Avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet*. Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/dokument/NLX2/avtale/avt-1992-05-02-1>

Mamen, J., & Benestad, R. (2023, 15. Juni). *Drivhuseffekten*. Hentet fra SNL: <https://snl.no/drivhuseffekten>

Meland, M. O. (2023). *Rapportering på EU-taksonomien for ikke-finansielle foretak*. Hentet fra Revisjon og regnskap: https://www.revregn.no/journal/2023/1/m-1160/Rapportering_p%C3%A5_EU-taksonomien_for_ikke-finansielle_foretak

Miljødirektoratet. (2021, 24. Juni). *Om Europas grønne giv*. Hentet fra Miljødirektoratet: <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/internasjonalt/gronn-giv/europas-gronne-giv/>

Miljødirektoratet. (2023a, 11. Oktober). *Sirkulær Økonomi*. Hentet fra Miljødirektoratet:

<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/avfall/sirkular-okonomi/>

Miljødirektoratet. (2023b). *Retningslinjer for rapportering fra petroleumsvirksomhet til havs*. Hentet fra

Miljødirektoratet: <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2014/februar-2014/retningslinjer-for-rapportering-fra-petroleumsvirksomhet-til-havs/>

Miljødirektoratet. (2024a, 22. Januar). *Dette er klimakvotesystemer på bedriftsnivå*. Hentet fra

Regjeringen: <https://www.regjeringen.no/no/tema/klima-og-miljo/klima/innsiktsartikler-klima/klimakvoter/id2076655/>

Miljødirektoratet. (2024b, 26. April). *CO2-kompensasjon*. Hentet fra Miljødirektoratet:

<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/klima/co2-kompensasjon/>

NHO. (2023). *Eksportmeldingen 2023*. Hentet fra NHO:

<https://www.nho.no/contentassets/b7945dd871a14d639946bc1a5d929f35/menon-eksportmeldingen-2023-med-fylkesvedlegg.pdf>

NHO. (u.d.). *EUs taksonomi og handlingsplan for bærekraftig finans*. Hentet fra NHO:

<https://www.nho.no/tema/energi-miljo-og-klima/artikler/eus-taksonomi-og-handlingsplan-for-barekraftig-finans/>

Norsk petroleum. (2024, 29. Februar). *Utslippt til luft*. Hentet fra Norsk petroleum :

<https://www.norskpetroleum.no/miljo-og-teknologi/utslipp-til-luft/>

Northern Lights. (u.d.). *What we do*. Hentet fra Northern Lights: <https://norlights.com/what-we-do/>

NOU: 2023: 15. (2023). *Bærekraftsrapportering - Gjennomføring av direktivet om*

bærekraftsrapportering (CSRD). Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023-15/id2977731/>

Næring- og fiskeridepartementet. (2022). *Meld. St. 6 (2022–2023) Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap — Statens direkte eierskap i selskaper*.

Offset guide. (u.d.). *What is carbon offset*. Hentet fra Carbon Offset Guide:

<https://www.offsetguide.org/understanding-carbon-offsets/what-is-a-carbon-offset/>

Offshore Norge. (2022, 7. September). *Om oss*. Hentet fra Offshore Norge:

<https://www.offshorenorge.no/om-oss/medlemskap2/vare-medlemsbedrifter/>

Offshore Norge. (2023, 27. Oktober). *044 – Offshore Norge anbefalte retningslinjer for utslippsrapportering*. Hentet fra Offshore Norge:

https://www.offshorenorge.no/contentassets/cd872e74e25a4aadac1a6e820e7f5f95/rev.22/044-offshore-norge-anbefalte-retningslinjer-for-utslippsrapportering--v22norsk_endelig.pdf

Olerud, K., & Lahn, B. (2020, 9. Januar). *CO2-ekvivalenter*. Hentet fra SNL: [https://snl.no/CO2-](https://snl.no/CO2-ekvivalenter?gad_source=1&gclid=CjwKCAjww_iwBhApEiwAuG6ccAjSkeK9GtTfg4e1jOcUTb2T3NfFThNLapc2mZ2ugNTtygE77NcDERoCxjkQAvD_BwE)

[ekvivalenter?gad_source=1&gclid=CjwKCAjww_iwBhApEiwAuG6ccAjSkeK9GtTfg4e1jOcUTb2T3NfFThNLapc2mZ2ugNTtygE77NcDERoCxjkQAvD_BwE](https://snl.no/CO2-ekvivalenter?gad_source=1&gclid=CjwKCAjww_iwBhApEiwAuG6ccAjSkeK9GtTfg4e1jOcUTb2T3NfFThNLapc2mZ2ugNTtygE77NcDERoCxjkQAvD_BwE)

Olerud, K., & Lahn, B. (2023, 10. Januar). *SNL*. Hentet fra Klimagassutslipp:

<https://snl.no/klimagassutslipp>

Olerud, K., Tjernshaugen, A., & Andersen, G. (2023, 23. Januar). *Bærekraftig utvikling*. Hentet fra SNL:

https://snl.no/b%C3%A6rekraftig_utvikling

PWC. (u.d.). *PWC standardene for bærekraftsrapportering*. Hentet fra PWC:

<https://www.pwc.no/no/pwc-aktuelt/baerekraftsrapportering/standarder-for-baerekraftsrapportering.html>

Ravndal, E. J., & Helleraker, J. H. (2023, 12. Mai). *FNs bærekraftsmål*. Hentet fra SNL:

https://snl.no/FNs_b%C3%A6rekraftsm%C3%A5l

Regjeringen. (u.d.). *Meld St. 6 (2022-2023)*. Hentet fra Regjeringen:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-6-20222023/id2937164/?ch=4>

Regnskap Norge. (2024, 30. Januar). *regnskapnorge utsettelse bransjespesifikke standarder*. Hentet fra

Regnskap Norge: <https://www.regnskapnorge.no/faget/artikler/bransjeaktuelt/eu-utsetter-sektorspesifikke->

barekraftsrapporteringsstandarder/#msdyntrid=xkYcrfZHI9Ya97kbJscSSCYF6i9QhDHcsu_sZHqcS
0o

Regnskapsloven. (1999, 1. Januar). *Regnskapsloven (LOV-1998-07-17-56)*. <https://lovdata.no/lov/1998-07-17-56>. Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-56>

RISMA. (u.d.). *ESRS – Forstå de europeiske standardene for bærekraftsrapportering*. Hentet fra Risma: <https://www.rismasystems.com/no/ressurser/artikler/hva-er-esrs>

Rosvold, K., & Askheim, S. (2023, 25. Oktober). *Aker BP*. Hentet fra SNL: https://snl.no/Aker_BP

Ryggvik, H., Smith-Solbakken, M., & Tollaksen, T. G. (2023, 26. Januar). *Norsk oljehistorie*. Hentet fra SNL: https://snl.no/Norsk_oljehistorie

Sjåfjell, B. (2013, 29. Februar). *CSR-rapportering for store selskaper - Lov om endring i regnskapsloven og andre lover*. Hentet fra Lovdata: <https://lovdata.no/pro/#document/JUS/sjafjell-b-2013-01?from=NL/lov/1998-07-17-56/%C2%A73-3c>

Statistisk Sentralbyrå. (u.d.). *Bærekraftsmålene*. Hentet fra SSB: <https://www.ssb.no/baerekraftsmaalene>

Største selskaper på Oslo Børs. (2023, 6. Februar). Hentet fra Aksje Norge: <https://aksjenorge.no/aktuelt/2023/02/06/storste-selskaper-pa-oslo-bors/>

Sustainable development. (u.d.). *sustainabledevelopment*. Hentet fra <https://sustainabledevelopment.un.org/outcomedocuments/agenda21>

Tollaksen, T. G., & Smith-Solbakken, M. (2023, 11. Oktober). *Vår Energi*. Hentet fra SNL: https://snl.no/V%C3%A5r_Energi

Tollaksen, T. G., Ryggvik, H., & Smith-Solbakken, M. (2024, 1. Februar). *Equinor*. Hentet fra SNL: <https://snl.no/Equinor>

Trondal, J., & Knudsen, O. F. (2023, 20. Oktober). *EU-kommisjonen*. Hentet fra SNL: <https://snl.no/EU-kommisjonen>

UN environment programme. (2019, 10. Juni). *Carbon offsets are not our get-out-of-jail free card*. Hentet fra UN environment programme: <https://www.unep.org/news-and-stories/story/carbon-offsets-are-not-our-get-out-jail-free-card>

Ungt entrepenørskap. (u.d.). *Bærekraft for dummies*. Hentet fra Ungdomsbedrift: <https://ungdomsbedrift.no/drive/baerekraft/baerekraft-for-dummies>

United Nations Global Compact. (u.d.). *United Nations Global Compact*. Hentet fra UN Global Compact ti prinsipper for ansvarlig næringsliv.

UOI. (2015, 15. Juli). *Universitet i Oslo, Institutt for biovitenskap*. Hentet fra UIO: <https://www.mn.uio.no/ibv/tjenester/kunnskap/plantefys/leksikon/k/klima.html>

Vikane, H., & Wilsgaard, S. (2024, 3. April). *Foreslår lovendringer knyttet til nye regler for bærekraftsrapportering*. Hentet fra Regnskap Norge: https://www.regnskapnorge.no/faget/artikler/barekraft/foeslar-lovendringer-knyttet-til-nye-regler-for-barekraftsrapportering/#msdyntrid=JGypTBeJq-zlkeq_wfH0vSur08wysCzlyD02rRlgPBc

Vår Energi. (2022a, 30. Mars). *Sustainability Report 2022*. Hentet fra Vår Energi: <https://varenergi.no/wp-content/uploads/2023/08/Var-Energi-Sustainability-report-2022-12.pdf>

Vår Energi. (2022b). *Annual Report*. Hentet fra Vår Energi: <https://varenergi.no/wp-content/uploads/2023/03/Var-Energi-Annual-report-2022.pdf>

Vedlegg 1:

Intervjuguide

Presentasjon av gruppen

Vi er tre studenter ved Høgskolen på Vestlandet. Vi skriver bacheloroppgave innen fordyping “Regnskap og skatt” og tema for vår oppgave er bærekraft det kommende regelverket for bærekraftsrapportering. Vi har begrenset vår oppgave til på olje- og gassektorens klimapåvirkning. Vi skal undersøke om det kommende regelverket om bærekraftsrapportering vil gi pålitelig og sammenlignbar informasjon om klimaforhold innen olje og gassektoren.

Formålet med undersøkelsen, tema og varighet

For å sikre pålitelig og sammenlignbar informasjon i bærekraftsrapporter har EU vedtatt direktiv: EU/2022/2464. Det skal bli innført et standardisert rapporteringssett for bærekraftsrapportering, ESRS, og gjennomføring av direktivet i norsk lov er til behandling i Stortinget: «NOU:2023 15 Bærekraftsrapportering - Gjennomføring av direktiv om bærekraftsrapportering (CSRD)». I høringsutkastet “NOU:2023 15 Bærekraftsrapportering” viser utvalget til at: «Markedet har imidlertid ikke samlet seg rundt én standard, og det er ikke tilstrekkelig samsvar mellom standardene. Dette kan bidra til å øke byrdene for foretakene som rapporterer, samtidig som det bidrar til å redusere nytten og relevansen av informasjonen som rapporteres» (NOU: 2023:15 Bærekraftsrapportering, 2023, s. 26) Høringsutvalget peker også på svakheter i kvaliteten av informasjon i rapporten: «Det er også identifisert svakheter ved norske foretaks bærekraftsrapportering. Svakheterne ved rapporteringen kan dels tilskrives manglende etterlevelse av kravene til rapportering og dels at reglene åpner for varierende rapporteringspraksis.» (NOU: 2023:15 Bærekraftsrapportering, 2023, s. 26). På grunnlag av dette har vi problemstillingen: «Vil det nye EU-direktivet som gjennomføres i ny lov, gi mer pålitelig og sammenlignbar informasjon om klimaforhold innen olje- og gassektoren?».

For å svare på problemstillingen ønsker vi å undersøke flere aktører innen olje og gassbransjen. Vi ønsker også å undersøke om det vil være en forskjell i bærekraftsrapportering mellom helprivate aktører og aktører der staten har en bestemmende innflytelse. Utvalget vårt består av de tre største olje- og gasselskapene målt i børsverdi på Oslo Børs: Equinor, Vår Energi og Aker BP. I motsetning til Vår Energi og Aker BP, som er helprivate aktører, er majoritetsandel av aksjene i Equinor eid av staten. Vi ønsker å

undersøke nærmere Equinors forhold til bærekraft, bærekraftsrapportering og bærekraftige investeringer og har derfor laget en case på bedriften. Nærings- og fiskeridepartementet forvalter aksjene på vegne av staten, og vi ønsker å undersøke om dette eierskapet eventuelt påvirker enkelte av disse forholdene. Vi ønsker å få benytte oss av fagkompetansen til de ansatte i Equinor for å belyse temaer innen bærekraftsrapportering, og få faglig innspill fra de ansatte som er produsenter av bærekraftsinformasjon. Vi har delt opp i tre kategorier: “Del 1: Generelt om bærekraftsrapportering i Norge”, “Del 2: Bærekraftsbegrepet og strategiske målsetninger” og “Del 3: Bærekraftsrapporteringen til Equinor”. Vi estimerer at intervjuet vil ta omtrent en time.

Før intervjuet vil vi:

- Gi informasjon om prosjektet. Dette gjøres ved en samtale før intervjuet forgår, og utlevering av dette vedlegget, intervjuguide.
- Gi informasjon om angående behandling av personvernopplysninger som er samlet inn i forbindelse med dette prosjektet.
- Fagpersonene vil bli anonymisert i oppgaven. De vil få mulighetene til å oppgi hvor detaljert anonymisering vil være. Dette innebærer at vi spør om samtykke om bruk av stillingstittel og/eller fagområde.
- Spørre om godkjenning av lydopptak. Opptaket vil bli gjort med app på mobiltelefon.

Spørsmål:

Del 1: Bærekraftsbegrepet og strategiske målsetninger

Spørsmål 1: Equinor viser, som mange andre mange bedrifter, til FNs bærekraftsmål. Mange av disse målene er vage og motstridende. Equinor skriver også følgende i sin årsrapport fra 2022: «Equinor vil støtte en bærekraftig utvikling gjennom å bidra til energiomstillingen, samtidig som vi tar hensyn til tap av biologisk mangfold og behovet for en rettferdig omstilling.» (s.27). Konkret skriver dere at: Equinor jobber særlig med bærekraftsmålene 4, 7, 8, 13, 14 og 17 (s.27). Disse to sitatene gir en viss pekepinn på Equinors forståelse av begrepet bærekraft. Men samtidig er bærekraftbegrepet er utvannet, og vi lurer på:

Hvordan bruker Equinor begrepet “bærekraft” i daglig tale? Tenker du at det er en felles forståelse av begrepet innad i Equinor?

(4; god utdanning, 7; ren energi til alle, 8; anstendig arbeid og økonomisk vekst, 13; stoppe klimaendringene, 14; livet I havet, 17, samarbeid for å nå målene).

Spørsmål 2: EU-taksonomien stiller strenge krav til hva som kan defineres som bærekraftig aktivitet.

Har arbeidet med å rapportere etter EU-taksonomien ført til diskusjoner rundt begrepet bærekraft?

Del 2: Equinor: Produksjon av bærekraftsinformasjon:

Spørsmål 3: **Hvor mange arbeider EU-taksonomi og bærekraftsrapportering i Equinor per i dag?**

Spørsmål 4: NOU 2023:15 "Bærekraftsrapportering" viser til økte kostnader for selskaper som må rapportere etter ESRS. **Kan du utdype litt hvordan de nye kravene vil påvirke Equinor i så måte?**

Spørsmål 5: Ny rapporteringsstruktur kan kreve ny og utvidet kompetanse. **I hvilken grad i har de nye kravene påvirket Equinor i så måte?**

Del 3: Bærekraftsrapporteringen til Equinor

Spørsmål 6: I årsrapporten fra 2022 oppgir dere at bærekraftsrapportering hos Equinor er i samsvar med GRI (s.8). En begrunnelse for de nye kravene fra EU er at selv om mange har fulgt GRI standardene, så har ikke dette ført til sammenlignbar og pålitelig bærekraftsinformasjon.

Hvilke tanker/erfaringer knyttet rapportering etter GRI, og hva tenker dere om det nye rapporteringsregime fra EU?

Spørsmål 7: Bærekraftsrapportering vil i stor grad basere seg på estimer, mener dere at disse estimatene gir et riktig bilde av de faktiske utslippene? Dere skriver i slutten av årsrapporten fra 2022 at: "Det bør ikke legges for stor vekt på disse framtidsrettede uttalelsene" (s.301), og referer blant annet spesifikt til: ambisjonen om å nå netto 0 innen 2050 og fremdriften i energiomstillingsplanen.

Kan du utdype problematikken rundt omfattende krav til å kvantifisere størrelser som er usikre og kravene til å gi fremtidsinformasjon?

Oppfølgingsspørsmål: Spørsmål 7. (b) Informasjonen om at det ikke “bør legges for stor vekt på disse framtidsrettede uttalelsene” står i slutten av rapporten, og står ikke sammen med bærekraftsrapporten.

Har dere noen kommentar på hvorfor denne informasjonen ikke står mer samlet?

Del 4: Generelt om bærekraftsrapportering i Norge

Spørsmål 8: Tror dere at strengere krav innenfor bærekraftsrapportering vil føre til endret handling innen olje- og gassnæringen?

Spørsmål 9: Etter de nye kravene må kravene i bærekraftsrapporten være en del av den integrerte årsrapporten. **Ser dere noen ulemper eller problemer med dette?**

Spørsmål 10: Fra og med neste år vil det bli pålagt å rapportere om bærekraft etter ESRS. **Kan dere gi en generell kommentar om rapportering etter ESRS?**

Oppfølgingsspørsmål: Spørsmål 10. (b): En av grunnene til at ESRS blir pålagt er for å gjøre bærekraftsrapportering mer sammenlignbar og relevant. **Mener dere at det i praksis vil ha denne virkningen?**

Vedlegg 2:

Vil du delta i forskningsprosjektet

”Bacheloroppgave med fordyping i regnskap og skatt”?

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å få innsikt i hvordan bærekraftsrapportering oppleves fra et produsentperspektiv. I dette skrevet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Formålet med dette prosjektet er å produsere en bacheloroppgave som skal gi svar på denne problemstillingen: “Vil det nye EU-direktivet som gjennomføres i ny lov, gi mer pålitelig og sammenlignbar informasjon om klimaforhold innen olje- og gassektoren?”. I den forbindelse ønsker vi å gjennomføre et intervju med en produsent av bærekraftsrapporter. Dette skal gi klarhet i hvordan de nye reglene oppleves fra produsentsiden av rapporteringen.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Høgskulen på vestlandet, fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap/ institutt for økonomi og administrasjon er ansvarlig for prosjektet.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Vi fikk først kontakt via bekjente i Equinor som henviste oss videre til en ny kontakt. Hun viste oss igjen videre til en lokal kontakt innenfor fagområdet, som hun mente var en god kandidat til denne typen oppgave.

Hva innebærer det for deg å delta?

Det å delta i dette intervjuet innebærer at vi utfører et intervju med deg, der du i forkant skal ha få sett på intervjuguiden. Svarene du gir vil bli brukt i bacheloroppgaven vi skriver. I tillegg vil vi, om du samtykker, ta opptak av samtalen. Dette gjør det lettere for oss å jobbe med intervjuet i etterkant.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

Personer ved HVL med tilgang til opplysningene:

- *Hilde Inger Kinserdal (veileder)*
- *Casandra Tepstad Trohaug (student)*
- *Finn Arne Ellingsen (stundet)*
- *Mathilde Samuelsberg Thomassen (student)*

Som tiltak for å hindre at uvedkommende skal ha tilgang til personopplysninger har vi lagret informasjonen i et dokument kun de overnevnte har tilgang til.

Dersom vedkommende samtykker til det, vil vi benytte stillingstittel i oppgaven som publiseres.

Hva skjer med personopplysningene dine når forskningsprosjektet avsluttes?

Prosjektet vil etter planen avsluttes når oppgaven blir godkjent, i starten av juni. Rådata og personvernsopplysninger på da slettes. Dersom vedkommende godkjenner at vi bruker stillingstittel, kan dette bli brukt i publisering av oppgaven. Dersom dette ikke godkjennes, vil opplysningene bli anonymisert.

Bacheloroppgaven kan bli publisert på Hvl open ved prosjektslutt, hvor den ligger åpen for allmenheten.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra Høgskulen på Vestlandet, fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap/ institutt for økonomi og administrasjon har Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og å få utlevert en kopi av opplysningene
- å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende
- å få slettet personopplysninger om deg
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å vite mer om eller benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- Høgskulen på Vestlandet, fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap/ institutt for økonomi og administrasjon ved Hilde Inger Kinserdal som kan nåes på tlf. +47 55 58 76 36 eller per epost Hilde.Inger.Kinserdal@hvl.no
- Vårt personvernombud: Trine Anikken Larsen som kan nåes på tlf. +47 55 58 76 82 eller per epost Trine.anikken.larsen.hvl.no

Hvis du har spørsmål knyttet til vurderingen som er gjort av personverntjenestene fra Sikt, kan du ta kontakt via:

- Epost: personverntjenester@sikt.no eller telefon: 73 98 40 40.

Med vennlig hilsen

Hilde Inger Kinserdal

(Forsker/veileder)

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet Bacheloroppgave med fordyping i regnskap og skatt, og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

- å delta i intervju
- at det utføres opptak av intervjuet
- at opplysninger om meg publiseres slik at jeg kan gjenkjennes, ved at det blir oppgitt stillingstittel*
- at opplysninger om meg publiseres slik at jeg kan gjenkjennes, ved at det blir oppgitt fagfelt*
- jeg samtykker til at mine personopplysninger lagres frem til prosjektslutt*

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet

---

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

Vedlegg 3:

Sammendrag av intervju med Equinor

Del 1: Bærekraftsbegrepet og strategiske målsetninger

Spørsmål 1

Kontekst: Equinor viser, som mange andre selskap, til FNs bærekraftsmål. Mange av disse målene er vage og motstridende. Equinor skriver også følgende i sin årsrapport fra 2022: «Equinor vil støtte en bærekraftig utvikling gjennom å bidra til energiomstillingen, samtidig som vi tar hensyn til tap av biologisk mangfold og behovet for en rettferdig omstilling.» (s.27). Konkret skriver dere at: Equinor jobber særlig med bærekraftsmålene 4, 7, 8, 13, 14 og 17 (s.27). Disse to sitatene gir en viss pekepinn på Equinors forståelse av begrepet bærekraft. Men samtidig er bærekraftbegrepet er utvannet, og vi lurer på:

Hvordan bruker Equinor begrepet “bærekraft” i daglig tale? Tenker du at det er en felles forståelse av begrepet innad i Equinor?

Alfa viser til at Equinor er et stort selskap, og at selskapet deler bærekraft opp i bærekraftsfunksjoner. Det begynner øverst i organisasjonen med konsernledelsen. Selskapet har egne ledere høyt opp i systemet som jobber med disse oppgavene. I praksis når det er snakk om bærekraft i Equinor, poengterer Alfa at det er snakk om bærekraftsfunksjonen selskapet har. Alfa beskriver videre at bærekraftsbegrepet er et bredt begrep som rommer f.eks. økonomi og samfunnsutvikling, og at bærekraft spiller inn på hele virksomheten til Equinor.

Beta viser til at det er gjort en prosess i Equinor knyttet til bærekraft og viser til «material topics», som er de vesentlige temaene innen bærekraft Equinor legger vekt på.

Alfa viser til oppgaveomfanget til bærekraftsfunksjonen, at den rommer flere områder som blant annet klima og miljø og sosiale områder. Veldig mange som jobber innen Equinor jobber med bærekraft uten

at de selv tenker at de jobber med bærekraft. Bærekraft påvirker alt de gjør, fra prosjektutvikling til økonomi, og bærekraftsfunksjonen påvirker virker de interne oppgavene i Equinor.

Spørsmål 2

kontekst: EU-taksonomien stiller strenge krav til hva som kan defineres som bærekraftig aktivitet.

Har arbeidet med å rapportere etter EU-taksonomien ført til diskusjoner rundt begrepet bærekraft?

Beta viser til at Equinor har fulgt taksonomiforordningen og at det er «[...] EU som egentlig har forelagt en mer tydelighet rundt bærekraftsbegrepet» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024) og at «[...] det er EU som også har lagt noen klarere kriteriesett for hva vi faktisk kan si er bærekraftig» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024). Alfa poengterer at Equinor er et stort selskap som har arbeidet med bærekraft i lang tid, og at taksonomien ikke nødvendigvis har påvirket hvordan Equinor arbeider med bærekraft. Alfa viser til at det er to hoveddrivere for hvordan selskapet arbeider med bærekraft: Myndighetskrav og risikoperspektiv. Risikoperspektivet vil være uendret selv om EU har kommet med sin definisjon av bærekraftig aktivitet. Beta poengterer at det er andre ting som også kan være drivere og viser til at Equinor «[...] har hatt en reise før EU kom med sitt direktiv og denne standarden med ESRS» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024). Equinors modningsreise har bare fortsatt, og i det store løpet så har ikke dette hatt den største påvirkningen på selskapet.

Vi stiller oppfølgingsspørsmål om de tror det vil være annerledes for mindre selskap.

Beta viser til at det blir synsing fra Betas side, men at det er mulig at taksonomien kan være en øyeåpner for mindre og mellomstore selskap. Beta viser til at før «Corporate sustainability reporting directive» (CSRD-direktivet) kom så kom EU med et direktiv for bærekraftig finans (Non-Financial Reporting Directive) for «[...] finansbransjen og hvordan de satte sine kriterier for lånebetingelser [...]» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024) for at kapital skal gå til grønn utvikling, og at dette “[...] har hatt en effedkt” (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024). Alfa viser til at det er mulig å se for seg at dette kan ha en påvirkning på selskap som ikke har arbeidet med bærekraft i like lang tid som Equinor, men det er vanskelig å si siden Alfa ikke arbeider i et sånt selskap.

Del 2: Produksjon av bærekraftsinformasjon

Spørsmål 3

Hvor mange arbeider EU-taksonomi og bærekraftsrapportering i Equinor per i dag?

Beta viser til at de ikke har et eksakt tall uten å ha mulighet til å undersøke. Alfa viser til at det er veldig mange som jobber med bærekraft. De kan ikke vise til «[...] så og så mange årsverk jobber med det, men det er fryktelig mange» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024). Alfa utdyper at mange arbeider med dette på fulltid, men også at bærekraftsrapportering berører mange i selskapet som ikke arbeider med det på fulltid. Alfa viser til dataverdikjeden, og at data må komme fra et sted. Et eksempel kan være en prøve som skal tas, og at prøven skal analyseres og at den skal gjennom et system. Noen arbeider med beregninger og rutiner, og alt må kvalitetssikres og rutinene skal vedlikeholdes og oppdateres. Alle som er involvert i denne prosessen er «[...] det vi kaller miljørapporteringsrelevant» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024). Det er derfor krevende å få et spesifikt tall på hvor mange som arbeider med bærekraftsrapportering.

Spørsmål 4

Kontekst: NOU 2023:15 “Bærekraftsrapportering” viser til økte kostnader for selskap som må rapportere etter ESRS.

Kan du utdype litt hvordan de nye kravene vil påvirke Equinor i så måte?

Alfa viser til at Equinor allerede rapporterer på en god del, og at kostnaden rundt dette allerede er der, men «Hvis vi skal rapportere på nye ting så kan det være ganske kostnadskreven, litt avhengig av hva det er [...]» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024). Hvis Equinor skal installere nye prøvepunkter så vil det være både tidskrevende og kostbart. Alfa viser til at «[...] det må det gjennom en ganske grundig prosess [...]» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024), og det er snakk om både planlegging om hvordan man skal finne data og hvordan man skal fremstille data. Alfa viser også til viktigheten av at dette blir gjort likt på tvers av operatørene, og at da vil «[...] det jo være naturlig å ta det med de andre operatørene, gjennom Offshore Norge [...]» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024) for å etablere en standard. Det krever at alle er enige om hvordan man skal gjøre det, og

etter det er det en del arbeid med å få dataflyten opp og tilrettelegge systemene, og at dette helst bør gå automatisk «[...] Så vi unngår manuell tasting av tall.» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024). Dette igjen involverer IT, og alt skal kvalitetssikres, så det er kan være en stor kostnad. Kostnaden er ikke like stor «Hvis man kan bruke data man allerede har lett tilgjengelig [...]» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024), og viser til et eksempel der de nylig begynte å rapportere på lystgassutslipp. Det var data som allerede var tilgjengelige i systemene, og «[...] da tar vi egentlig bare den mengden og ganger med en faktor, og da er det lett» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024). Alfa viser til at det er mulig å dele rapportering inn i to deler: Den operasjonelle delen med å fremstille og registrere data, og rapporteringsdelen.

Beta viser til rapporteringsdelen, og de nye kravene i CSRD med at det blir påkrevd at revisorer skal attestere. Beta viser til at Equinors bærekraftsrapport blir attestert av revisor i henhold til GRI. Videre viser Beta til revisorer har signalisert at European Sustainability Reporting Directive (ESRS) krever mer detaljert informasjon. Dette vil medføre mer arbeid med å levere dokumentasjon til revisor. Beta viser til at dette er dokumentasjon de har, men det krever mer å fremskaffe og dokumentere dette ovenfor revisor. Beta viser til at dette er noe som «[...] inngår uansett i kontinuerlig forbedring» og viser til «automatisering og digitalisering» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024).

Spørsmål 5

Kontekst: Ny rapporteringsstruktur kan kreve ny og utvidet kompetanse.

I hvilken grad i har de nye kravene påvirket Equinor i så måte?

Beta viser til at “[...] integrated reporting var jo et initiativ langt tilbake til 2009 [...]” (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april) og viser til at det også har vært et “[...]revisordrevet initiativ med integrert rapportering[...]” (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024). Beta viser til det å være tidlig ute med å integrere bærekraftsrapporten i årsrapporten er en del av den naturlig modningsprosessen, det ikke nødvendigvis ny rapporteringsstruktur krever så mye mer kompetanse. I Equinor er rapportene eid av CFO, noe som gir ifølge Beta mer “crossover på de ulike fagdisiplinene”.

På bakgrunn av dette stilte vi oppfølgingsspørsmålet: "Equinor har ligget litt i forkjøpet både med å integrere bærekraftsrapporten i årsrapporten, og med å rapportere på EU-taksonomien når dere ikke var krav om det så; vitner det litt om dere ligger litt i forkant når det kommer til å utvikle kompetanse innenfor rapportering?" (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024)

Til dette svarte Beta at det er naturlig for et stort selskap med allmenn interesse å ligge i forkant. De legger vekt på at de ikke ønsker å fremstille seg som unike, men at Equinor er et veldig stort selskap. Alfa viser til at siden Equinor er et såpass stort selskap har de mange dyktige fagpersoner og mye kompetanse, noe som gjør det enklere å ligge i front. Med mye spisskompetanse i alle ledd vil de ansatte «[...] alltid på en måte jage neste nivå» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024). Alfa viser til at det er nok mer kapasitet det går på, dersom det er mye mer å rapportere på. Alfa og Beta legger vekt på at erfaring, utvikling og naturlig modning gjør dette til en mindre krevende prosess, og at Equinor ønsker å være i en kontinuerlig forbedringsprosess.

Beta viser til at «[...] å følge opp det som er gitt som anmodning av norske myndigheter [...]» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024) er en del å ligge i forkant av det som kommer lover og reguleringer i fremtiden. Dette er en del av "[...] den kontinuerlige modningen og [...] kontinuerlig forbedring [...]" (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024) i Equinor. Beta viser til at også Oslo Børs har kommet krav, «[...] lenge før dette med ESRS eller EUs lovgiving» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024). Beta avslutter svaret sitt med "[...] vi er et selskap av allmenn interesse, og vi er over en viss størrelse og det gjør at vi får denne utviklingen" (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024).

Når vi kommenterer at Vår Energi og Aker BP ikke har valgt å gjøre grep før det blir lovpålagt, kommenterer Alfa og Beta at Aker og Vår Energi er mindre enn Equinor i størrelse. Equinor har ambisjoner og uttalte mål og det på bakgrunn av dette blir naturlig å ta stegen man kan, og ikke når man blir tvunget til det. Beta kommenterer så at Equinor har ambisjoner om å bli et ledende selskap i denne energiovergangen, og da er jo bærekraftsrapporteringen en del av dette.

Del 3: Bærekraftsrapporteringen til Equinor

Spørsmål 6

Kontekst: I årsrapporten fra 2022 oppgir dere at bærekraftsrapportering hos Equinor er i samsvar med GRI (s.8). En begrunnelse for de nye kravene fra EU er at selv om mange har fulgt GRI standardene, så har ikke dette ført til sammenlignbar og pålitelig bærekraftsinformasjon.

Hvilke tanker/erfaringer knyttet rapportering etter GRI, og hva tenker dere om det nye rapporteringsregime fra EU?

Beta viser til at ESRS vil bringe mer klarhet og tydelighet i hvilke data det skal rapporteres på. Når det er mer klarhet og tydelighet i data som rapporteres vil det bli mer sammenlignbart i større grad. Da er «[...] mindre opp til selskapene å velge de dataene ut fra sin vurdering og fra GRI-konseptet og rammeverket» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18.april 2024), men påpeker at dette er på generelt grunnlag. Beta viser til at aktører er klare, og med elektronisk tagging av data som har vært utelatt fra GRI er en [...] gamechanger når det går på å samle inn data [...]» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024). Når det kommer til pålitelighet, forteller Beta om de første kravene som kommer i ESRS er “limited assurance”, som i 2028 går over til “reasonable assurance”. I EU ETS (klimavotesystemet), har det vært reasonable assurance rundt CO₂ utslipp og CO₂-indikatorer, Equinor har derfor allerede “reasonable assurance” på disse dataene. På generelt grunnlag viser Beta til at pålitelighet henger også sammen med revisorrolle. Equinor har valgt å ha revisorattester GRI-rapport, men under ESRS vil det være krav om at bærekraftsrapportene skal være attestert.

Vi stiller et oppfølgingsspørsmål. Equinor viste til at selskapet allerede gir “reasonable assurance” på klimadata, og at selskapet også her er i forkant. Ser de for seg at påliteligheten ikke vil endre seg når det kommer til klimadata under ESRS?

Beta viser til attestasjon av tidligere bærekraftsrapporter, og at de har reasonable assurance. Videre går Beta inn på at det ikke er en ferdig utviklet revisorstandard enda, men at det revisor vil være en kontrollmekanisme som kan gi «betryggende sikkerhet».

Alfa viser til pålitelig og sammenlignbar bærekraftsinformasjon kan deles Alfa inn i 2 deler. Den første delen er formatering, altså hvilke datapunkter man rapporterer på. Dersom man rapporterer på de samme datapunktene blir det “[...] åpenbart lettere å sammenligne [...]” (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024).. Det andre er datagrunnlaget, altså hvordan en kommer frem til tallene. Alfa poengterer at “[...] utfordringen og kompleksiteten knyttet til det, den tror jeg er grovt undervurdert, og at dette er krevende og veldig kostbart” (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024). Her er det viktig å se hvilke data som er mest relevant, og sikre gode data innenfor det som er aller viktigst og nevner klima. På data som ikke er like relevant kan man heller leve med større usikkerhet og at dette går på kost/nytte.

Vi stiller oppfølgingsspørsmål om ESRS. Bransjestandarden for olje og gass under ESRS ikke er ferdig og at det derfor kan være vanskelig for dem på svare på den tekniske delen når det kommer til de nye ESRS kravene.

Beta viser til at vi bør se på GHG-protokollen (Green House Gas), som er «[...] godt modnet med årene og også med de siste par års spesifisering og oppdatering også blant annet på scope 3» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024). GHG-protokollen stiller krav til metode og klarhet i hvordan man kommer frem til tallene. Alfa legger til at det å kunne gi informasjon som er sammenlignbar er krevende, og diskuteres i mange fora hvordan man oppnår dette. På tross av at alle selskap reguleres av samme regelverk og forventninger, så kan ulike operatører ha ulike meninger om hvordan man burde rapportere. Dette kan være grunnet ulike systemer og rutiner mener Alfa. Alfa viser til at Equinor er medlem av Oil and Gas Climate Initiative (OGCI) på internasjonal arena, som også er en rapportering standard de følger. Beta nevner også International Petroleum Industry Environmental Conservation Association (IPIECA) som ett av disse foraene. Beta viser til at det er åpne høringer fra standardene som åpner for innspill fra eksterne interessenter og er offentlig tilgjengelig. Beta viser til at ESRS “[...] disiplinere mer de som skriver rapporter, og sikrer større åpenhet” (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024).

Vi stiller oppfølgingsspørsmål angående kritikk av GRI. GRI tillater kan unnlate å vise data så lenge man begrunner hvorfor en gjør det slik, slik som vi har beskrevet tidligere i oppgaven. Dette skaper frihet og vi spør respondentene om de føler at disse retningslinjene vil bli strammere ut ifra ESRS?

Her svarer Beta “Det tenker jeg egentlig ikke, fordi det du sa noe om nå, er litt lengre vekk fra sånn som jeg oppfatter at det skjer”. Videre utdyper Beta at til at GRI “[...] opprinnelig hadde de langt flere indikatorer som de signaliserte at de ønsket at selskaper skulle rapportere inn på” (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024). Dette førte til at GRI fikk mye kritikk for at selskap måtte rapportere på forhold som var veldig lite vesentlig å rapportere på. Derfor ble det åpnet for å ha en vesentlighetsanalyse, noe som har vært avgjørende for den “fornuftige rapporteringen som vi ser at vi mer innenfor bærekraft nå” (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024). Beta viser videre til at der GRI bare ser på «impact» legger ESRS til grunn «dobbel vesentlig», og at dette er en stor endring.

Alfa viser til at det er en del dilemmaer knyttet opp til dette, og «Det ene er jo det her behovet for å sammenligne likt [...] opp mot å få fleksibilitet.» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024). Alfa trekker frem et eksempel om ferskvann, som er «[...] kjempeviktig i enkelte deler av verden [...]» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024) men, «Ikke så viktig Norsk offshore sammenheng [...]» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024). Alfa viser til at offshoreplattformer generer ferskvann ut fra havet, og det derfor ikke er like viktig i denne sammenheng å «[...] putte like mye ressurser inn i det” (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024).

Spørsmål 7

Kontekst: I årsrapporten fra 2022 oppgir dere at bærekraftsrapportering hos Equinor er i samsvar med GRI (s.8). En begrunnelse for de nye kravene fra EU er at selv om mange har fulgt GRI standardene, så har ikke dette ført til sammenlignbar og pålitelig bærekraftsinformasjon.

Kan dere utdype problematikken rundt omfattende krav til å kvalifisere størrelser som er usikre og kravene til å gi fremtidsinformasjon?

Beta forklarte at uttalelsen i årsrapporten (Equinor, 2022, s. 301) har en mer teknisk begrunnelse for hvorfor det er skrevet slik. Beta spesifiserer «Altså det er rett og slett sånn vi må gjøre det.» og sier videre at dette er «[...] med juridiske hensyn. Så egentlig burde det ikke tenkes på som noe annet enn det [...]» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024). Beta forteller videre at dette er vanlig praksis og at det derfor ikke bør tolkes på noen annen måte.

Beta forklarer videre at grunnen til at dette er praksis er fordi dette omhandler estimater, samt risikobasert tilnærming til hva som er fornuftig. Alfa utfyller forklaringen «Jeg tror det er lurt å dele det inn i hva som er prognoser, altså sånn man ser framover, og det som man ser bakover, det som man nøyaktig har sluppet ut. Det er to vidt forskjellige ting. Det er veldig få som kan se nøyaktig inn i fremtiden [...]» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024). Formuleringen i årsrapporten er derfor grunnet disse fremtidsrettede prognosene. Alfa nevner videre at prognosene blir utviklet ut ifra historiske data, men at det kan oppstå situasjoner hvor planene kan endre seg. Alfa forklarer «[...] disse planene kan jo endre seg. Og derfor er ikke disse prognosene så sikre, det er basert på en del forutsetninger [...] Men alle prognoser er jo laget for å gi et bilde av hva som vi tror kan skje dersom forventet utvikling skjer.» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024).

Alfa gir en utdypende forklaring rundt usikkerhet og risiko knyttet til miljødata. Alfa gir eksempel relatert til produsert vann på oljeplattformene. Når selskapet innhenter olje fra havbunnen så kommer det olje og vann som skilles ut på plattformen, og deretter slipper selskapet ut vannet. I denne prosessen blir vannet rensed og i henhold til denne rensingen er det krav om hva som kan være maksimalt oljeinnhold i vannet. Disse kravene er basert på bransjestandard fra Offshore Norge, og operatørene tapper litt av det rensede vannet tre ganger i døgnet for å analysere det. «[...] usikkerheten i dette er jo til stede, fordi det er bare tre punkter gjennom døgnet, og hva som skjer mellom det blir jo ikke fanget opp, og disse tingene kan variere litte grann. Men det er på en måte den tilnærmingen man har blitt enige om er en balanse mellom hvilke usikkerheter har vi og hva som er praktisk gjennomførbart.» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024). Alfa forklarer videre at det er slik det fungerer med alle typer data, og man må ta en vurdering ut ifra usikkerhet på hva som er best måte å måle dataene på. «[...] når vi for eksempel produserte vann da så kunne vi for eksempel hatt et sånn kontinuerlig måleapparat på produsert vann-strømmen vår, men ulempen med det er kanskje større usikkerhet i det når vi får en kontinuerlig måling.» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024).

Alfa forklarer videre at de kravene som er satt rundt målingene av miljødata er satt for å gi et riktig bilde, og at når alt går som det skal så gir det det, men at det alltid vil være forutsetninger om usikkerhet. Delta utdyper at avgifter og bransjestandarder bestemmer hvor stor usikkerhetsgrad man kan ha rundt målingene.

Beta gir, i sammenheng med Alfas eksempel, en videre forklaring rundt tanken om kontinuerlig forbedring. Beta forklarer «[...] vi skal jo hele tiden evaluere og vurdere hvordan vi kan drifte [...] bedre hele tiden.» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024). Rapporteringen er ikke bare noe selskapene gjør for rapporteringens del i seg selv, men også for å samle data og kunnskap for kontinuerlig forbedring. Alfa sier seg enig «[...] grunnen til at vi rapporterer det er jo forstå risiko, å ha kontroll på risiko og redusere risiko [...]» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024). Alfa viser til at EU ETS (klimavotesystemet) er et omfattende regelverk, og til at usikkerhetsgraden på klimagassutslipp er lav «[...] på grunn av det er penger involvert, avgifter, [...] er de kjempelave [...]» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024). Alfa viser til at å få ned usikkerheten med «[...] rigid styring og oppfølging og verifikasjoner, det er kostnadskreven» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024).

Del 4: Generelt om bærekraftsrapportering i Norge

Spørsmål 8

Tror dere at strengere krav innenfor bærekraftsrapportering vil føre til endret handling innen olje- og gassnæringen?

Alfa sier at dette henger sammen med «preformance management» og forståelse av risikoen. «[...] hvis vi får nye rapporteringskrav som gjør at vi får en ny forståelse av risikoen vår så vil det potensielt kunne gjøre det.» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024). Alfa nevner videre at denne påvirkningen gjerne er mer indirekte enn direkte. «I utgangspunkter så er det vi ser [...] prestasjonsstyring, og det er risikobasert, og det er ganske [...] uavhengig av hva vi rapporterer på [...]» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024). Beta nevner at det er viktig å ikke låse seg for inn på risikobegrepet. Beta utdyper at fokuset ligger på utvikling, og at dette er grunnlaget EU setter direktiver etter da de ønsker å forandre atferd. Alfa kommenterer også at nye rapporteringskrav kan føre til nye krav fra myndighetene rund for eksempel grenseverdier som selskapene må følge, og dette kan føre til endret atferd. Alfa utdyper «[...] forutsetningen for å sette myndighetskrav er rapporteringen [...]» (Equinor, personlig kommunikasjon, 18. april 2024).

Spørsmål 9 og 10

I løpet av intervjuet har respondentene gitt dekkende svar på informasjonen vi var interessert i å vite mer om i spørsmål 9 og 10, og de henviser oss til tidligere svar i intervjuet.